

101 LÜHIELULUGU

Riigikogu XIII koosseis

16. JUUNI 2016

RIIGIKOGU

RIIGIKOGU

101 LÜHIELULUGU

Riigikogu XIII koosseis

Seisuga 16. juuni 2016

Tallinn 2016

Koostatud Riigikogu liikmete ankeetide alusel,
täiendatakse kaks korda aastas

Koostanud Gerli Eero, Rita Hillermaa ja Lii Suurpalu

Keeleliselt toimetanud Inna Saaret ja Gerli Eero

Kaane kujundanud Tuuli Aule

Kujundanud Margit Plink

Pildistanud Erik Peinar

Autoriõigus Riigikogu Kantselei, Eesti Rahvusraamatukogu

SISUKORD

3	Riigikogu XIII koosseis
107	Riigikogu liikmed valimisringkonniti
110	Riigikogu fraktsioonid
113	Riigikogu komisjonid
117	Riigikogu koosseisud
118	XIII Riigikogu liikmed, kelle volitused on peatunud või lõppenud
130	Kasutatud lühendid

RIIGIKOGU XIII KOOSSEIS

seisuga 16. juuni 2016

Jüri Adams
Raivo Aeg
Yoko Alender
Andres Ammas
Andres Anvelt
Krista Aru
Maire Aunaste
Deniss Boroditš
Dmitri Dmitrijev
Enn Eesmaa
Peeter Ernits
Igor Gräzin
Monika Haukanõmm
Mart Helme
Martin Helme
Andres Herkel
Remo Holsmer
Olga Ivanova
Jüri Jaanson
Toomas Jürgenstein
Jaanus Karilaid
Uno Kaskpeit
Liina Kersna
Johannes Kert
Siim Kiisler
Toomas Kivimägi
Aivar Kokk
Mihhail Korb
Valeri Korb
Siret Kotka
Kalev Kotkas
Eerik-Niiles Kross
Martin Kukk
Kristjan Kõljalg
Kalvi Kõva

Külliki Kübarsepp
Helmen Kütt
Ants Laaneots
Kalle Laanet
Viktoria Ladõnskaja
Maris Lauri
Heimar Lenk
Kerstin-Oudekki Loone
Lauri Luik
Ain Lutsepp
Jaak Madison
Jaanus Marrandi
Andres Metsoja
Marko Mikkelsen
Marianne Mikko
Sven Mikser
Madis Milling
Aadu Must
Kalle Muuli
Meelis Mälberg
Eiki Nestor
Andrei Novikov
Mart Nutt
Anneli Ott
Ivari Padar
Kalle Palling
Urve Palo
Juhan Parts
Keit Pentus-Rosimannus
Heljo Pikhof
Heidy Purga
Raivo Põldaru
Henn Põlluaas
Mati Raidma
Laine Randjärv

Valdo Randpere
Jüri Ratas
Rein Ratas
Martin Repinski
Mailis Reps
Kersti Sarapuu
Erki Savisaar
Vilja Savisaar-Toomast
vt Vilja Toomast
Helir-Valdor Seeder
Andre Sepp
Priit Sibul
Arno Sild
Kadri Simson
Mark Soosaar
Imre Sooäär
Mihhail Stalnuhhin
Anne Sulling
Märt Sults
Aivar Sõerd
Tanel Talve
Artur Talvik
Tarmo Tamm
Urve Tiidus
Vilja Toomast
Terje Trei
Marika Tuus-Laul
Ken-Marti Vaher
Rainer Vakra
Einar Vallbaum
Viktor Vassiljev
Vladimir Velman
Toomas Vitsut

JÜRI ADAMS

TARTU LINNA VALIMISRINGKOND

22.11.1947 Tartu
Abielus, viis last

HARIDUS: Tartu Täiskasvanute Gümnaasium (endine Kaugõppekeskkool) 1966; Moskva Ülikool 1966–1969, matemaatika; Tartu Ülikool 1970–1973, inglise filoloogia; Luua Metsanduskool (endine Kaarepere Sovhoos-tehnikum) 1981, metsatehnik.

TÖÖKOHAD: Meremäe Keskkooli õpetaja 1973–1978; Elva Metsamajandi Peedu metskonna metsavaht 1978–1981; Tartu Soojusvõrkude katlakütja 1981–1989; EV justiitsminister 1994–1995; pensionär alates 2003.

ERAKOND: Eesti Rahvusliku Sõltumatuse Partei / Isamaaliit / Isamaa ja Res Publica Liit 1988–2014; Eesti Vabaerakond alates 2014; juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: Eesti Kongress; Eesti Komitee (aseesimees); Põhiseaduse Assamblee 1991–1992; VII Riigikogu 1992–1994 (fraktsiooni aseesimees; õiguskomisjoni esimees, aseesimees), VIII Riigikogu (fraktsiooni aseesi-mees 1996–1999), IX Riigikogu (õiguskomisjoni esimees 1999–2002), XIII Riigikogu (põhiseaduskomisjoni aseesimees); Tartu Linnavolikogu 1996–2002.

AUTASUD: Riigivapi III klassi teenetemärk 2001; Valgetähe II klassi teenetemärk 2006.

MUU TEGEVUS: Jaan Tõnissoni Instituudi asutaja ja liige. Tõlkinud raamatud „Vabaduse tulevik. Mitteliberaalse demokraatia ohud tänapäeva maailmas” 2005 (F. Zakaria) ja „Cobra II. Iraagi sõda ja okupatsioon” 2008 (M. Gordon, B. Trainor; kaastõlkija). Avaldanud artikleid ajakirjanduses.

RAIVO AEG

HIIU-, LÄÄNE- JA SAAREMAA VALIMISRINGKOND

04.07.1962 Kuressaare
Abielus, poeg

HARIDUS: Saaremaa Ühisgümnaasium (endine Kingissepa 1. Keskkool) 1980; Tallinna Tehnikaülikool 1985, masinaehitus (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: TK Talleks Paide Masinatehase tsehhijuhataja 1985–1986; ELKNÜ Paide Rajoonikomitee instruktor ja osakonnajuhataja 1986–1987; Kingissepa Rajooni RSN Täitevkomitee siseasjade osakonna ülem asetäitja 1988–1991; Saare Politseiprefektuuri politseiinspektor, politseikomissar, aseprefekt 1991–1996; Rapla Politseiprefektuuri politseiprefekt 1996–1999; Politseiameti korrakaitseosakonna politseidirektor 1999–2003, peadirektori asetäitja, Julgestuspolitsei juht 2003–2005, peadirektor 2005–2008; Kaitsepolitseiameti peadirektor 2008–2013; Õiguskantsleri Kantselei nõunik 2013–2014.

ERAKOND: Isamaa ja Res Publica Liit alates 2014; eestseisuse liige.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu (korruptsioonivastase erikomisjoni aseesimees).

AUTASUD: Kotkaristi II klassi teenetemärk 2008.

MUU TEGEVUS: Linnuse Jahiseltsi ja Laugi Jahiseltsi liige. Avaldanud artikleid ajakirjanduses.

HUVIALAD: kalastamine, jahindus.

YOKO ALENDER

HARJU- JA RAPLAMAALASE VALIMISRINGKOND

13.06.1979 Tallinn

Abielus, kaks poega ja kaks tütart

HARIDUS: Södra Latini Gümnaasium (Stockholm) 1999; Eesti Kunstiakadeemia 2010, arhitektuurimagister.

TÖÖKOHAID: produktsioonifirma Kultorg OÜ asutaja- ja juhatuse liige, projektijuht 2001–2004; arhitektuuri- ja produktsioonifirma ZiZi & YoYo OÜ asutaja- ja juhatuse liige, arhitekt-projektijuht 2005–2006; Urbanmark OÜ arhitekt-projektijuht 2006–2007; Tallinna Kultuuriväärtuste Ameti muinsuskaitse ja miljööalade osakonna peaspetsialist 2008–2012; Kultuuriministeeriumi arhitektuuri- ja disaininõunik 2012–2014; Yoko Oma OÜ juhatuse liige alates 2012.

ERAKOND: Isamaa ja Res Publica Liit 2013–2014; Eesti Reformierakond alates 2014.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu; Tallinna Linnavolikogu 2013–2015.

MUU TEGEVUS: Riigi Kinnisvara ASi nõukogu liige alates 2015; Budismi Instituut alates 2001, juhatuse liige. Olnud ürituste ja loominguliste projektide korraldaja, projektijuht ja/või pressiesindaja: rahvusvaheline jää- ja lumeskulptuuride sümposium 1999–2000; Urmas Alenderi kogutud teoste (CD-plaatide, luulekogu ja DVD) väljaandmine, juubelikontserdid alates 2000; Namgyali kloostri munkade liivamandala tseremoonia Tallinnas 2000; Leigo Järvemuusika 2000–2003; Idamaade aastavahetuse pidustused Tallinnas 2000–2003; Tallinna valgusfestival 2002–2004 (ka idee kaasautor); punkbändi Velikije Luki juubelikontsert Tallinnas 2002; Kärt Tomingase kontserdid Tallinnas ja Tartus 2003; ABB elektrimasinate tehase avaüritus Jüris 2003; Esindamata Rahvaste Organisatsiooni konverents Tallinnas 2004; Budismi Instituudi reisid Indiasse 2004–2008 (ka grupijuht); muusikalis-ruumiline installatsioon „inimharf” Pärnus 2005 (kaasautor); valgusinstallatsioon „Tallinna valguskuppel” 2005 (teostus); Welcome to N’estonia – „Metsakunst” Kütiorus 2005 (üks teostajatest); X rahvusvahelise Veneetsia arhitektuuribiennaali Eesti ekspositsioon 2006 (ka kaasautor); kohvik-restoranid F-Hoone 2010 ja Frank 2014 (ka tegevjuhi abi ja sisekujundaja). Raamat „Roostevaba raamat. Ruja” 1999 (üks autoritest).

HUVIALAD: arhitektuur, jooga, muusika, reisimine.

ANDRES AMMAS

HIIU-, LÄÄNE- JA SAAREMAA VALIMISRINGKOND

25.02.1962 Tallinn

Abielus, poeg

HARIDUS: Läänemaa Ühisgümnaasium (endine Haapsalu 1. Keskkool) 1979; Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia 1984, muusikapedagoogika; Tartu Ülikool 1993, ajakirjandus (vastavad magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: Haapsalu 1. Keskkooli / Haapsalu Gümnaasiumi õpetaja 1982–1986, 1988–1990, 2003–2007, õppealajuhataja 1986–1987, direktor 2007–2011; Haapsalu RSN Täitevkomitee kultuuriosakonna juhataja 1987–1988; ajalehe Lääne Elu peatoimetaja 1992–1995, 1996–1999; Haapsalu Linnavalitsuse haridusnõunik 1995–1996; erakonna Isamaaliit peasekretär 1999–2001; EV peaministri nõunik, büroo juhataja 2001–2002; Vikerraadio saatejuht 2011–2015; Tallinna Konstantin Pätsi Vabaõhukooli muusikaõpetaja 2012–2013; Noarootsi Gümnaasiumi õpetaja 2014–2015.

ERAKOND: Rahvuslik Koonderakond Isamaa / Isamaaliit / Isamaa ja Res Publica Liit 1992–2012; Eesti Vabarakond alates 2014.

ESINDUSKOGUD: EV Ülemnõukogu; Eesti Kongress; XIII Riigikogu (fraktsiooni aseesimees); Lääne Maavolikogu 1989–1992; Haapsalu Linnavolikogu 1993–2013.

AUTASUD: Riigivapi V klassi teenetemärk 2002; Riigivapi III klassi teenetemärk 2006.

MUU TEGEVUS: MTÜ Vaba Isamaaline Kodanik asutajaliige; Hasartmängumaksu nõukogu liige. Avaldanud artikleid ajakirjanduses alates 1986. aastast. Saated Vikerraudios: „Vikerhommik”, „Mulle meeldib see muusika”, „Kauamängiv”.

HUVIALAD: koorilaul, kirjandus, mälumäng, bridž.

ANDRES ANVELT

TALLINNA KESKLINNA, LASNAMÄE JA PIRITA VALIMISRINGKOND

30.09.1969 Tallinn

Abielus, tütar

HARIDUS: Tallinna 21. Kool 1987; Tallinna Miilitsa Erikeskkool 1989; Tartu Ülikool 2000, õigusteadus; Tallinna Tehnikaülikool 2003, haldusjuhtimise magister.

TÖÖKOHAD: Eesti Politsei (kriminaalpolitsei) 1987–2000, Keskkriminaalpolitsei asedirektor 2000–2002, direktor 2002–2003; Sisekaitseakadeemia Politseikolledži direktor 2003–2006; Kaitseväge juhataja julgeolekunõunik 2007–2011; EV justiitsminister 2014–2015.

ERAKOND: Sotsiaaldemokraatlik Erakond alates 2009; juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: XII Riigikogu (korruptsioonivastase erikomisjoni esimees 2011–2014), XIII Riigikogu (fraktsiooni esimees, uurimiskomisjoni võimalike korruptsiooniriskide tuvastamiseks ASis Tallinna Sadam aseesimees); Tallinna Linnavolikogu 2009–2011, valiti ka 2013.

AUTASUD: Kotkaristi hõberist 2003.

Politsei teeneterist 1998; teeneterist „10 aastat Eesti politseid” 2001; Kaitseliidu teenetemedal 2003; teeneterist „15 aastat Eesti politseid” 2006; Kaitseväge eeskujuliku teenistuse rist 2009; Kaitseväge teeneterist 2011; Sise-ministeeriumi missioonimedal 2015.

MUU TEGEVUS: Eesti Rahvusringhäälingu nõukogu liige; FBI National Academy Associates (FBI NAA) liige alates 1999; Round Table Estonia 2 liige alates 2003; Eesti Reservohvitseride Kogu liige alates 2007; Eestimaa Loomakaitse Liidu asutajaliige 2010; Eesti Kirjanike Liidu liige 2015.

Õppematerjali „Organiseeritud kuritegevus” 2002 autor. Avaldanud romaanid „Punane elavhõbe” 2007 (vene keeles 2009) ja „Direktor. Ühe turu erastamise lugu” 2010 (vene keeles 2013) ning artikleid Eesti ajakirjanduses. Mängufilmi „Punane elavhõbe” stsenarist 2009.

HUVIALAD: matkamine, aiandus, kirjanduslik tegevus, tervisesport.

KRISTA ARU

TARTU LINNA VALIMISRINGKOND

01.08.1958 Ida-Virumaa, Mäetaguse vald, Pagari küla
Abielus, kaks poega

HARIDUS: Tartu 8. Keskkool 1976; Tartu Ülikool 1981, ajakirjandus; ajakirjandusmagister 1992; Tallinna Ülikool 2010, filosoofiadoktor.

TÖÖKOHAD: Tartu Ülikooli ajakirjanduse osakonna assistent ja lektor 1981–1993; Q Raadio peatoimetaja 1993–1995; Eesti Kirjandusmuuseumi direktor 1995–2005; Eesti Rahva Muuseumi direktor 2006–2012; SA Eesti Teadusagentuur juhatuse liige 2014–2015.

ERAKOND: erakonda ei kuulu, Eesti Vabaerakonna fraktsiooni liige.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu.

AUTASUD: Valgetähe III klassi teenetemärk 2000.
Eesti Kirjanduse Sihtkapitali aastapreemia 2005; aasta kodanik 2012.

MUU TEGEVUS: Rahvusvahelise Muuseuminõukogu (ICOM) nõukogu liige; Jaan Tõnissoni Seltsi juhatuse esimees; Eesti Rahvusringhäälingu nõukogu, Eesti Rahva Muuseumi nõukoja, SA Eesti Rahvuskultuuri Fond nõukogu ja SA Teater Vanemuine nõukogu liige; Eesti Kirjanduse Seltsi, Õpetatud Eesti Seltsi ja Eesti Rahva Muuseumi Sõprade Seltsi liige.

Avaldanud raamatud „Eesti ajakirjanduse teed ja ristteed. Eesti ajakirjanduse arengust (XVII sajandist XX sajandini)” 1994 (üks autoritest); „Üks kirk, kolm mõõdet. Peatükke eesti toimetajakesksest ajakirjandusest: K. A. Hermann, J. Tõnisson, K. Toom” 2008; „Eesti Rahva Muuseumi pildialbum” 2008 (üks teksti autoritest). Koostanud ülevaated „Professor Juhan Peegli trükitööde nimestik” 1989 ja „Paar sammukest. XV. Jaan Tõnissoni elu ja tegevus” 1998; üks koostajatest: „Academia Journalistica. 40 aastat akadeemilist ajakirjandusharidust Eestis” 1994; „Oskar Kallas. Artikleid Oskar Kallase elust ja tööst” 1998; „Päevaleht” ja tema ajastu” 2005; „Eesti trükise punane raamat. I. 1535–1850” 2006; „Rahvapärased õllekannud Eesti Rahva Muuseumi kogust” 2010, 2014. Avaldanud ka artikleid ja ülevaateid Eesti ajakirjanduse ajaloost ja muuseumidest, esinenud ettekannetega rahvusvahelistel konverentsidel.

HUVIALAD: kirjandus, ajalugu, teater.

MAIRE AUNASTE

VÕRU-, VALGA- JA PÕLVAMAA VALIMISRINGKOND

07.11.1953 Tartu
Lahutatud, tütar

HARIDUS: Viljandi Kultuurharidustöö Kool 1972; Tartu Ülikool 1983, ajakirjandus (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: Eesti Televisiooni uudistesaaate „Aktuaalne kaamera” toimetaja-reporter 1983–1991, publitsistika-toimetuse toimetaja-saatejuht 1991–1993, meelelahutussaadete saatejuht 1993–1998, meelelahutus- ja vestlussaadete autor ja saatejuht 2004–2014; Raadio 2 ja Vikerraadio muusikasaadete autor 1994–1997, 2004–2013; teleajakirja Nädal peatoimetaja 1996–1998; TV1 omanimelise vestlussaate juht 1998–1999.

ERAKOND: Isamaa ja Res Publica Liit alates 2014.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu.

MUU TEGEVUS: Rahvusooperi nõukogu liige; taaskasutusturgude korraldaja alates 2010. aastast (Tartus, Pärnus, Tallinnas).

Televisiooni meelelahutus- ja vestlussaadet: „Reisile sinuga”, „Meie”, „Meie Euroopas”, „Head uudised”, „Suveniir”, „Mida Teie arvate?”, „Kirbuturu lood”, „Meie inimesed”, „Perepidu”, „Mehed räägivad armastusest”, „Tõuse ja sära”; raadiosaated „Meie”, „Minu muusika”, „Teisipäeval Teiega”. Autobiograafilise monotüki „Äraaetud, kuid ülesmukitud. Maire Aunaste *live comedy show*” 2014 kaasautor ja esitaja.

Avaldanud raamatud „Iseennast kuulates” 1997, „Viis aastat peidis” 2008 ja „Mitte ainult meestest” 2009. Kirjutanud arvukalt kolumne (nt ajakirjas Naised, ajalehtedes Maaleht ja Õhtuleht).

DENISS BORODITŠ

IDA-VIRUMAA VALIMISRINGKOND

01.11.1979 Tallinn
Abielus, poeg ja tütar

HARIDUS: Tallinna 14. Keskkool 1997; Concordia Rahvusvaheline Ülikool Eestis 2001, õigusteadus (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: Tallinna Kristiine linnaosa valitsuse õigusnõunik 2003–2004; ASi Parvati arendusdirektor 2005; OÜ Hexanor nõunik 2005–2007; Tallinna abilinnapea 2007–2011.

ERAKOND: Eesti Keskerakond 2004–2012; Eesti Reformierakond alates 2013.

ESINDUSKOGUD: XII Riigikogu (põhiseaduskomisjoni aseesimees 2011–2014), XIII Riigikogu; Tallinna Linnavolikogu 2005–2007, valiti ka 2009.

MUU TEGEVUS: Integratsiooni ja Migratsiooni SA Meie Inimesed (MISA) nõukogu liige.

HUVIALAD: sport, kirjandus, muusika.

DMITRI DMITRIJEV

IDA-VIRUMAA VALIMISRINGKOND

17.06.1982 Kiviõli
Vallaline

HARIDUS: Kiviõli Vene Gümnaasium 2000; Tallinna Tehnikaülikool 2005, ärikorraldus; Tallinna Ülikooli Rakvere Kolledž 2010–, riigiteaduste magistriõpe.

TÖÖKOHAD: Kiviõli Kinnisvarahoolduse OÜ juhatuse liige 2006–2007; ASi Mäetehnika müügispetsialist-projektijuht 2006–2007; Kiviõli linnapea 2007–2015.

ERAKOND: Eesti Keskerakond alates 2005.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu; Kiviõli Linnavolikogu 2005–2007, valiti ka 2009 ja 2013.

MUU TEGEVUS: SA Ida-Virumaa Tööstusalade Arendus nõukogu liige 2012–2015; Ida-Virumaa Spordiliidu juhatuse liige; LC Kiviõli asutajaliige.

HUVIALAD: sport, reisimine, heategevus.

ENN EESMAA

HIIU-, LÄÄNE- JA SAAREMAA VALIMISRINGKOND

07.06.1946 Tallinn

Lesk, poeg

HARIDUS: Tallinna Inglise Kolledž (endine 7. Keskkool) 1964; Tallinna Ülikool 1969, inglise keel (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: Eesti Televisiooni programmidirektori asetäitja, uudistesaaate „Aktuaalne kaamera” peatoimetaja, saatejuht (meelelahutus- ja kultuurisaated, mälumängud), diktor, kommentaator 1970–1993; Soome Mainos-TV korrespondent Balti riikides 1989–1993; Vabariigi Presidendi Kantslei meedianõunik 1993–1994; telekanali EVTV peadirektor 1994–1996; TV3 uudistetoimetuse juhataja, saatejuht, välisuudiste toimetaja 1996–2003.

ERAKOND: Eesti Keskerakond alates 2003; juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: X Riigikogu (väliskomisjoni aseesimees 2003–2005, esimees 2005–2007), XI, XII ja XIII Riigikogu (väliskomisjoni aseesimees alates 2007); valiti Tallinna Linnavolikokku 2005–2013.

AUTASUD: Valgetähe IV klassi teenetemärk 2002. Prantsuse Auleegioni orden 2001; Leedu Vabariigi Teeneteordeni komandöriorist 2006; Austria Vabariigi Teeneteordeni suur kuldne aumärk 2010.

MUU TEGEVUS: Eesti Rahvusringhäälingu nõukogu liige alates 2015. Avaldanud raamatu „Sajandi suured staarid” 2001 ja artikleid Eesti ajakirjanduses.

HUVIALAD: ajalugu, muusika, kirjandus, televisioon, kinokunst.

PEETER ERNITS

JÕGEVA- JA TARTUMAA VALIMISRINGKOND

11.06.1953 Tallinn
Abielus, poeg ja kolm tütar

HARIDUS: Kadrioru Saksa Gümnaasium (endine Tallinna 42. Keskkool) 1971; Tartu Ülikool 1976, geneetika (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: Tallinna Loomaaia teadur 1976–1980; Eesti Loodusmuuseumi zooloogia osakonna juhataja 1980–1988, direktor 1989–1997; ajakirja Luup peatoimetaja 1998–2002; ajalehe Postimees erikorrespondent 2002–2004; ajalehe Maaleht peatoimetaja 2004–2007, peatoimetaja asetäitja 2008–2015; Tallinna Kesklinna Valitsuse avalike suhete nõunik 2015.

ERAKOND: Eesti Keskerakond alates 2015.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu.

AUTASUD: Valgetähe V klassi teenetemärk 2004.

MUU TEGEVUS: Eesti Ajakirjanike Liidu, Kloogaranna Seltsi ja Haaslava Meesteklubi liige; Nõmme halduskogu liige 1993–1999.

Avaldanud raamatud „Ei või olla” 1994, 2014, „Mõned mu naabrid” 2003, „Raha pärast armastust” 2004 (kaasautor), „Kivialused ja teised” 2005, „101 Eesti looma” 2012 ja „Jäljeabits” 2013; tõlkinud „Loomade elu. 7. kd. Imetajad” 1987.

1995. aasta Eesti inimarengu aruande kaasautor; intervjuueerija videofilmis „Savisaar. Hetked ja arvamused” 2011. Telesaadete „Otseliin” (ETV), „Metsaomaniku kool” (TV3), „Vaba mõtte klubi” (Tallinna TV) ja Raadio Kuku külalissaadete saatejuht. Avaldanud arvukalt artikleid ja ajakirjanduslikke uurimusi ajalehtedes ja ajakirjades.

HUVIALAD: poliitika, ühiskond, loodus, maalimine, loomafotograafia.

IGOR GRÄZIN

JÕGEVA- JA TARTUMAA VALIMISRINGKOND

27.06.1952 Tartu
Vallaline, kaks poega

HARIDUS: Miina Härma Gümnaasium (endine Tartu 2. Keskkool) 1970; Tartu Ülikool 1975, õigusteadus (*cum laude*); õigusteaduse kandidaat 1979, õigusteaduse doktor 1987.

TÖÖKOHAID: Tartu Ülikooli filosoofialektor 1975–1978, vanemlektor, rektori abi, juriidiline nõunik 1978–1984, filosoofiateaduse aspirant, abiprofessor 1984–1986, õigusteaduskonna prodekaan 1986–1988; TA Filosoofia, Sotsioloogia ja Õiguse Instituudi õiguse osakonna direktor 1988–1989; Notre Dame'i Ülikooli õppejõud, professor 1990–2000; Kelloggi Rahvusvaheliste Uuringute Instituudi teadur, õigusteaduse professor 1992–2000; Välisministeeriumi nõunik 1999; Akadeemia Nord õigusteaduskonna dekaan 1999–2001, prorektor 2001–2003; Kennani Instituudi (Washington, USA) Woodrow Wilsoni Keskuse avaliku poliitika teadur 2004–2005.

ERAKOND: Eesti Reformierakond alates 1994.

ESINDUSKOGUD: NSVL XII Ülemnõukogu ja Rahvasaadikute Kongress 1989–1991; VIII Riigikogu, X Riigikogu 2005–2007, XI, XII ja XIII Riigikogu; Tallinna Linnavolikogu 2002–2004, valiti ka 2013.

MUU TEGEVUS: Eesti Rahvusraamatukogu nõukogu esimees, Liberalismi Akadeemia nõukogu, SA Vene Teater nõukogu ja Eesti Semiootika Seltsi liige; Eesti Advokatuuri liige (liikmesus peatatud); Tallinna Ülikooli Õigusakadeemia külalisõppejõud.

Avaldanud raamatud „Anglo-ameerika õigusfilosoofiast” 1983, 1999, 2011, „Lugemik poliitiliste õpetuste ajaloost” I-II ja „Vene poliitilis-juriidilise mõtte ajalugu” 1987, „Jeremy Bentham” 1990, „Parema käega (vanameelseid raadiojutte)” 1994, „Poliitika kui depressioon ja enesetapp” 1999, „The constitutional-legal framework of the U.S.S.R. on the eve of its downfall: the parliamentarian viewpoint” 2000, „From behind the velvet curtain” 2003. Koostanud ka õpikuid, avaldanud õigusteaduslikke ja poliitikateemalisi artikleid Eesti ajakirjanduses. Tallinna Ülikooli Õigusakadeemia toimetiste toimetuskolleegiumi liige alates 2011.

Dokumentaalfilmide ja telesaadete stsenarist („Põlevad piirid”, „10 otsustavat aastat” jt); TV3 saate „Nädala kokkuvõte” ja Tallinna TV saate „Poolkuu Igor Gräziniga” kaasautor.

HUVIALAD: mäesuusatamine, tennis, televisioon, Kafka.

MONIKA HAUKANÕMM

TALLINNA KESKLINNA, LASNAMÄE JA PIRITA VALIMISRINGKOND

22.05.1972 Võrumaa, Mõniste vald
Abielus, kaks tütart

HARIDUS: Varstu Keskkool 1990; Tallinna Tehnikakõrgkool (endine Kõrgem Tehnikakool) 1993, ülerõivaste rätsep; Tartu Ülikool 1998, sotsiaaltöö (vastab magistrikraadile); Tallinna Ülikool 2012–, sotsiaaltöö magistriõpe.

TÖÖKOHA: hulgimüügikeskuse BSC müügiagentide töö koordinaator 1993–1994; Tartu Vaimse Tervise Hooldekeskuse sotsiaalnõustaja ja rehabilitatsioonispetsialist 1997–2003; Justiitsministeeriumi vanglate osakonna sotsiaalhoolekande talituse nõunik 2003–2005; Sotsiaalministeeriumi hoolekande osakonna nõunik 2005–2008, eakate ja puuetega inimeste poliitika juht 2008–2010; MTÜ Eesti Puuetega Inimeste Koda juhatuse esimees 2010–2015.

ERAKOND: Isamaa ja Res Publica Liit 2009–2014; Eesti Vabaerakond alates 2014; aseesimees.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu (sotsiaalkomisjoni aseesimees).

MUU TEGEVUS: Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsiooni liige. Avaldanud artikleid puuetega inimeste olukorrast ja õigustest ning tööhõivereformist. Brošüüri „ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioon ja puuetega inimeste õigused Eestis” 2013 kaastoimetaja.

HUVIALAD: sport (jooksmine, aeroobika, iluuisutamine), õmblemine, lugemine.

MART HELME

PÄRNUMAA VALIMISRINGKOND

31.10.1949 Pärnu

Abielus, kolm poega ja kolm tütart

HARIDUS: Pärnu Koidula Gümnaasium (endine 2. Keskkool) 1968; Tartu Ülikool 1973, ajalugu (vastab magistri-kraadile).

TÖÖKOHA: kirjastuse Eesti Raamat toimetaja 1973–1975; ajalehe Harju Elu korrespondent 1975–1976; ajakirja Pioneer kirjandusosakonna vanemtoimetaja 1977–1986; talunik 1986–1989; kirjastaja, Eesti Kirjastuste Liidu tegevdirektor 1990–1993; EV suursaadik Venemaa Föderatsioonis 1994–1999; Välisministeeriumi asekancler 1999–2000; kirjastuse Kunst direktor 2000–2002; EV põllumajandusministri nõunik 2003–2004; Euroopa Parlamendi liikme Tunne Kelami nõunik 2005–2013; ettevõtja alates 2001; pensionär alates 2013.

ERAKOND: Eestimaa Rahvaliid 2003–2005; Eesti Konservatiivne Rahvaerakond alates 2012; esimees.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu (riigikaitsekomisjoni aseesimees).

MUU TEGEVUS: Rahvusooperi nõukogu liige. Avaldanud poliitika- ja ajaloo teemalisi raamatuid „Pronksiöö proloog” 2007, „Lembitu. Eesti kroonimata kuningas” 2010, 2012, „Poliitikast ja sõjast” 2014 ning mälestuste-raamatu „Kremlis tähtede all” 2002; jutukogumiku „Kaks mõõka. Hiina jutud” 2009 ning lastejuttude kogumikud „Pesakast” 1984, „Puhkus Lihavõttesaarel” 1990, „Langevarjurid” 1991 ja „Vana vaskne laevakell” 2009. Avaldanud ka proosaluulet: „Kolm korvi” 1979 ja „Luuletusi proosas” 1982 ning kunstialbumi „Jaapani puu-gravüür. Ukiyo-e koolkond” 1977. Koostanud teatmikud „Eestimaa kirikute teejuht” 2002, „Eestimaa linnuste teejuht” 2003, teksti teatmikule „Eestimaa mõisate teejuht” 2001 (kaasautor; soome keeles 2002) ja raamatu „Tunne Kelam Eesti eest Euroopas” 2009 (üks koostajatest).

Toimetanud poliitikaraamatuid; olnud ajakirja Maailma Vaade peatoimetaja 2007–2013. Tallinna TV saate „Vaba mõtte klubi” kommentaator.

MARTIN HELME

TALLINNA MUSTAMÄE JA NÖMME VALIMISRINGKOND

24.04.1976 Tallinn

Abielus, kolm tütart ja poeg

HARIDUS: Tallinna Täiskasvanute Gümnaasium (endine 6. Õhtukeskkool) 1995; Tartu Ülikool 2000, ajalugu (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: Välisministeeriumi konsulaarosakonna välisteenistuses Eesti saatkondades Saksamaal ja Ukrainas, poliitika planeerimise osakonna välis- ja julgeolekupoliitika analüütik 1995–2000; Avatud Eesti Fondi programmijuht 2000–2004; Tallinna Kristiine Gümnaasiumi ajaloo, kodanikuõpetuse ja filosoofia õpetaja 2000–2002; Rakvere Näitustemaja direktor 2002; Notarite Koja avalike suhete juht 2003; SA Uurimiskeskus Vaba Euroopa juhataja 2003–2004; uudisteportaali Delfi välisuudiste toimetaja 2004–2007; kirjastuse Kunst juhataja alates 2009.

ERAKOND: Eesti Konservatiivne Rahvaerakond alates 2012; aseesimees.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu (fraktsiooni esimees).

MUU TEGEVUS: juhtinud Euroopa Liiduga liitumise vastu hääletamise kampaaniat enne 2003. a referendumit. Eesti Rahvusliku Liikumise asutajaliige 2006, hiljem selle juht; arvamuspportaali Terve Mõistuse Sündikaat asutaja; Kaitseliidu liige alates 1992; Eesti Rahvusringhäälingu nõukogu ja Tagatisfondi nõukogu liige; EELK Tallinna Toompea Kaarli koguduse juhatuse liige.

Avaldanud hulgaliselt artikleid ajakirjanduses; Tallinna TV saate „Vaba mõtte klubi” kommentaator.

HUVIALAD: jazzmuusika, tervisesport.

ANDRES HERKEL

TALLINNA KESKLINNA, LASNAMÄE JA PIRITA VALIMISRINGKOND

14.08.1962 Tallinn

Abielus, poeg

HARIDUS: Saku Gümnaasium 1980; Tartu Ülikool 1985, psühholoogia (*cum laude*); ajaloomagister 1997.

TÖÖKOHAD: Pedagoogika Teadusliku Uurimise Instituudi teadur 1985–1989; ajakirja Vikerkaar toimetaja 1990–1991; ajalehe Eesti Elu peatoimetaja 1991–1992; Eesti Humanitaarinstituudi õppejõud 1992–1993; Riigikogu Kantselei nõunik 1993–1999.

ERAKOND: Rahvuslik Koonderakond Isamaa / Isamaaliit / Isamaa ja Res Publica Liit 1994–2013; Eesti Vabarakond alates 2014, asutajaliige; esimees.

ESINDUSKOGUD: IX Riigikogu (fraktsiooni aseesimees), X Riigikogu (fraktsiooni aseesimees 2003–2004, esimees 2004–2007), XI Riigikogu (fraktsiooni aseesimees), XII Riigikogu, XIII Riigikogu (fraktsiooni esimees).

AUTASUD: Valgetähe IV klassi teenetemärk 2005. Belgia Kuningriigi Leopold II ordeni suurrist 2008; Poola Vabariigi Teeneteordeni ohvitseririst 2009; Prantsusmaa Riikliku Teeneteordeni komandörijärk 2011.

MUU TEGEVUS: Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee asepresident 2009–2011, järelevalvekomitee esimees 2013–2015. Eesti Akadeemilise Orientaalseltsi liige alates 1989; Eesti Rahvusringhäälingu nõukogu liige 1994–2000 ja 2007–2011; Budismi Instituudi nõukogu liige alates 2003; Tartu Ülikooli kuratooriumi liige 2004–2008; MTÜ Vaba Isamaaline Kodanik esimees 2013–2014; Põhja-Tallinna halduskogu liige 1996–2002, 2005–2007 ja 2009–2013.

Avaldanud raamatud „Ajalugu on rikas” 1997, „Müüt ja mõtlemine” 2002, „Vene mõistatus” 2007, „Kuuba südames” 2008 (kaasautor), „Aserbaidžaaani kirjad” 2010, „Laama ja Linnart. Tiibet ja Eesti” 2012 (üks autoritest), luulet ajakirjas Looming 2010–2013, arvukalt artikleid ja muid publikatsioone Eesti ja rahvusvahelises ajakirjanduses.

REMO HOLSMER

TALLINNA HAABERSTI, PÕHJA-TALLINNA JA KRISTIINE VALIMISRINGKOND

20.09.1980 Tallinn
Vabaabielus, tütar

HARIDUS: Tallinna Reaalkool 1998; Tallinna Tehnikaülikool 2002, avalik haldus (vastab magistrikraadile); Tartu Ülikool 2002–, avaliku halduse magistriõpe.

TÖÖKOHAD: Tallinna abilinnapea nõunik 2003–2004, Kristiine linnaosa vanem 2004–2005; EV peaministri nõunik 2005–2008; BC Kalev/Cramo mägedžer 2005–2009; Riigikogu Eesti Reformierakonna fraktsiooni nõunik 2009–2011.

ERAKOND: Eesti Reformierakond alates 2000.

ESINDUSKOGUD: XII Riigikogu (fraktsiooni aseesimees), XIII Riigikogu (rahanduskomisjoni esimees); Tallinna Linnavolikogu 2005–2011.

MUU TEGEVUS: Eesti esindaja Põhjamaade Investeeringispanga kontrollkomitees; ASi Eesti Liinirongid (Elron) nõukogu liige; Eesti Korvpalliliidu juhatuse liige.

HUVIALAD: kirjandus, reisimine, jooksmine, korvpall.

OLGA IVANOVA

TALLINNA KESKLINNA, LASNAMÄE JA PIRITA VALIMISRINGKOND

15.10.1984 Narva
Abielus, poeg

HARIDUS: Kohtla-Järve Ühisgümnaasium 2004; Tallinna Tehnikaülikool 2004–, haldusjuhtimine.

TÖÖKOHAID: Tallinna abilinnapea referent 2006–2007, nõunik 2007, linnapea referent 2007–2010, Põhja-Tallinna linnaosa vanema asetäitja 2010–2011, Lasnamäe linnaosa vanem 2011–2015.

ERAKOND: Eesti Keskerakond alates 2006; juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu; Tallinna Linnavolikogu 2013.

MUU TEGEVUS: avaldanud arvamusartikleid ajakirjanduses.

JÜRI JAANSON

PÄRNUMAA VALIMISRINGKOND

14.10.1965 Tartu

Kaks tütart

HARIDUS: Viljandi 4. Keskkool 1984; Tartu Ülikool 1984–1985, 1998–2000, kehakultuur; Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž 2015, majandusteadus.

TÖÖKOHAD: OÜ JAGT juhatuse liige alates 2005; Vanapargi Haldus OÜ juhatuse liige alates 2010.

ERAKOND: Eesti Reformierakond alates 2011.

ESINDUSKOGUD: XII ja XIII Riigikogu.

AUTASUD: Eesti Punase Risti II klassi teenetemärk 2005.

Sõudmine ühepaadil: Ateena olümpiamängude hõbemedal 2004; maailmameistrivõistluste kuldmedal 1990, hõbemedal 1995, pronksmedal 1989; maailma karikasarja võitja 1990, 1995 (ka kõigi etappide võitja); Hea Tahte Mängude hõbemedal 1990.

Paarisaerulisel kahepaadil: Pekingi olümpiamängude hõbemedal 2008 (koos Tõnu Endreksoniga); maailmameistrivõistluste pronksmedal 2007; maailma karikasarja võitja 2007.

Paarisaerulisel neljapaadil: maailmameistrivõistluste pronksmedal 2005; Euroopa meistrivõistluste kuldmedal 2008; Hea Tahte Mängude kuldmedal 1990.

Tulnud 48 korral Eesti meistriks, võitnud esikohti rahvusvahelistel suurvõistlustel. Eesti Vabariigi spordipreemia 2004, 2005, 2007, 2008; Eesti parim meessportlane 1990, 1995, 2004.

MUU TEGEVUS: Eesti Olümpiakomitee ja Eesti Olümpiakomitee Esindajate Kogu liige; Pärnu Sõudeklubi, Pärnu Jahtklubi, spordiklubi Pärnu Kahe Silla Klubi ning Tallinna ja Harjumaa Vaegkuuljate Ühingu liige.

HUVIALAD: majandus, poliitika, sport.

TOOMAS JÜRGENSTEIN

TARTU LINNA VALIMISRINGKOND

23.07.1964 Pärnumaa, Ridalepa küla
Abielus, poeg ja kaks tütart

HARIDUS: Pärnu Ühisgümnaasium (endine 1. Keskkool) 1982; Tartu Ülikool 1989, bioloogia; 1996, usuteadus (vastavad magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: Krabi Põhikooli bioloogia-keemia-geograafia õpetaja 1989–1992; Hugo Treffneri Gümnaasiumi usundiloo ja filosoofia õpetaja 1996–2016; Eesti Luterliku Tunni Teenistus 1997–2002.

ERAKOND: Sotsiaaldemokraatlik Erakond alates 2001.

ESINDUSKOGUD: Tartu Linnavolikogu 2005–2016.

AUTASUD: Tartu aasta õpetaja 2006.

MUU TEGEVUS: Korporatsiooni „Ugala”, Eesti Usuõpetajate Liidu, EELK Tartu Pauluse koguduse liige. Pidanud loenguid Tartu Ülikoolis, Kõrgemas Usuteaduslikus Seminaris, EMK Teoloogilises Seminaris, EELK Usuteaduse Instituudis, Tartu Teoloogia Akadeemias ja Euroülikoolis; õpetanud filosoofiat Miina Härma Gümnaasiumis ja Jaan Poska Gümnaasiumis.

Avaldanud religiooniõpetuse õpikuid: „Piibliõpik ja dogmaatika alused” 1997, „Kiriku ajalugu ja tänapäev” 1999 (kaasautor), „Usundimaailma suured küsimused” 2011 (kaasautor), jutukogumiku „Tohuvabohu ja teised” 1998 ning koostanud intervjuude kogumiku „Rääkides religioonist” 2001. Avaldanud artikleid ajakirjanduses, sh kolumne ajalehes Eesti Kirik ning koolielukäsitlusi Õpetajate Lehes.

HUVIALAD: lugemine, looduses käimine, tervisesport.

JAANUS KARILAIK

HIIU-, LÄÄNE- JA SAAREMAA VALIMISRINGKOND

01.02.1977 Tallinn

Vabaabielus, tütar ja poeg

HARIDUS: Tallinna 32. Keskkool 1996; Tallinna Ülikool 2007, riigiteadused.

TÖÖKOHAD: Majandusõiguse ja Poliitika Instituudi lektor (haldusjuhtimise erikursus) 2001; EV põllumajandusministri nõunik 2002–2003; Eesti Keskerakonna büroo koordinaator 2004–2006; Riigikogu Eesti Keskerakonna fraktsiooni nõunik 2006–2012; Tallinna Nõmme linnaosa vanema asetäitja 2012–2014.

ERAKOND: Eesti Keskerakond alates 1997; aseesimees.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu; Haapsalu Linnavolikogu 2006–2015 (esimees 2009–2015).

MUU TEGEVUS: Eesti Linnade Liidu juhatuse ja Läänemaa Omavalitsuste Liidu juhatuse liige 2009–2015; Eesti Lauatenniseliidu president.

HUVIALAD: ajalugu, male, reketimängud.

UNO KASKPEIT

VÕRU-, VALGA- JA PÕLVAMAA VALIMISRINGKOND

08.06.1957 Valga
Vabaabielus, poeg ja tütar

HARIDUS: Valga Kaugõppegümnaasium (endine Õhtukeskkool) 1975; Tallinna Tehnikakool nr 2 1976, telegraafside; Sisekaitseakadeemia 2000, piirivalve; Soome Riigikaitse Kõrgkool 2002; Tallinna Ülikool 2006, sotsiaalteaduse magister (organisatsioonikäitumine).

TÖÖKOHAID: Rakvere Sidetehnika Eksploaatatsioonisõlme IV järgu sidemontöör 1976–1977; armeeteenistus 1977–1979; Valga Tarbijate Kooperatiivi autojuht 1979–1981; Valga Autotranspordibaasi nr 9 autojuht 1981–1986; Valga Kutselise Tuletõrje Maleva autojuht 1987–1990; Eesti Riigi- ja Piirikaitseameti / Eesti Piirivalveameti Lüllemäe kordoni ülem 1990–1992, Valgamaa regionaalse juhtimiskeskuse ülem 1992–1998, piiriosakonna ülem 1998–2006; Sisekaitseakadeemia Piirivalvekolledži direktor 2006–2007.

ERAKOND: Eesti Konservatiivne Rahvaerakond alates 2015.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu (õiguskomisjoni aseesimees).

AUTASUD: Kotkaristi V klassi teenetemärk 1997.
Piirivalve II klassi teeneterist; Läti Piirivalve II klassi tunnustusrist.

MUU TEGEVUS: Eesti Eruohvitseride Kogu, Eesti Piirivalve Ohvitseride Kogu ja Lõunapiiri Ohvitseride Kogu liige; Eesti Jahimeeste Seltsi liige.

HUVIALAD: mäesuusatamine, jahindus, laskmine.

LIINA KERSNA

VÕRU-, VALGA- JA PÕLVAMAA VALIMISRINGKOND

03.04.1980 Tallinn

Abielus, poeg

HARIDUS: Lasnamäe Üldgümnaasium 1998; Tartu Ülikool 2005, ajakirjandus ja suhtekorraldus.

TÖÖKOHAD: Eesti Raadio saatejuht, toimetaja 1998–2002; Eesti Üliõpilaskondade Liidu avalike suhete juht 2002–2004; Põllumajandusministeeriumi avalike suhete osakonna pressibüroo peaspetsialist 2004, osakonna juhataja asetäitja 2005–2006, juhataja 2006–2007; Vabariigi Valitsuse meedianõunik 2007–2010, 2012–2013, valitsuskommunikatsiooni direktori asetäitja 2010, direktor 2010–2012, EV peaministri nõunik - büroo juhataja 2013–2015.

ERAKOND: Eesti Reformierakond alates 2013.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu.

HUVIALAD: reisimine, sport.

JOHANNES KERT

JÄRVA- JA VILJANDIMAA VALIMISRINGKOND

03.12.1959 Venemaa, Pihkva oblast, Petseri
Abielus, kaks tütart

HARIDUS: Võru Kreutzwaldi Gümnaasium (endine 1. Keskkool) 1977; Tartu Ülikool 1981, kehakultuur (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHA: spordiühingu Kalev treener-õpetaja 1981–1983; Nõukogude armee ohvitser 1983–1985; spordiühingu Tööjõureservid klassikalise maadluse treener 1985–1988; Tartu Noorte Loodusesõprade Maja fotoringi juhendaja 1988–1991; Kaitseliidu Tartu maleva pealik 1991, Kaitseliidu ülem 1993–1996; Eesti Kaitseväge Kaitsejõudude Peastaabi operatiivosakonna operatiivgrupi ülem 1991–1992, Kuperjanovi üksik-jalaväepataljoni ülem 1992, Kaitseväge juhataja 1996–2000, juhataja nõunik, maaväe ülema kohusetäitja 2000–2001, maaväe ülem 2001–2002; Eesti sõjaline esindaja NATO ja Euroopa Liidu juures 2002–2008; Kaitseministeeriumi nõunik 2008–2015.

ERAKOND: Eesti Reformierakond alates 2014.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu.

AUTASUD: Kotkaristi II klassi teenetemärk 2001.

Kaitseväge teenetemärk; Kaitseliidu Valgeristi I klassi teenetemärk; Kaitseliidu teenetemedal eriliste teenete eest; Kaitseministeeriumi I klassi teeneterist jt rahvusvahelised ja Kaitseliidu teenetemärgid.

MUU TEGEVUS: Kaitseliidu vanematekogu liige; Rotary Klubi ja Eesti Jahimeeste Seltsi liige.

HUVIALAD: sõjaajalugu, jahindus, muusika.

SIIM KIISLER

TALLINNA MUSTAMÄE JA NÖMME VALIMISRINGKOND

06.11.1965 Tallinn

Abielus, tütar ja neli poega

HARIDUS: Tallinna Reaalkool (endine 2. Keskkool) 1984; Tallinna Tehnikaülikool 1991, automatiseeritud juhtimissüsteemid (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: Glacier Eesti ASi nõukogu esimees 1995–2003; Tallinna Kesklinna linnaosa vanem 1999–2001; Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, abiminister 2007–2008; EV regionaalminister 2008–2014.

ERAKOND: Res Publica / Isamaa ja Res Publica Liit alates 1996; aseesimees.

ESINDUSKOGUD: X Riigikogu 2003–2005, 2006–2007 (fraktsiooni esimees 2003–2005); XII ja XIII Riigikogu; valiti Tallinna Linnavolikokku 2009 ja 2013.

MUU TEGEVUS: Eesti Lasterikaste Perede Liit, MTÜ Korruptsioonivaba Eesti; Korp! Fraternitas Liviensis vilistlane.

HUVIALAD: orienteerumine, jalgpall.

TOOMAS KIVIMÄGI

PÄRNUMAA VALIMISRINGKOND

16.02.1963 Läänemaa, Lihula
Vabaabielus, kaks poega ja tütar

HARIDUS: Sindi Gümnaasium 1981; Tartu Ülikool 1986, õigusteadus (*cum laude*; vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAID: Soontagana kolhoosi esimehe abi juriidilistes küsimustes 1986–1990; Pärnu Maavalitsuse põllu- majandusosakonna jurist, abimaavanem 1990–1993, maavanem 1993–2009; Pärnu linnapea 2009–2015.

ERAKOND: Eesti Reformierakond alates 2014.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu (majanduskomisjoni esimees); valiti Pärnu Linnavolikokku 2009 ja 2013.

AUTASUD: Valgetähe III klassi teenetemärk 2001; Eesti Punase Risti II klassi teenetemärk 2005. Mehhiko Ühend- riikide presidendi aumärk Atsteegi Kotkas 1996; Norra Kuningliku Teeneteordeni tähega komandöri- rist 1998. Päästeteenistuse kuldrist; Pärnumaa vapimärk; Pärnu aasta mees jt.

MUU TEGEVUS: Eesti Rahvusringhäälingu ühiskondliku nõukoja, SA Endla Teater ja ASi Eesti Liinirongid (Elron) nõukogu liige; Conference of Peripheral Maritime Regions (CPMR) Poliitikabüroo täisliige; Pärnu Rotary Klubi ja Valgeranna Golfklubi liige.

HUVIALAD: sport (golf, võrkpall, mäesuusatamine, *bowling*), aiandus.

AIVAR KOKK

JÕGEVA- JA TARTUMAA VALIMISRINGKOND

15.04.1960 Jõgeva
Abielus, kolm tütart

HARIDUS: Tallinna Spordiinternaatkooli Otepää filiaal 1978; Tallinna Tehnikaülikool 1983, ehitusdetailide ja -konstruktsioonide tootmine (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: Jõgeva EPT Liikuva Eriehitustööde Mehhaniseeritud Kolonni plaani- ja tootmisosakonna juhataja 1983–1985, peainsener 1985–1987; Jõgeva EPT juhataja asetäitja 1987–1992; ASi Cobra Grupp juhatuse esimees 1992–1998, nõukogu esimees 1998–2004; ASi Seitung juhatuse liige 1995–2004; ASi Pamako Betooni juhatuse liige 1996–2004; Kesk-Eesti Ärikeskus ASi juhatuse liige 1999–2004; Jõgeva maavanem 2004–2009; ASi Werol Tehased juhatuse liige 2010–2011.

ERAKOND: Isamaa ja Res Publica Liit alates 2011; eestseisuse liige.

ESINDUSKOGUD: XII Riigikogu (maaelukomisjoni aseesimees), XIII Riigikogu (sotsiaalkomisjoni esimees); Jõgeva Vallavolikogu liige 1989–2000, esimees 2002–2004 ja 2009–2011, valiti volikokku ka 2013.

MUU TEGEVUS: SA Keskkonnainvesteeringute Keskus nõukogu liige alates 2012; Jõgevamaa Äriklubi president ning Jõgeva- ja Tartumaa Majandusklubi eestvedaja; Eesti Rahvuskultuuri Fondi juurde loodud Vaike Lappi Fondi halduskogu esimees; Eesti Uisuliidu juhatuse liige.
On loonud heliloomingut ja kirjastanud raamatuid.

HUVIALAD: spordi-, kultuuri- ja heategevusürituste ning konverentside korraldamine, tervisesport, muusika, aiandus, kokandus.

MIHHAIL KORB

TALLINNA KESKLINNA, LASNAMÄE JA PIRITA VALIMISRINGKOND

03.08.1980 Pärnu
Vabaabielus, tütar

HARIDUS: Kohtla-Järve Ahtme Gümnaasium 1998; Tallinna Tehnikaülikool 2003, ärikorraldus; majandusmagister 2008; Tallinna Tehnikaülikool 2010–, energeetika.

TÖÖKOHAD: Kohtla-Järve Linnavalitsuse majandusspetsialist finantseerimise alal 2001–2004; Tallinna Mustamäe linnaosa valitsuse eelarvespetsialist 2004–2005, Kristiine linnaosa vanem 2005–2011, Kesklinna linnaosa vanem 2011–2014.

ERAKOND: Eesti Keskerakond alates 2002; juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: XII Riigikogu 2014–2015; XIII Riigikogu (majanduskomisjoni aseesimees); Tallinna Linnavolikogu 2009 ja 2013.

MUU TEGEVUS: Tallinna Vene Muuseumi SA ja MTÜ Sotsiaalteaduste Kool juhatuse liige.

VALERI KORB

IDA-VIRUMAA VALIMISRINGKOND

03.07.1954 Kohtla-Järve
Abielus, kaks poega

HARIDUS: Kohtla-Järve Ahtme Gümnaasium (endine 14. Keskkool) 1971; Sillamäe Mäetehnikum 1979, tehnik-mäemeister; Looe-Venemaa Riigiteenistuse Akadeemia 1984, ühiskonnateadused; Sankt-Peterburgi Teenindus-instituut 1999, majandus; sotsioloogiakandidaat 2002.

TÖÖKOHAD: Eesti Põlevkivi koristustööline 1971–1988; Kohtla-Järve Linna Hariduskoondise juhataja 1988–1990; Kohtla-Järve linnapea 1990–1991, 1996–1999, 2002–2003, abilinnapea 1991–1993, Ahtme linnaosa vanem 1993–1996.

ERAKOND: Eesti Keskerakond alates 1997.

ESINDUSKOGUD: XI Riigikogu, XII ja XIII Riigikogu (fraktsiooni aseesimees alates 2011); Kohtla-Järve Linna-volikogu 1999–2002 ja 2003–2007 (esimees), valiti ka 1993, 1996, 2002, 2009 ja 2013.

MUU TEGEVUS: SA Ida-Viru Keskhaigla nõukogu esimees; SA Keskkonnainvesteeringute Keskus ja Järve Biopuhastus OÜ nõukogu, Kohtla-Järve Järve Vene Gümnaasiumi ja Kohtla-Järve Lastekodu hoolekogu liige.

HUVIALAD: fotograafia, aiandus.

SIRET KOTKA

LÄÄNE-VIRUMAA VALIMISRINGKOND

27.07.1986 Viljandi

HARIDUS: Väike-Maarja Gümnaasium 2005; Tartu Ülikool 2008, sotsioloogia, sotsiaalpoliitika ja sotsiaaltöö; Tallinna Ülikool 2016, politoloogiamagister.

TÖÖKOHAD: EV majandus- ja kommunikatsiooniministri referent 2005–2006; OÜ Fixor Holding projektijuht 2007; Tallinna abilinnapea nõunik 2008–2014.

ERAKOND: Eesti Keskerakond alates 2004; juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: XII Riigikogu 2014–2015, XIII Riigikogu (maaelukomisjoni aseesimees); Väike-Maarja Vallavolikogu 2005–2014.

MUU TEGEVUS: külaliikumise edendaja; MTÜ Triigi Mõis ja MTÜ Ausad Valimised juhatuse liige; Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi ja Eesti Loomakaitse Seltsi liige.
Avaldanud artikleid ajakirjanduses; ajalehe Väikemaarjalane toimetaja alates 2011.

HUVIALAD: kokandus, rahvateatris näitlemine.

KALEV KOTKAS

HIIU-, LÄÄNE- JA SAAREMAA VALIMISRINGKOND

10.04.1960 Tallinn

Lahutatud, tütar ja kaks poega

HARIDUS: Tallinna Kristiine Gümnaasium (endine 4. Keskkool) 1978; Tallinna Tehnikaülikool 1983, masinaehitustehnoloogia, metallilõikepingid ja -instrumendid (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: Tallinna Tehnikaülikooli pulbermetallurgia laboratooriumi assistent 1981–1982, masinaehitustehnoloogia kateedri insener, vaneminsener, laborijuhataja, aspirant 1983–1988; Sotsiaaltootusministeeriumi ehitus- ja varustusosakonna juhataja, Hoolekandeesutuste Valitsuse juhataja asetäitja 1988–1992; ASi Kapa tegevdirektor 1993–1994; Hiiu Maavalitsuse majandusosakonna juhataja 1994–1996; Emmaste vallavanem 1996–1999, 2005–2007, projektijuht 2003–2005.

ERAKOND: Mõõdukad / Rahvaerakond Mõõdukad / Sotsiaaldemokraatlik Erakond alates 1997.

ESINDUSKOGUD: IX Riigikogu (fraktsiooni aseesimees 2000–2003), XI Riigikogu (maaelukomisjoni esimees), XII Riigikogu (fraktsiooni aseesimees 2014–2015), XIII Riigikogu; Emmaste Vallavolikogu 1999–2005, valiti ka 1996 ja 2005.

MUU TEGEVUS: Ernst Jaaksoni SA juhatuse liige; Eesti Rukki Seltsi, Hiiumaa Tenniseklubi, Sõru Jahtklubi ja Sõruotsa Külaseltsi liige. Avaldanud artikleid Eesti ajakirjanduses.

HUVIALAD: tennis, aiandus.

EERIK-NIILES KROSS

TALLINNA MUSTAMÄE JA NÖMME VALIMISRINGKOND

08.09.1967 Tallinn
Abielus, tütar

HARIDUS: Tallinna 21. Kool 1985; Hamburgi Ülikool 1989–1990; Tartu Ülikool 1991, ajalugu (*cum laude*); Londoni Ülikool, Slaavi ja Ida-Euroopa Uuringute Kool (School of Slavonic and East European Studies, SSEES) 1994, ajaloomagister; Tartu Ülikooli Õigusinstituut 2000–2003.

TÖÖKOHAD: Eesti Infobüroo juhataja Londonis 1990–1991; Eesti suursaatkond Londonis, diplomaatiline asjur 1991–1992; Eesti alaline esindus ÜRO juures, minister-nõunik 1992; Eesti suursaatkond Ameerika Ühendriikides: diplomaatiline asjur 1992–1993, minister-nõunik 1993–1995; Riigikantselei koordinatsioonidirektori büroo julgeolekuasutuste koordinatsioonidirektor 1995–2000; Vabariigi Presidendi julgeolekunõunik 2001; OÜ Trustcorp juhatuse liige 2000–2015; Koalitsiooni Ajutise Valitsuse (Coalition Provisional Authority) julgeolekuasutuste osakonna direktor Iraagis 2003–2004; Gruusia Julgeolekunõukogu nõunik 2007–2012.

ERAKOND: Isamaa ja Res Publica Liit 2011–2014; Eesti Reformierakond alates 2014.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu; Tallinna Linnavolikogu 2013–2015.

AUTASUD: Valgetähe III klassi teenetemärk 2008. The Presidential Order of Excellence (Gruusia) 2013. Iraq Reconstruction Service Medal (Suurbritannia) 2007.

MUU TEGEVUS: Eesti Reservohvitseride Kogu asutajaliige, auaste kapten (reservis); Kaitseliidu, Eesti Üliõpilaste Seltsi ja Tallinna Vanalinna Rotary Klubi liige; MTÜ S-Keskus ja Eesti Vabadusvõitluse Väärastamise Fond. Nõustanud demokraatlikke reforme teostavate riikide valitsusi, sh Gruusias ja Ukrainas; osalenud missioonil „Iraqi Freedom” 2003–2004.

Avaldanud raamatud „Vabaduse väravad. Valik tekste 1988–2006” 2007 ja „Kross. Üksikud head mehed” 2011 (üks autoritest); koostanud nimestiku „Pro Patria. II. Auraamat langenud ja hukkunud metsavendadele 1944–1978 (lühinimestik). Tööversioon” 1998. Avaldanud hulgaliselt artikleid Eesti ja välisriikide ajakirjanduses.

HUVIALAD: arheoloogia, muinsuskaitse, sõjandus, ajalugu, metsavendlus, väikerahvaste vabadusliikumine.

MARTIN KUKK

TALLINNA MUSTAMÄE JA NÖMME VALIMISRINGKOND

15.08.1987 Rakvere
Vabaabielus, poeg

HARIDUS: Tallinna Tehnikagümnaasium 2006; Sisekaitseakadeemia 2013, maksundus; sisejulgeoleku magistriõpe 2013–.

TÖÖKOHAD: Betoneks Ehituse OÜ objektiinsener 2006–2007; Mecro ASi tootejuht 2007–2008; Eesti Reformierakonna arendusjuht 2008–2011, peasekretär 2011–2016.

ERAKOND: Eesti Reformierakond alates 2007.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu (fraktsiooni aseesimees).

MUU TEGEVUS: Tallinna Tehnikagümnaasiumi hoolekogu liige, Tallinna Mustamäe halduskogu liige 2009–2012.

HUVIALAD: kirjandus, sport.

KRISTJAN KÕLJALG

JÄRVA- JA VILJANDIMAA VALIMISRINGKOND

26.12.1982 Paide

Abielus, tütar

HARIDUS: Paide Ühisgümnaasium 2001; Tartu Ülikool 2001–, õigusteadus.

TÖÖKOHAID: EV majandus- ja kommunikatsiooniministri abi 2004–2005; OÜ Faarup tegevjuht 2005–2007; Koigi vallavanem 2007–2015.

ERAKOND: Eesti Reformierakond alates 2002.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu; Paide Linnavolikogu 2002–2009, valiti Koigi Vallavolikokku 2009 ja 2013.

MUU TEGEVUS: MTÜ Järva Arengu Partnerid (Leader tegevusgrupp) juhatuse liige 2007–2014; Järvamaa Oma-valitsuste Liidu juhatuse liige 2007–2013, esimees 2013–2015; Järvamaa Arenduskeskuse nõukogu esimees 2008–2013; Eesti Üliõpilaste Seltsi liige.

HUVIALAD: kirjandus, ujumine, rattasport.

KALVI KÕVA

VÕRU-, VALGA- JA PÕLVAMAA VALIMISRINGKOND

16.11.1974 Võrumaa, Rõuge vald
Abielus, tütar ja kaks poega

HARIDUS: Võru Tööstustehnikum 1994, puidutöötlemise tehnoloogia.

TÖÖKOHAD: Rõuge Põhikooli õpetaja 1993–1994; Rõuge Vallavalitsuse ehitusspetsialist 1995–1996; Nursi Põhikooli õpetaja 1996–1997; ettevõtja 1997–1999; Rõuge vallavanem 1999–2007.

ERAKOND: Sotsiaaldemokraatlik Erakond alates 2001.

ESINDUSKOGUD: XI Riigikogu, XII Riigikogu (maaelukomisjoni esimees), XIII Riigikogu (fraktsiooni aseesimees); valiti Rõuge Vallavolikokku 1999–2009.

AUTASUD: Valgetähe IV klassi teenetemärk 2006.

MUU TEGEVUS: SA Keskkonnainvesteeringute Keskus nõukogu, Eesti Korvpalliliidu juhatuse ja MTÜ Rõuge Priitahtlikud Pritsimehed juhatuse liige; FIE Kalvi Kõva.

KÜLLIKI KÜBARSEPP

TALLINNA HAABERSTI, PÕHJA-TALLINNA JA KRISTINE VALIMISRINGKOND

27.06.1981 Valgamaa, Otepää vald
Vallaline

HARIDUS: Otepää Gümnaasium 2000; Tartu Ülikool 2006, politoloogia (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: erakonna Isamaaliit peasekretäri abi 2005–2006; erakonna Isamaa ja Res Publica Liit juhatuse assistent 2006–2007; EV põllumajandusministri nõunik 2007–2011; Wahlquist OÜ sisseostja 2011–2012; MTÜ Vaba Isamaaline Kodanik juhatuse liige 2011–2013.

ERAKOND: Eesti Vabaerakond alates 2014; aseesimees.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu.

MUU TEGEVUS: Kaitseliidu Tallinna maleva Toompea malevkonna liige alates 2010; MTÜ Vaba Isamaaline Kodanik asutajaliige 2011; Telliskivi Seltsi liige alates 2010 ja Pelgulinna Seltsi liige alates 2013. Avaldanud artikleid ajakirjanduses.

HUVIALAD: suusatamine, kudumine.

HELMEN KÜTT

JÄRVA- JA VILJANDIMAA VALIMISRINGKOND

28.07.1961 Viljandi
Abielus, tütar ja poeg

HARIDUS: Suure-Jaani Gümnaasium 1979; Viljandi Kultuurikool 1984, klubitöö; Tallinna Ülikool 2001, sotsiaaltöö; sotsiaaltöö magister 2003.

TÖÖKOHAD: Viljandi rajooni sidesõlme abonentosakonna töötaja 1979–1981; Viljandi MEKi masinakirjutaja, kantselei juhataja 1981–1992; Eesti Punase Risti sekretär 1992–1993; Viljandi Maavalitsuse sotsiaalameti töötaja 1993; Viljandi Linnavalitsuse sotsiaalnõunik, sotsiaalameti juhataja 1993–2001, 2005–2011; Viljandi abilinnapea 2001–2005; EV sotsiaalkaitseminister 2014–2015.

ERAKOND: Eestimaa Rahvaliit 2006–2010; Sotsiaaldemokraatlik Erakond alates 2011; aseesimees.

ESINDUSKOGUD: XII Riigikogu, XIII Riigikogu (fraktsiooni aseesimees); Viljandi Linnavolikogu 1996–1999, valiti ka 1993, 1999–2013.

AUTASUD: Viljandi linna teenetemärk 2011.

MUU TEGEVUS: Parlamentidevahelise Liidu (IPU) Eesti delegatsiooni juht; Hasartmängumaksu nõukogu, Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsiooni, Riigi- ja Omavalitsusasutuste Töötajate Ametiühingute Liidu (ROTAL) ja Viljandi Senioride Nõukoja liige; diakooniatöö, vabatahtlik EELK Viljandi Pauluse koguduses. Avaldanud erialaartikleid ja arvamused Eestis ajakirjanduses.

HUVIALAD: jooga, muusika, teater, lugemine.

ANTS LAANEOTS

TARTU LINNA VALIMISRINGKOND

16.01.1948 Kilingi-Nõmme
Abielus, poeg ja tütar

HARIDUS: Kilingi-Nõmme Gümnaasium 1965; Harkivi Kaardiväe Kõrgem Tankivägede Kool 1970, tankivägede ohvitser; autode, traktorite ja soomustehnika eksploatatsiooni insener; R. Malinovski nim Soomustankivägede Akadeemia (Moskva) 1978–1981; NATO Kaitsekolledž (Rooma) 1997–1998; Soome Riigikaitse Kõrgkool (Helsingi) 1999–2000.

TÖÖKOHA: Tallinna Pääsküla jaama raudtee automaatika montöör 1965–1966; Nõukogude armee 48. kaardiväe tankidiviisi 300. tankipolgu tankirühma ülem, õppekompanii ülem, tankipataljoni ülem 1970–1978 (Ukraina); 155. motolaskurdiviisi 76. tankipolgu staabiülem 1981–1982, 78. tankidiviisi 180. tankipolgu ülem, 78. tankidiviisi ülem esimene asetäitja / diviisi staabiülem 1982–1987 (Kasahstan); Etioopia jalaväediviisi ülem, armeekorpuse ülem, nõunik 1987–1989; Tartu sõjakomissar 1989–1991; Kaitsejõudude Peastaabi ülem 1991–1994, 1997–1999; ASi ESS Lõuna direktor 1994–1996; Balti Kaitseuuringute Keskuse ülem 1999–2001; Kaitseväe Ühendatud Õppeasutuste ülem 2001–2006; EV kaitseatašee Vene Föderatsioonis ja Ukraina Vabariigis 2001–2006; Kaitseväe juhataja 2006–2011; EV peaministri nõunik julgeoleku ja riigikaitse küsimustes 2011–2014.

ERAKOND: Eesti Reformierakond alates 2014; juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu; Tartu Linnavolikogu 1996–1997, 2013–2015.

AUTASUD: Kotkaristi II klassi teenetemärk 2000; Kotkaristi I klassi teenetemärk 2012. Soome Lõvi Rüütelkonna suurrist 2007; Rootsi Kuningliku Põhjatähe II klassi orden 2011; Ameerika Ühendriikide Teeneteordeni komandöriklass 2012.

Kaitseliidu Valgeristi I klassi teenetemärk 2011, Kaitseliidu teenetemedal; Piirivalve teeneterist; Kaitseväe, Päästeameti, Kaitseministeeriumi ja Siseministeeriumi teenetemärgid; mälestusmedal „10 aastat taastatud kaitseväge”.

Punatähe orden (NSV Liit).

AUASTMED: Nõukogude armee: leitnant 1970; vanemleitnant 1973; kapten 1975; major 1979; alampolkovnik 1982; polkovnik 1987. Eesti Kaitsevägi: kolonel 1992; kindralmajor 1998; kindralleitnant 2008; kindral 2011.

MUU TEGEVUS: NATO Parlamentaarse Assamblee Eesti delegatsiooni juht; Kaitseliidu vanematekogu esimees alates 2013; Kaitseliidu Tartu maleva liige; Tartu Toome Rotary Klubi liige.

Avaldanud julgeoleku- ja riigikaitseteemalisi artikleid Eesti ajakirjanduses ning raamatu „Vene-Gruusia 2008. aasta sõda – põhjused ja tagajärjed” 2014.

HUVIALAD: poliitika, ajalugu, sõjateadus, Venemaa ja endised NSV Liidu vabariigid, Balti riikide julgeolek, sport.

LISAINFO: küüditatud Siberisse 1949–1958.

KALLE LAANET

HIIU-, LÄÄNE- JA SAAREMAA VALIMISRINGKOND

25.09.1965 Saaremaa, Orissaare
Abielus, poeg ja kaks tütart

HARIDUS: Tallinna Spordiinternaatkool 1983; Tallinna Miilitsa Erikeskkool 1988; Concordia Rahvusvaheline Ülikool Eestis 2001, õigusteadus (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: Kingissepa Rajooni / Saare Maakonna Täitevkomitee siseasjade osakonna kriminaaljälituse grupi operatiivvolinik 1988–1989 ja 1990, operatiiv-profülaktilise teenistuse miilitsa piirkonnainspektor 1989–1990, siseasjade osakonna kriminaaljälituse grupi kriminaaljälituse vanemoperatiivvolinik 1990–1991; Saare Politseiprefektuuri kriminaalpolitsei vaneminspektor 1991–1992, abiprefekt 1992–1993; Riigi Politseiameti kesk-kriminaalpolitsei varavastaste kuritegude osakonna komissar 1993–1994, organiseeritud kuritegevuse tõkestamise osakonna infogrupi politsei vaneminspektor 1994–1995; Saare politseiprefekt 1995–2002; Tallinna politseiprefekt 2002–2004; Lääne politseiprefekt 2004–2005; EV siseminister 2005–2007.

ERAKOND: Eesti Keskerakond 2005–2012; Eesti Reformierakond alates 2014.

ESINDUSKOGUD: XI Riigikogu (õiguskomisjoni aseesimees), XII Riigikogu (õiguskomisjoni aseesimees 2011–2014, välismaalastele tähtajaliste elamislubade andmisega seotud asjaolude väljaselgitamise uurimiskomisjoni esimees), XIII Riigikogu (põhiseaduskomisjoni esimees); valiti Kuressaare Linnavolikokku 2009.

AUTASUD: Kotkaristi III klassi teenetemärk 2006. Poola Vabariigi Teeneteordeni komandöriorist 2005.

MUU TEGEVUS: FBI Rahvusliku Akadeemia Euroopa osakonna president 2007; Eesti Politsei Spordiliidu president 2008–2015; SA Turvaline Saaremaa nõukogu liige.

HUVIALAD: sport, kirjandus.

VIKTORIA LADÕNSKAJA

TALLINNA KESKLINNA, LASNAMÄE JA PIRITA VALIMISRINGKOND

20.07.1981 Venemaa, Anapa
Tütar

HARIDUS: Tallinna Läänemere Gümnaasium 1999; Tartu Ülikool 2004, ajakirjandus (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: ajalehe Eesti Ekspress ajakirjanik 2005–2014; ajakirja Bravo! peatoimetaja 2007–2008; ETV2 saatejuht 2009–2010; telekanali 3+ saatejuht 2012–2013.

ERAKOND: Isamaa ja Res Publica Liit alates 2014; eestseisuse liige.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu (fraktsiooni aseesimees).

AUTASUD: EALLi ajakirjanduspreemia parima olemusloo eest 2006; Euroopa Komisjoni ajakirjanduspreemia „Mitmekesisuse eest. Diskrimineerimise vastu” 2008; muud ajakirjandusauhinnad.

MUU TEGEVUS: SA Vene Teater nõukogu liige.

Avaldanud raamatud „Vene köögi eripära Eesti moodi” 2009, „Peipsi veerel: vanausulised paluvad lauda” 2011, „Emadepäev. Vastse ema vested” 2012 (kaasautor; ilmunud ka vene keeles), „Lasnamäe valge laev” 2013 (vene keeles 2014), „Политдневник/Poliiapäevik” 2015.

Telesaadete „Vandekohus” 2009–2010 (ETV2) ja „Täna õhtul otse-eetris” 2012–2013 (telekanal 3+) saatejuht.

HUVIALAD: poliitika, ajakirjandus.

MARIS LAURI

TALLINNA MUSTAMÄE JA NÖMME VALIMISRINGKOND

01.01.1966 Kiviõli
Vallaline

HARIDUS: Kohtla-Järve Järve Gümnaasium (endine 1. Keskkool) 1984; Tartu Ülikool 1989, majanduskübereetika; majandusteaduse magister 1994.

TÖÖKOHAD: TA Astrofüüsika ja Atmosfäärifüüsika Instituudi vanemraamatupidaja 1989–1991; Majandusministeeriumi investitsiooniosakonna spetsialist 1993–1994; Eesti Panga majandusanalüüsi osakonna spetsialist 1994–1996; Tallinna Panga majandusanalüütik 1996–1998; Hansapanga / Swedbanki majandusanalüütik / osakonnajuhataja 1998–2011; OÜ Oeconomia omanik alates 2011; EV peaministri majandusnõunik 2014; EV rahandusminister 2014–2015.

ERAKOND: Eesti Reformierakond alates 2014; juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu.

AUTASUD: Valgetähe V klassi teenetemärk 2008.

MUU TEGEVUS: Eesti Genealoogia Seltsi liige; Eesti Arengufondi nõukogu liige alates 2015. Akadeemiline tegevus (loengud, seminarid, üliõpilastööde juhendamine, komisjonides osalemine, oponeerimine) kõrgkoolides: Tartu Ülikool, Tallinna Tehnikaülikool, EBS, Audentese Ülikool, Sotsiaalteaduste Erakõrgkool Veritas. Avaldanud artikleid ja arvamusaluseid Eesti ajakirjanduses. Õpiku „Ühiskonnaõpetuse õpik gümnaasiumile. II” 2014 kaasautor. Avalikud esinemised meedias, seminaridel, kursustel ja muudel üritustel.

HUVIALAD: ajalugu, suguvõsauurimine.

HEIMAR LENK

VÕRU-, VALGA- JA PÕLVAMAA VALIMISRINGKOND

17.09.1946 Tallinn

Abielus

HARIDUS: Tallinna Nõmme Gümnaasium (endine 10. Keskkool) 1964; Tallinna Tehnikaülikool 1976, raamatu-pidamine; Moskva Riiklik Ülikool 1980, teležurnalistika (vastavad magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: ajalehtede Säde, Õhtuleht, Rahva Hää ja Noorte Hää toimetaja 1964–1974; Eesti Raadio ja Eesti Televisiooni uudistesaadete toimetaja, reporter 1974–1983, korrespondent Moskvast 1978–1983; Moskva Raadio ja Ostankino Telekompanii Eesti Büroo juhataja 1983–1995; ajalehe Sõnumileht erikorrespondent 1995–1999; ajalehe Kesknädal peatoimetaja 1999–2003.

ERAKOND: Eesti Keskerakond alates 1994.

ESINDUSKOGUD: X, XI, XII ja XIII Riigikogu; Tallinna Linnavolikogu 2002–2005; valiti Valga Linnavolikokku 2005–2013.

MUU TEGEVUS: Eesti Pensionäride Koja president ja Valgamaa Pensionäride Ühenduse esimees; Eesti Üürnike Liidu liige.

Raadio- ja telesaadete autor ja saatejuht (sh Tallinna TV saatesari „Meedia keskpunkt” alates 2012). Dokumentaalfilmi „Verised majad” 2013 kaasstsenarist. Avaldanud raamatu „Lõhutud elud. Eesti omandireformi sundüürnike lugu 1989–2011” 2011 ja koostanud juubeliväljaande „10 aastat ühistegevust. Põlvamaa HLÜ: lugu Põlvamaa ühistulisest liikumisest, maakonna ühistegelastest ja nende loodud hoiu-laenuühistust” 2011. Avaldanud artikleid Eesti ajakirjanduses.

HUVIALAD: ajakirjandus, „kuldsete 60ndate” rokkmuusika, fotograafia.

KERSTIN-OUDEKKI LOONE

HARJU- JA RAPLAMAALASE VALIMISRINGKOND

05.02.1979 Tartu

Vallaline

HARIDUS: Hugo Treffneri Gümnaasium 1997; Tartu Ülikool 2003, matemaatika, filosoofia; Tallinna Ülikool 2005, politoloogiamagister; poliitikateaduste doktoriõpe 2005– .

TÖÖKOHAD: vabakutseline kolumnist ja poliitikaanalüütik alates 1999; Euroopa Liidu valimisvaatlusmissioon: lühiajaline vaatleja Libeerias 2005, Jeemenis 2006, Bangladeshis 2008, pikaajaline vaatleja Indoneesias Acehis 2006, Sierra Leones 2012, Afganistanis 2014, Myanmaris 2015; OSCE valimisvaatlusmissioon, lühiajaline vaatleja Kõrgõzstanis 2007; Tallinna Ülikooli riigiteaduste instituudi lektor 2009–2013; European Inter-University Centre for Human Rights and Democratisation, valimisvaatlusalase erikursuse lektor alates 2012; Eesti Keskerakonna peasekretär alates 2016.

ERAKOND: Eesti Keskerakond alates 2013.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu.

MUU TEGEVUS: kodanikelikumised „Ei politseiriigile” ja „8. mai liikumine”.

Raamatu „Suveräänsus, seadus, immigratsioon” 2004 ja monograafia „Populism in the Baltic States” 2012 üks autoritest; portreefilmi „Presentaatorid: mehed mitte ainult mustas” 2005 režissöör. Avaldanud mitmeid teadus-, majandus- ja poliitikaartikleid ajakirjanduses.

HUVIALAD: fotograafia, mägimatkamine.

LAURI LUIK

HIIU-, LÄÄNE- JA SAAREMAA VALIMISRINGKOND

23.04.1982 Haapsalu
Vabaabielus, poeg

HARIDUS: Haapsalu Wiedemanni Gümnaasium 2000; Tallinna Tehnikaülikool 2004, arvuti- ja süsteemitehnika; tehnikateaduse magister 2009.

TÖÖKOHAD: Riigikogu Eesti Reformierakonna fraktsiooni nõunik 2003–2005, piirkondade arendusdivisjoni nõunik 2003–2007.

ERAKOND: Eesti Reformierakond alates 2000.

ESINDUSKOGUD: XI Riigikogu, XII Riigikogu (kultuurikomisjoni esimees 2014–2015), XIII Riigikogu; Haapsalu Linnavolikogu 2002–2007, valiti ka 2009 ja 2013.

MUU TEGEVUS: Hasartmängumaksu nõukogu liige alates 2007, esimees alates 2011; Maaelu Edendamise SA nõukogu liige 2007–2016; SA Kredex nõukogu liige alates 2016; SA Tehvandi Spordikeskus nõukogu liige; Eesti Koolispordi Liidu president; EELK Haapsalu Püha Johannese koguduse nõukogu liige; Eesti Reformierakonna noortekogu esimees 2003–2005.

Avaldanud artikleid Eesti ajakirjanduses ning raamatud „Must ja valge luik” 2013 (kaasautor) ja „Pitsumamma” 2014.

HUVIALAD: jooksmine, kirjandus, muusika, loodus.

AIN LUTSEPP

TALLINNA MUSTAMÄE JA NÖMME VALIMISRINGKOND

06.05.1954 Tallinn

Abielus, tütar

HARIDUS: Tallinna Nõmme Gümnaasium (endine 10. Keskkool) 1972; Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Lavakunstikool 1980, näitleja (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: Eesti Draamateatri näitleja alates 1980.

ERAKOND: Eesti Vabaerakond alates 2014.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu.

AUTASUD: Valgetähe V klassi teenetemärk 2001; Valgetähe IV klassi teenetemärk 2006. Voldemar Panso nim auhind 1979; Ants Lauteri nim auhind 1987; Eesti Teatriühingu eripreemia 1982, aasta-preemia 1988; Eesti NSV teeneline kunstnik 1989; Eesti teatri aastaauhind parimale meesnäitlejale 1990, 1992, 1995; EV kultuuripreemia 1995, 2002; teatريفestivali Draama preemia 1997; Eesti Draamateatri kolleegipreemia Suur Ants 2002; Karl Adra nim auhind 2010.

MUU TEGEVUS: Eesti Teatriliidu esimees alates 2008; Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kuratooriumi liige; Palamuse O. Lutsu Kihelkonnakoolimuuseumi nõukogu ja Eesti Draamateatri loomenõukogu liige. Osatäitmisi teatris: Joosep (Raudsepa „Vedelvorst” 1981), Tom (Ayckbourni „Norman Vallutaja” 1985), kapten Keeney (O’Neilli „Õli” 1985), Pozzo (Becketti „Oodates Godot’d” 1986), Caliban (Shakespeare’i „Torm” 1986), XX (Mrožeki „Emigrandid” 1989 Vanalinnastuudios), Mees (Kõivu „Kokkusaamine” 1991), Shylock (Shakespeare’i „Veneetsia kaupmees” 1992), Martin Lampe (Kõivu „Filosoofipäev” 1994), Ol Karlsa (Lindgreni „Mao tee kalju peal” 1998), Onu George (Frieli „Aristokraadid” 2000), Werner Heisenberg (Frayni „Kopenhaagen” 2002), James Tyrone (O’Neilli „Pikk päevatee kaob öösse” 2008); Aleksander Bakunin (Stoppardi „Utoopia rannik. I osa. Teekond” 2013 Tallinna Linnateatris), Konstantin Päts (Hargla „Wabadusrist” 2014) jpt. Mänginud kuuldemängudes, telerevüestustes ja -seriaalides („M Klubi” 1996–1998, „Pilvede all” alates 2011 jt), filmides („Kevade” 1969, „Suvi” 1976, „Luukas” 1993, „Idioot” 2011 jt).

HUVIALAD: teater, film.

JAAK MADISON

JÄRVA- JA VILJANDIMAA VALIMISRINGKOND

22.04.1991 Järvamaa, Albu vald, Kaalepi küla
Vallaline

HARIDUS: Tallinna Vanalinna Täiskasvanute Gümnaasium 2011; Tallinna Teeninduskool 2011, kelner; Tallinna Ülikool 2014–2015, riigiteadused; Euroakadeemia 2015–, rahvusvahelised suhted.

TÖÖKOHAD: ASi Tallink Duty Free müügikonsultant 2009–2014; ASi Tallink Grupp purseri abi 2012–2014.

ERAKOND: Eesti Konservatiivne Rahvaerakond alates 2013; aseesimees.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu (Euroopa Liidu asjade komisjoni aseesimees); Albu Vallavolikogu 2013–2015.

MUU TEGEVUS: õpingud Hango Evangeelses Rahvaülikoolis 2009 (filmindus ja Põhjamaade ajalugu); Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna noorteühenduse Sinine Äratus juhatuse esimees; Kaitseliidu Tallinna maleva liige.

Avaldanud artikleid ajakirjanduses.

HUVIALAD: lugemine, teater, sport.

JAANUS MARRANDI

JÄRVA- JA VILJANDIMAA VALIMISRINGKOND

23.03.1963 Paide
Abielus, kaks tütart

HARIDUS: Türi 1. Keskkool 1981; Eesti Maaülikool 1986, maaparandus (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: Estonia kolhoosi peamelioraator 1988–1993; OÜ Estonia juhatuse esimees 1993–1996, aseesimees 1996–1999, haldusjuht, nõukogu esimees 2011–2015; EV põllumajandusminister 2002–2003; OÜ Antonett juhatuse liige 2011–2015.

ERAKOND: Eesti Keskerakond 1998–2004; Eestimaa Rahvaliit 2005–2010 (esimees 2007–2008); Sotsiaaldemokraatlik Erakond alates 2011.

ESINDUSKOGUD: IX Riigikogu, X Riigikogu (maaelukomisjoni esimees 2003–2005, aseesimees 2005–2007), XI Riigikogu (korruptsioonivastase seaduse kohaldamise erikomisjoni esimees), XIII Riigikogu; Oisu Vallavolikogu 1993–2002 (esimees), valiti ka 2002; Türi Vallavolikogu 2013–2015, valiti ka 2005.

AUTASUD: Valgetähe IV klassi teenetemärk 2006.

MUU TEGEVUS: Riigimetsa Majandamise Keskuse ja OÜ Estonia nõukogu, Eesti Maaparandajate Seltsi ja Järvamaa Põllumeeste Liidu juhatuse liige, Eesti Rukki Seltsi liige.
Avaldanud artikleid Eesti ajakirjanduses.

HUVIALAD: loodus, kirjandus.

ANDRES METSOJA

PÄRNUMAA VALIMISRINGKOND

25.11.1978 Pärnumaa, Vändra
Vabaabielus, poeg ja tütar

HARIDUS: Järvakandi Gümnaasium 1997; Audentese Ülikool 2004, ärikorraldus; Tartu Ülikool, strateegilise juhtimise magistriõpe.

TÖÖKOHAD: Kaisma vallavanem 2002–2007; Pärnumaa Omavalitsuste Liidu juhatuse esimees 2007–2010; Pärnu maavanem 2010–2015.

ERAKOND: Res Publica / Isamaa ja Res Publica Liit alates 2004.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu (fraktsiooni aseesimees 2015, riigieelarve kontrolli erikomisjoni aseesimees); Kaisma Vallavolikogu 1999–2002 (esimees), Vändra Vallavolikogu 2009–2010; valiti Pärnu Linnavolikokku 2013.

AUTASUD: Pärnumaa vapimärk 2015.

MUU TEGEVUS: Riigimetsa Majandamise Keskuse nõukogu ja Hasartmängumaksu nõukogu liige alates 2015; LC Pärnu president; SA Jõulumäe Tervisespordikeskus nõukogu liige; MTÜ Rohelise Jõemaa Koostöökogu juhatuse liige.

HUVIALAD: sport.

MARKO MIHKELSON

HARJU- JA RAPLAMAALISE VALIMISRINGKONDI

30.11.1969 Valga
Vabaabielus, tütar

HARIDUS: Valga Gümnaasium (endine 1. Keskkool) 1988; Tartu Ülikool 1993, ajalugu; ajaloomagister 1999.

TÖÖKOHAD: ajalehe Postimees välisuudiste toimetaja 1993–1994, Moskva korrespondent 1994–1997, peatoimetaja 1997–2000; Balti Venemaa Uurimise Keskuse direktor 2000–2003.

ERAKOND: Res Publica / Isamaa ja Res Publica Liit alates 2001; aseesimees.

ESINDUSKOGUD: X Riigikogu (väliskomisjoni esimees 2003–2005, aseesimees 2005–2007), XI Riigikogu (Euroopa Liidu asjade komisjoni esimees), XII Riigikogu (väliskomisjoni esimees), XIII Riigikogu (riigikaitsekomisjoni esimees); Valga Linnavolikogu 2002–2003; valiti Viimsi Vallavolikokku 2005–2013.

AUTASUD: Valgetähe IV klassi teenetemärk 2006. Portugali Vabariigi Prints Dom Henrique ordeni komandöriist 2003; Itaalia Vabariigi Teeneteordeni suur ohvitseririst 2004; Leedu Vabariigi Suurvürst Gediminase ordeni suur komandöriist 2004; Prantsuse Rahvusliku Teeneteordeni rüütlirist 2005; Poola Vabariigi Teeneteordeni ohvitseririst 2009; Rootsi Kuningriigi Põhjatähe ordeni I klass 2011; Malta Vabariigi Teeneteorden 2012; Läti Vabariigi Kolme Tähe ordeni III klass 2012; Soome Lõvi Rüütelkonna I klassi komandöriist 2014. Eesti Kaitseministeeriumi kuldmedal 2004 ja II klassi teeneterist 2016.

MUU TEGEVUS: Eesti NATO Ühingu nõukogu esimees; Rahvusvahelise Kaitseuuringute Keskuse nõukogu ja Eesti Välispoliitika Instituudi nõukogu liige; Tallinna Rotary Klubi liige; reservohvitser. Avaldanud raamatu „Venemaa: valguses ja varjus” 2010 ning poliitikateemalisi artikleid Eesti ja välisriikide ajakirjanduses. Õpikute „Lähiajalugu. Õpik XII klassile” 2000, 2003 ja „Inimene ja ühiskond. Õpik 8. klassile. II” 2013 üks autoritest.

HUVIALAD: golf, tennis.

MARIANNE MIKKO

TALLINNA HAABERSTI, PÕHJA-TALLINNA JA KRISTIINE VALIMISRINGKOND

26.09.1961 Võru
Abielus

HARIDUS: Pärnu Ühisgümnaasium (endine 1. Keskkool) 1979; Tartu Ülikool 1984, ajakirjandus (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAID: Eesti Raadio toimetaja 1984–1991; ajalehe Eesti Ekspress toimetaja 1991–1992, 1993–1994; vabakutseline ajakirjanik Lõuna-Aafrika Vabariigis 1992–1993; ajalehe Päevaleht / Eesti Päevaleht erikorrespondent ELi ja NATO juures 1994–1996; Eesti Televisiooni diplomaatiline korrespondent Brüsselis 1996–2000, erikorrespondent 2000–2002; ajalehe Maaleht erikorrespondent 2002–2003; Raadio Kuku saate „Välismääraja” saatejuht 2002–2004; välispoliitilise kuukirja Diplomaatia peatoimetaja 2003–2004.

ERAKOND: Rahvaerakond Mõõdukad / Sotsiaaldemokraatlik Erakond alates 2002; juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: Euroopa Parlament 2004–2009; XII Riigikogu (Euroopa Liidu asjade komisjoni aseesimees), XIII Riigikogu.

MUU TEGEVUS: Euroopa Parlamendi Moldova delegatsiooni juht 2004–2009; NATO Parlamentaarse Assamblee Eesti delegatsiooni juht 2014–2015; Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee (ENPA) Eesti delegatsiooni juht alates 2015 ja ENPA Büroo liige alates 2016; Euroopa Sotsialistide Partei (Party of European Socialists) naisühenduse juhatuse liige; Women in International Security – Estonia (WIIS-EST) liige; soolise võrdsuslikkuse nõukogu ja kaitsetööstusnõukogu liige; välispoliitilise kuukirja Diplomaatia kolleegiumi liige; Varjupaikade MTÜ matroon; SDE naiskogu Kadri Tallinna piirkonna esinaine.

Avaldanud raamatud „Конец последней империи. Встречи с Ю. Афанасьевым” 1991, „Suured silmad ja teisi tekste” 2007, „Moldova: lääne ja ida vahel” 2009; autobiograafia kogumikus „Kuidas vaadata, nõnda näed” 2009; artikleid erialakogumikes ning Eesti ajakirjanduses.

HUVIALAD: teater, muusika, kino, lugemine.

SVEN MIKSER

HARJU- JA RAPLAMAALINE VALIMISRINGKOND

08.11.1973 Tartu
Vabaabielus, kaks tütart

HARIDUS: Paide Gümnaasium (endine 1. Keskkool) 1992; Tartu Ülikool 1996, inglise filoloogia (vastab magistri-kraadile).

TÖÖKOHA: Tartu Ülikooli germaani-romaani filoloogia osakonna assistent 1996–1999;
Eesti Keskerakonna poliitiline sekretär 1998–1999; EV kaitseminister 2002–2003, 2014–2015.

ERAKOND: Eesti Keskerakond 1995–2005; Sotsiaaldemokraatlik Erakond alates 2005, esimees 2010–2015, juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: IX Riigikogu 1999–2002, X Riigikogu (riigikaitsekomisjoni esimees 2003–2005), XI Riigikogu (väliskomisjoni esimees), XII Riigikogu (fraktsiooni esimees 2011–2014), XIII Riigikogu (väliskomisjoni esimees); Paide Linnavalikogu 1999–2002, valiti ka 2002; valiti Tallinna Linnavalikokku 2005 ja 2009.

AUTASUD: Prantsuse Rahvusliku Teeneteordeni rüütlirist 2006.
Kaitseväge eriteenete rist 2004; Kaitseministeeriumi II klassi teeneterist 2004.

MUU TEGEVUS: NATO Parlamentaarse Assamblee asepresident 2008–2010, kaitse- ja julgeolekukomitee pearaportöör 2010–2013, kaitse- ja julgeolekukomitee tehnoloogiliste suundumuste ja julgeoleku alamkomitee (Sub-committee on Technology Trends and Security) aseesimees alates 2015. Avaldanud poliitikateemalisi artikleid Eesti ajakirjanduses.

MADIS MILLING

HARJU- JA RAPLAMAALISTE VALIMISRINGKOND

24.11.1970 Tallinn

Vabaabielus, poeg ja kaks kasupoega

HARIDUS: Tallinna Väike-Õismäe Gümnaasium (endine 17. Keskkool) 1989; Tallinna Ülikool 1993, näitejuhtimine (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAID: Raadio Top, Raadio Sky Plus, Raadio 3, Raadio Kuku, Vikerraadio ja Ring FM saatejuht 1993–2015; Vana Baskini Teatri näitleja 2007–2015.

ERAKOND: Eesti Reformierakond alates 2003.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu; Saue Linnavolikogu 2004–2015.

AUTASUD: Kaitseliidu Valgeristi III klassi teenetemärk; Kaitseliidu teenetemedalid: eriteenete eest ja pronks; rinnamärk „10 aastat teenistust Kaitseliidus” jt. Soome Reservohvitseride Liidu teenetemedalid: pronks ja hõbe; Ukraina registrikasakate teenetemedal; Erna Seltsi I klassi teenetemedal.

MUU TEGEVUS: Kaitseliidu Tallinna maleva liige alates 1990, pealiku abi alates 2013; Eesti Reservohvitseride Kogu liige alates 1997; Erna Seltsi juhatuse liige alates 2001; MTÜ Saku Priitahtlikud Pritsimehed liige alates 2013.

Esinenud raadio ja televisiooni meelelahutussaadetes, teinud teatri- ja filmirolle. Kokaraamatu „Lõkketoidud” 2013 kaasautor.

HUVIALAD: matkamine, sõjaajalugu.

AADU MUST

TARTU LINNA VALIMISRINGKOND

25.03.1951 Pärnu
Abielus, neli tütart

HARIDUS: Tartu 7. Keskkool 1969; Tartu Ülikool 1976, ajalugu (*cum laude*); ajalookandidaat (vastab doktori-kraadile) 1985.

TÖÖKOHAD: Tori maakultuurimaja kunstiline juht 1971–1973; Tartu Ülikooli õppejõud alates 1976: vanemteadur 1989–1991, filosoofiateaduskonna ajaloo osakonna professori kt 1993–1997, arhiivinduse õppetooli hoidja 1994–1997, professor alates 1997, ajaloo osakonna juhataja 2004–2006; Eesti infokontori juhataja Stockholmis 1991.

ERAKOND: Eesti Keskerakond alates 1996; juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: Eesti Kongress; Eesti Komitee; XI Riigikogu 2007–2009, XII Riigikogu 2011–2013 (kultuuri-komisjoni aseesimees), XIII Riigikogu (kultuurikomisjoni aseesimees); Tartu Linnavolikogu liige 1989–1991, 1999–2001, esimees 2001–2007, 2009–2011, 2013–2015.

AUTASUD: Valgetähe IV klassi teenetemärk 2005. Poola Vabariigi Teeneteordeni rüütlirist 2005; Madalmaade Oranje-Nassau ordeni suurohvitser 2008.

MUU TEGEVUS: ajakirja Kleio / Ajalooline Ajakiri taasasutaja, peatoimetaja 1988–2003; Tartu Ülikooli Kirjastuse juhatuse liige kuni 2007; Eesti Rahvusraamatukogu nõukogu liige 2007–2009 ja alates 2015; Balti Assamblee pre-siidiumi liige 2011–2013 ja alates 2015; Eesti Linnade Liidu juhatuse liige 2010–2011, 2014–2015; Akadeemilise Ajalooseltsi, Õpetatud Eesti Seltsi, Eesti Arhivaaride Ühingu, Arhiivinõukogu ja Tartu Toome Rotary Klubi liige. Avaldanud raamatud „Sindi linn ja 1. Detsembri nimeline Vabrik 1833–1983” 1985, „Eestlaste perekonnaloo allikad” 2000, „Põrgu värk. Ajalootuulest ja põrguluulest” 2001, „Rahvarinne 1988. Kakskümmend aastat hiljem” 2008 (üks autoritest), „Eesti ajalugu. V. Pärisorjuse kaotamisest Vabadussõjani” 2010 (üks autoritest), „Siber ja Eesti. Jalaraua kõlin” 2012, „Von Privilegierten zu Geächteten. Die Repressalien gegenüber deutsch-baltischen Honoratioren während des Ersten Weltkrieges” 2014, „Perekonnaloo uurija käsiraamat” 2015; „Muutugu ja kadugu! Baltisakslased ja Esimene maailmasõda” 2016. Avaldanud artikleid erialastes väljaannetes, koostanud ja toimetanud ajalooväljaandeid.

HUVIALAD: Estica maailma arhiivides.

KALLE MUULI

TARTU LINNA VALIMISRINGKOND

10.01.1958 Tapa
Vabaabielus, kaks tütart ja poeg

HARIDUS: Puurmani Keskkool 1976; Tartu Ülikool 1981–1988, õigusteadus.

TÖÖKOHAD: ETKVLi Põltsamaa Põllumajanduskombinaadi laadija 1977–1978; Jõgeva Teede Remondi- ja Ehitusvalitsuse puusepp 1981–1982; Tallinna Tööstuskaubastu jurist 1982–1983; Eesti NSV Kaubandusministeeriumi vanemjurist 1983–1984, kaubanduse organiseerimise osakonna juhataja 1984–1986; ajakirja Pioneer kirjandusosakonna vanemtoimetaja 1986–1989; ajakirja Kultuur ja Elu toimetaja 1989–1990; ajalehe Edasi / Postimees korrespondent 1989–1993; ajalehe Rahva Häl peatoimetaja asetäitja 1994–1995; ajalehe Eesti Päevaleht peatoimetaja 1995–2000; ajalehe Postimees uudistetoimetuse juhataja 2000–2003, arvamustoimetuse juhataja 2003–2008, peatoimetaja asetäitja 2008–2010, päevatoimetaja 2010–2011; ajalehe Õpetajate Leht peatoimetaja 2012–2015.

ERAKOND: Isamaa ja Res Publica Liit alates 2015.

ESINDUSKOGUD: Eesti Kongress; XIII Riigikogu.

AUTASUD: Valgetähe IV klassi teenetemärk 2008.
Enn Soosaare eetilise esseistika auhind 2012.

MUU TEGEVUS: Eesti Rahvusringhäälingu nõukogu liige alates 2015.
Avaldanud luulekogud „Sajus” 1986, „Kollase kuninga org” 1989 (kaasautor) ja „Klaasi tumeduses” 1991 ning raamatuid Eesti poliitika lähiajaloost: „Isamaa tagatuba. Mart Laari valitsus 1992–1994” 2012, „Vabariigi sünnimärgid. Varjatud murdehetki Eesti poliitikas [1987–2007]” 2013, „Kodanike riik. Reformierakond loomisest kuni tänapäevani” 2014, „Vilja teine elu” 2015 (kaasautor; vene keeles 2016). Ühiskondlik-poliitiliste raadiosaadete „Keskpäevatund”, „Muuli ja Samost” (Raadio Kuku) ja „Olukorrast riigis” (Raadio 2) saatejuht.

HUVIALAD: tennis, ajalugu.

MEELIS MÄLBERG

VÕRU-, VALGA- JA PÕLVAMAA VALIMISRINGKOND

26.04.1970 Räpina
Vabaabielus, kaks tütart

HARIDUS: Räpina Ühisgümnaasium 1988; Eesti Maaülikool 1994, põllumajanduse ökonomika ja ettevõtlus (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: ASi Leevaku juhataja 1995–1998; ASi Matrix-Puit nõukogu esimees 1997–2007; Räpina linnapea 1998–2002; ASi Räpina Paberivabrik juhataja 2003–2008; Otepää vallavanem 2008–2009; OÜ Melx juhatuse liige alates 2009.

ERAKOND: Eesti Reformierakond alates 2000.

ESINDUSKOGUD: XII ja XIII Riigikogu; Räpina Vallavolikogu 1996–1998, 2002–2009; Põlva Linnavolikogu 2009–2011.

MUU TEGEVUS: ASi Eesti Post nõukogu, Hasartmängumaksu nõukogu, SA Räpina Inkubatsioonikeskus nõukogu ja ASi Eesti Teed nõukogu liige; LC Põlva ja Põlva Ärikubi liige; Eesti Orienteerumislidu president; Värskas Orienteerumisklubi Peko juhatuse liige.

HUVIALAD: sport, reisimine.

EIKI NESTOR

TALLINNA HAABERSTI, PÕHJA-TALLINNA JA KRISTIINE VALIMISRINGKOND

05.09.1953 Tallinn
Abielus, kaks poega

HARIDUS: Gustav Adolfi Gümnaasium (endine Tallinna 1. Keskkool) 1971; Tallinna Tehnikaülikool 1976, autod ja automajandid (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: Keila Autobaasi osakonnajuhataja 1976–1982; Autotranspordi- ja Maanteetöötajate Ametiühingu töökaitse peainspektor 1982–1989; Eesti Transpordi- ja Teetöötajate Ametiühingu aseesimees ja esimees 1989–1992; EV regionaalminister 1994–1995; EV sotsiaalminister 1999–2002.

ERAKOND: Eesti Sotsiaaldemokraatlik Partei / Mõõdukad / Rahvaerakond Mõõdukad / Sotsiaaldemokraatlik Erakond alates 1994; juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: VII Riigikogu (fraktsiooni aseesimees 1993–1994), VIII Riigikogu, IX Riigikogu (fraktsiooni aseesimees 2002–2003), X Riigikogu (fraktsiooni aseesimees, korruptsioonivastase seaduse kohaldamise erikomisjoni aseesimees), XI Riigikogu (fraktsiooni esimees), XII Riigikogu (esimees 2014–2015, fraktsiooni aseesimees 2011–2014), XIII Riigikogu (esimees); Tallinna Linnavolikogu 1996–1999, valiti ka 2005 ja 2009.

AUTASUD: Riigivapi V klassi teenetemärk 2001; Soome Valge Roosi ordeni suurrist 2016.

MUU TEGEVUS: Eesti Transpordi- ja Teetöötajate Ametiühingu volikogu esimees alates 1997. Avaldanud artikleid Eesti ajakirjanduses.

HUVIALAD: sport, muusika.

ANDREI NOVIKOV

TALLINNA HAABERSTI, PÕHJA-TALLINNA JA KRISTIINE VALIMISRINGKOND

27.03.1982 Tallinn
Vallaline

HARIDUS: Tallinna Prantsuse Lütseum 2000; Tallinna Majanduskool 2004, raamatupidamine; Sisekaitseakadeemia 2005, halduskorraldus; Tallinna Tehnikaülikool 2013, ärirehandus ja majandusarvestus, sotsiaalteaduse magister.

TÖÖKOHAD: Tallinna abilinnapea nõunik 2005, linnapea nõunik 2005–2007, Lasnamäe linnaosa vanema asetäitja 2007–2011, Kristiine linnaosa vanem 2011–2015.

ERAKOND: Eesti Keskerakond alates 2001.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu; valiti Tallinna Linnavolikokku 2009 ja 2013.

MUU TEGEVUS: Tallinna Linnahalli ASi nõukogu liige 2005–2007; Tallinna Ettevõtlusameti stardiabi ja koolituse hindamise komisjoni liige 2006–2010.

MART NUTT

TALLINNA MUSTAMÄE JA NÖMME VALIMISRINGKOND

21.03.1962 Tallinn

HARIDUS: Tallinna Nõmme Gümnaasium (endine 10. Keskkool) 1980; Tartu Ülikool 1985, ajalugu; etnograafia-aspirantuur 1985–1988; Tallinna Tehnikaülikool 2011, filosoofiadoktor (rahvusvahelised suhted ja Euroopa uuringud).

TÖÖKOHA: Eesti Vabaõhumuuseumi teadusdirektor 1988–1991; Välisministeeriumi büroo- ja osakonnajuhataja 1990–1992. Jaan Tõnissoni Instituudi, Inimõiguste Instituudi, Eesti Humanitaarinstituudi, Sisekaitseakadeemia, Raadio Vaba Euroopa lepinguline töötaja.

ERAKOND: Rahvuslik Koonderakond Isamaa / Isamaaliit / Isamaa ja Res Publica Liit alates 1990; eestseisuse liige.

ESINDUSKOGUD: VII Riigikogu (põhiseaduskomisjoni esimees), VIII ja IX Riigikogu, X Riigikogu 2004–2007, XI Riigikogu, XII Riigikogu 2012–2014, XIII Riigikogu; Tallinna Linnavolikogu 1993–1999, 2011–2012, 2014–2015, valiti ka 1999 ja 2005.

AUTASUD: Riigivapi V klassi teenetemärk 2001.

MUU TEGEVUS: Jaan Tõnissoni Instituudi liige alates 1991, nõukogu aseesimees; Kaitseliidu ja Eesti Reservohvitseride Kogu liige alates 1998; Eesti NATO Ühingu liige alates 2001; Inimõiguste Instituudi juhatuse esimees 2011–2012, nõukogu liige alates 2012; Presidendi Mõttekoja ja Eesti Ajakirjanike Liidu liige alates 2011; Euroopa Parlamendiliikmete Aafrika Assotsiatsiooni (AWEPA) juhatuse liige alates 2012; Avaliku Sõna Nõukogu liige alates 2012; Integratsiooni ja Migratsiooni SA Meie Inimesed (MISA) nõukogu aseesimees alates 2013; Tallinna Teadlaste Maja liige alates 2014.

Avaldanud raamatud „Eesti ajalugu. VI. Vabadussõjast taasiseseisvumiseni” 2005 (üks autoritest), „Nüüdis-Eesti ja poliitilised süsteemid” 2008 ja „Lähiajalugu. III. Gümnaasiumiõpik. 20. sajandi arengu põhijooned” 2014 (kaasautor); arvukalt artikleid Eesti ja välisriikide ajakirjanduses ning artiklikogumikes.

HUVIALAD: kirjandus, ajalugu, poliitika, välispoliitika, ujumine, reisimine.

ANNELI OTT

VÕRU-, VALGA- JA PÕLVAMAA VALIMISRINGKOND

02.05.1976 Tartu

Tütar ja poeg

HARIDUS: Tartu Ülikool 1999, liikumis- ja sporditeadused, 2000 õpetajakutse lisaerialana (vastavad magistri-kraadile).

TÖÖKOHA: Võru Huvikoja treener; Lasva abivallavanem 2006–2007; MTÜ Võrumaa Partnerluskogu tegevjuht, juhatuse esimees 2007–2015; Võru linnapea 2009–2010; Tallinna Nõmme linnaosa vanema asetäitja 2011.

ERAKOND: Eestimaa Rahvaliit 2005–2009, Sotsiaaldemokraatlik Erakond 2009–2011, Eesti Keskerakond alates 2011.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu; Lasva Vallavolikogu 2005; Võru Linnavolikogu 2009–2015 (esimees 2014–2015).

MUU TEGEVUS: ASi Lõuna-Eesti Haigla ja SA Võru Spordikeskus nõukogu liige, MTÜ Terve Võrumaa ja Eesti LEADER Liidu juhatuse liige.

Täiendanud end Tallinna Tehnikaülikooli juhtimisalastel koolituskursustel jm.

HUVIALAD: lugemine, tervisesport, reisimine, muusika, maaelu.

IVARI PADAR

VÕRU-, VALGA- JA PÕLVAMAA VALIMISRINGKOND

12.03.1965 Võrumaa, Navi küla
Abielus, tütar ja poeg

HARIDUS: Võru Tööstustehnikum 1984; Tartu Ülikool 1995, ajalugu (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: Võru Piimatoodete Kombinaadi transporditööline 1984; Võru Remondi- ja Ehitusjaoskonna puusepp 1988–1990; Võru 2. 9-klassilise Kooli õpetaja 1990–1991; Võru abilinnapea 1993–1994; Võrumaa Talupidajate Liidu tegevesimees 1994–1995; Rahandusministeeriumi kantsleri abi 1995–1997; ASi HT Hulgi peadirektor 1997–1999; EV põllumajandusminister 1999–2002; ASi Tallink Duty Free nõunik 2002–2003; EV rahandusminister 2007–2009; EV põllumajandusminister 2014–2015.

ERAKOND: Mõõdukad / Rahvaerakond Mõõdukad / Sotsiaaldemokraatlik Erakond alates 1999; juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: Euroopa Parlament 2009–2014; X Riigikogu (fraktsiooni esimees), XI Riigikogu 2007–2009, XII Riigikogu 2011 (astus tagasi), XIII Riigikogu (maaelukomisjoni esimees); Võru Linnavolikogu 2002–2005 (esimees 2002–2003); valiti Tallinna Linnavolikokku 2005.

MUU TEGEVUS: Eesti Grilliliidu, Eesti Lihaveisekasvatajate Seltsi ja MTÜ Eesti Noortalunikud auliige; Võrumaa Talupidajate Liidu ja Navi Külaseltsi liige. Avaldanud artikleid Eesti ajakirjanduses.

KALLE PALLING

HARJU- JA RAPLAMAALINE VALIMISRINGKOND

27.02.1985 Raplamaa, Kärü
Abielus, poeg

HARIDUS: Türi Gümnaasium 2003; Tartu Ülikooli Türi Kolledž 2009, keskkonnateadus; Tartu Ülikooli Euroopa Kolledž 2011–, Euroopa õpingute magistriõpe.

TÖÖKOHAD: OÜ Piperon müügiesindaja 2004–2005; Eesti Reformierakonna noortekogu peasekretär 2006–2007.

ERAKOND: Eesti Reformierakond alates 2005; juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: XI Riigikogu, XII ja XIII Riigikogu (Euroopa Liidu asjade komisjoni esimees alates 2014); valiti Kärü Vallavolikokku 2005, Viimsi Vallavolikokku 2009 ja Harku Vallavolikokku 2013.

MUU TEGEVUS: ASi Tallinna Lennujaam ja Eesti Keskkonnauuringute Keskuse nõukogu liige; Eesti Suusaliidu juhatuse liige alates 2013. Avaldanud artikleid Eesti ajakirjanduses.

HUVIALAD: sport, kirjandus, muusika.

URVE PALO

HARJU- JA RAPLAMAALISE VALIMISRINGKONDI

10.07.1972 Haapsalu
Abielus, tütar ja poeg

HARIDUS: Värskas Gümnaasium 1990; Tartu Ülikool 1994, turundus ja kaubandus (vastab magistrikraadile); Estonian Business School, rahvusvahelise juhtimise magistriõpe.

TÖÖKOHAID: Saint-Gobain Ehitustooted ASi raamatupidaja 1993–1994, ekspordijuht 1995–1999, reklaamijuht 1997–1999, juhataja 1999–2007; ASi Proline tegevjuht 1994–1995; EV rahvastikuminister 2007–2009; Viimsi abivallavanem 2009–2011; EV majandus- ja taristuminister 2014–2015; EV ettevõtlusminister 2015.

ERAKOND: Sotsiaaldemokraatlik Erakond alates 2007; aseesimees.

ESINDUSKOGUD: XII Riigikogu (majanduskomisjoni aseesimees 2011–2012, 2013–2014), XIII Riigikogu; valiti Viimsi Vallavolikokku 2009 ja 2013.

MUU TEGEVUS: Eesti Arengufondi nõukogu ja üliõpilaskorporatsiooni Amicitia vilistlaskogu liige.

HUVIALAD: filmid, reisimine.

JUHAN PARTS

TALLINNA KESKLINNA, LASNAMÄE JA PIRITA VALIMISRINGKOND

27.08.1966 Tallinn
Abielus, kolm poega ja tütar

HARIDUS: Gustav Adolfi Gümnaasium (endine Tallinna 1. Keskkool) 1984; Tartu Ülikool 1991, õigusteadus (*cum laude*; vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: Justiitsministeeriumi asekantsler 1992–1998; EV riigikontrolör 1998–2002; EV peaminister 2003–2005; EV majandus- ja kommunikatsiooniminister 2007–2014.

ERAKOND: Res Publica / Isamaa ja Res Publica Liit alates 2002; esimees 2002–2005, eestseisuse liige.

ESINDUSKOGUD: X ja XI Riigikogu, XII ja XIII Riigikogu (fraktsiooni aseesimees alates 2014); valiti Tallinna Linnavolikokku 2002–2013.

AUTASUD: Riigivapi II klassi teenetemärk 2008. Portugali Vabariigi Prints Dom Henrique ordeni suurrist 2003; Itaalia Vabariigi Teeneteordeni suurrist 2004; Hispaania Teeneteordeni suurrist 2007; Rootsi Kuningriigi Põhja-tähe ordeni I klass 2011; Läti Vabariigi Kolme Tähe ordeni II klass 2012; Leedu Vabariigi Teeneteordeni suur komandöri rist 2013; Poola Vabariigi Teeneteordeni komandöri rist tähega 2014. Eesti Endiste Metsavendade Liidu aumärk 2005.

MUU TEGEVUS: raamat ja DVD „Peaministrid. Eesti Vabariigi poliitiline lähiajalugu” 2007 (esinemine Akadeemias Nord).

HUVIALAD: poliitika, ajalugu, reisimine, kabe, jalgpall, jäähoki.

KEIT PENTUS-ROSIMANNUS

TALLINNA KESKLINNA, LASNAMÄE JA PIRITA LINNAOSA VALIMISRINGKOND

03.03.1976 Tallinn
Abielus

HARIDUS: Tallinna Bakalaureuse Erakool 1995; Tallinna Ülikool 2000, haldusjuhtimise ja Euroopa Liidu suhete eriala (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: AS Emor; Riigikogu Eesti Reformierakonna fraktsiooni nõunik; EV justiitsministri ja EV välisministri nõunik; Tallinna Kesklinna linnaosa vanem 2003–2005; Peaministri büroo juhataja 2005–2007; EV keskkonnaminister 2011–2014; EV välisminister 2014–2015.

ERAKOND: Eesti Reformierakond alates 1998; juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: XI Riigikogu (aseesimees 2009–2011, fraktsiooni esimees 2007–2009), XII ja XIII Riigikogu; Tallinna Linnavolikogu 1999–2007, valiti ka 2009 ja 2013.

MUU TEGEVUS: täiendanud ennast Stockholm Defence University's; fondi ZEIT Foundation, Ameerika Ühendriikide Saksa nõukojade, Dräger-Stiftungi ja Carteri Keskuse programmides; avaldanud artikleid Eesti ajakirjanduses.

HUVIALAD: lugemine, tervisesport (jooks), muusika.

HELJO PIKHOF

TARTU LINNA VALIMISRINGKOND

20.10.1958 Tartu
Lahutatud, tütar ja poeg

HARIDUS: Miina Härma Gümnaasium (endine Tartu 2. Keskkool) 1977; Tartu Ülikool 1985, õigusteadus (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAID: Lõuna Kõrgepingevõrkude insener 1985–1990; Tartu Tervishoiutöötajate Ametiühingute Liidu esimees 1990–1993; Eesti Keskastme Tervishoiutöötajate Kutseliidu jurist 1993–1999; EV sotsiaalministri nõunik 1999–2002; Põhjamaade Ministrite Nõukogu Infobüroo projektijuht 2002; Riigikogu Mõõdukate fraktsiooni nõunik 2002–2003; Tartu Lennukolledži jurist 2004; Euroopa Parlamendi liikme nõunik 2004–2007.

ERAKOND: Mõõdukad / Rahvaerakond Mõõdukad / Sotsiaaldemokraatlik Erakond alates 1996; juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: XI Riigikogu (sotsiaalkomisjoni esimees 2007–2009), XII Riigikogu (julgeolekuasutuste järelevalve erikomisjoni aseesimees 2011–2014, sotsiaalkomisjoni esimees 2014–2015), XIII Riigikogu (õiguskomisjoni esimees); Tartu Linnavolikogu 1996–1999, 2002–2007, valiti ka 2009 ja 2013.

MUU TEGEVUS: Ettevõtlike Daamide Assotsiatsiooni liige; SDE naiskogu Kadri asepresident ja ühenduse Vanemad Sotsiaaldemokraadid peasekretär.
Avaldanud arvamusartikleid Eesti ajakirjanduses.

HUVIALAD: film, teater, ujumine, reisimine.

HEIDY PURGA

TALLINNA HAABERSTI, PÕHJA-TALLINNA JA KRISTINE VALIMISRINGKOND

18.03.1975 Tartu
Vabaabielus, poeg

HARIDUS: Elva Gümnaasium 1994; Tallinna Ülikool 1994–1996, näitejuhtimine; Concordia Rahvusvaheline Ülikool Eestis 2002, elektrooniline meedia (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: Raadio 2 saatejuht 1995; Eesti Televisiooni noortesaadete toimetaja, saatejuht 1995–1997, 2003–2005; TV1 toimetaja, saatejuht 1996; TV3 noortesaadete peatoimetaja, saatejuht 1997–2002; Raadio 2 vastutav toimetaja ja hommikuprogrammi juht 2002–2004, peatoimetaja ja saatejuht 2004–2013; laulukonkursi „Eesti laul” produtsent (2008–2015); Eesti Rahvusringhäälingu juhatuse nõunik 2014–2015.

ERAKOND: Eesti Reformierakond alates 2014.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu.

MUU TEGEVUS: Eesti Rahvusringhäälingu nõukogu liige alates 2015.
Raadiosaate ja klubiürituste sarja „Must mesi” autor; olnud noortesaadete „Club TV”, „Mill”, „4FM” (ETV), „Hype” (TV1), „Filter”, „ZTV” (TV3) toimetaja ja saatejuht; TV3 saate „Eesti otsib superstaari” kohtunik 2007–2008.

HUVIALAD: muusika.

RAIVO PÕLDARU

JÕGEVA- JA TARTUMAA VALIMISRINGKOND

29.05.1951 Põltsamaa
Abielus, poeg ja tütar

HARIDUS: Põltsamaa Ühisgümnaasium 1969; Tartu Ülikool 1974, matemaatika (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: Põltsamaa Keskkooli matemaatikaõpetaja 1974–1975; ELKNÜ Jõgeva Rajoonikomitee kooliosakonna juhataja 1975–1976, II sekretär 1976–1977; EKP Jõgeva Rajoonikomitee töötaja (Saduküla sovhoos) 1977–1979; teeninduskombinaadi Jõgeva direktori asetäitja maateeninduse alal 1981–1983; Jõgeva Valvekeskuse direktor 1984–1999; Saduküla Põhikooli direktor 1999–2010; Puurmani Gümnaasiumi direktor 2004–2006; Saduküla Lasteaed-Algkooli direktor 2010–2013.

ERAKOND: Eestimaa Rahvaliid / Eesti Konservatiivne Rahvaerakond alates 2000; juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu; Puurmani Vallavolikogu 2005–2009, 2011–2013.

HUVIALAD: reisimine, mälumäng.

HENN PÕLLUAAS

HARJU- JA RAPLAMAALASE VALIMISRINGKOND

16.02.1960 Tallinn
Abielus, poeg ja tütar

HARIDUS: Tallinna Nõmme Gümnaasium (endine 10. Keskkool) 1978; Tallinna Ülikool 1985, joonistamine, joonestamine ja tööõpetus (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAID: Eesti Riikliku Kunstimuseumi nooremteadur 1983–1985, vanemteadur 1987–1988; Tallinnfilmi kunstnik-lavastaja 1985–1986; Eesti Televisiooni toimetaja 1988–1990; ASi Tooro juhatuse esimees 1991–1994; OÜ Kerigon juhatuse esimees 1994–2002; OÜ Langenthal juhatuse esimees 2002–2008; vabakutseline publitsist 2005–2012; Saue linnapea 2012–2015.

ERAKOND: Eesti Konservatiivne Rahvaerakond alates 2012; juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu (fraktsiooni aseesimees); Saue Linnavolikogu 2005–2012, valiti ka 2013.

AUTASUD: Kaitseliidu teenetemärgid; Soome Sõjaveteranide Liidu teenetemedal 2009.

MUU TEGEVUS: Soomepoiste Pärimusühingu juhatuse liige; Kaitseliidu Harju maleva Keila malevkonna pealiku abi. Juhtinud Eesti Demokraatlik-Rahvuslike Jõudude Koostöökoda, Tartu Rahu Põlistamise Seltsi ja Eesti Rahvuslikku Liikumist.

Avaldanud raamatud „Eesti-Vene piirileping. Ära andmine või äraandmine?” 2010 ja „Lennart Meri. Vabaduse valus valgus” 2011, artikleid Eesti ja välisajakirjanduses.

Esinenud kunstinäitustel aastast 1982, korraldanud isikunäitusi. ETV dokumentaalsarja „Eesti rahvakalender” stsenaarist, kunstnik-lavastaja 1988–1990; Tallinnfilmi lühisarja „Näkimadalad” I–III jao 1987–1988 kunstnik-lavastaja.

HUVIALAD: lugemine, kunst, maalimine, kalapüük.

MATI RAIDMA

JÕGEVA- JA TARTUMAA VALIMISRINGKOND

07.04.1965 Ida-Virumaa, Iisaku
Abielus, kaks tütart ja poeg

HARIDUS: Nõo Reaalgümnaasium 1983; Sankt-Peterburgi Tuletõrjehnikakool 1986, tuletõrje; Venemaa Riiklik Tuletõrje Akadeemia (Moskva) 1993, tuletõrjehnika ja tuleohutuse insener.

TÖÖKOHAD: Pärnu Tuletõrje, erinevad ametikohad 1986–1990; Pärnu Tuletõrjeameti ülem 1990–1991, direktor 1991–1992; Päästeameti peadirektori asetäitja päästealal 1992–2000, peadirektor 2000–2006; EV peaministri nõunik 2006–2007; EV keskkonnaminister 2014–2015.

ERAKOND: Eesti Reformierakond alates 2006.

ESINDUSKOGUD: XI ja XII Riigikogu (riigikaitsekomisjoni esimees 2007–2014), XIII Riigikogu.

AUTASUD: Kotkaristi III klassi teenetemärk 1997.

Eesti ja välisriikide ametkondlikud ning vabatahtlike organisatsioonide teenete- ja aumärgid, sh Päästeteenistuse suur kuldrist, Kaitseväe eriteenete rist, Soome Tulerist jt.

MUU TEGEVUS: ÜRO Hädaabi Keskfondi nõukogu asendusliige 2006–2009; ÜRO OCHA juurde formeeritud UNDACi (United Nations Disaster Assessment and Coordination) konsultant; Kaitseliidu ja Eesti Reservohvitseride Kogu liige; MTÜ Mondo asutajaliige; SA Keskkonnainvesteeringute Keskus nõukogu liige alates 2015. Avaldanud artikleid Eesti ja rahvusvahelistes erialaväljaannetes.

HUVIALAD: reisimine, heategevus, muusika.

LAINE RANDJÄRV

HARJU- JA RAPLAMAA VALIMISRINGKOND

30.07.1964 Venemaa, Moskva
Lahutatud, kaks tütart

HARIDUS: Mart Reiniku Kool (endine Tartu 10. Keskkool) 1980; Heino Elleri nim Tartu Muusikakool 1983 (*cum laude*), koorijuhtimine ja muusikapedagoogika; Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia 1989 (*cum laude*), koorijuhtimine ja muusikapedagoogika; muusikamagister 1996; Tartu Ülikool 2005–, ajaloo doktoriõpe.

TÖÖKOHAID: Heino Elleri nim Tartu Muusikakooli kooriliteratuuri õpetaja ja kontsertmeister 1985–1998; Tartu Õpetajate Seminari kooritöö metoodika ja koorijuhtimise õppejõud 1994–1997; Tartu Linnavalitsuse kultuuri-teenistuse peaspetsialist 1992–1998; Eesti Muusikaakadeemia Tartu filiaali juhataja 1997–1998; Vanemuise Kontserdimaja direktor 1998–2002; Tartu abilinnapea 2002–2004, linnapea 2004–2007; EV kultuuriminister 2007–2011.

ERAKOND: Eesti Reformierakond alates 2002.

ESINDUSKOGUD: XI Riigikogu, XII Riigikogu (aseesimees), XIII Riigikogu (kultuurikomisjoni esimees); valiti Tartu Linnavolikokku 2002 ja 2005, Tallinna Linnavolikokku 2009.

AUTASUD: Hispaania Teeneteordeni suurrist 2007; Madalmaade Oranje-Nassau ordeni suurrist 2008; Armeenia parlamendi aumedal 2015.
Jüriöö täht 2012; Jüriöö suurtäht 2013.

MUU TEGEVUS: Läänemere Linnade Liidu asepresident 2005–2007; Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA nõukogu esimees 2007–2011; Eesti Rahva Muuseumi Ehituse SA nõukogu esimees 2008–2011; Pelgulinna Sünnitusmaja Toetusfondi patroon alates 2009; Integratsiooni ja Migratsiooni SA Meie Inimesed (MISA) nõukogu esimees 2011–2013; Balti Assamblee president 2011 ja 2014; Eesti Võimlemisliidu president 2011–2015; SA Vene Teater nõukogu liige 2014–2015, SA Tallinna Teaduspark Tehnopol nõukogu (alates 2011), Rahvusooperi nõukogu ja SA Eesti Loto nõukogu liige (alates 2015); Tartu Hansa Rotary Klubi asutajaliige, liige 2004–2007; Tallinna Hansa Rotary Klubi asutajaliige 2013; Eesti Reformierakonna naisteühenduse NaiRe esinaine 2014–2016.

Tarmeko kammerkoori asutaja ja dirigent alates 1989; naiskvinteti Lady Harmonists asutaja ja juhendaja alates 1992; Tartu Meeskoori Akadeemiline Emajõgi abidirigent alates 2004; Tallinna Jaani koguduse segakoori dirigent 2012–2015; Akadeemilise Meeste Lauluseltsi asutaja ja dirigent alates 2015.

Juhatanud segakoore koolinoorte laulu- ja tantsupeol 1997, Tartu laulupeol 2004, EELK vaimulikul laulupeol 2005 ja 2010, maakondlikel laulupidudel, öölaulupidudel 2008 ja 2013.

Raamatu „Sillad üle piiride. Tuudur Vettiku kirjad abikaasa Lonni Paigaline-Vettikule aastatel 1955–1956” 2012 autor. Koostanud raamatud „Rahva eesel. Asinus vulgi. Mitme rahva mõistujutt” 2010, „Naine ja mees. Inimene ja tahtmine. Mõtted” 2011 (A. H. Tammsaare), „Okas ja Käbi. Armastus. Tuneesia” 2012 (K. Laretei; ka idee autor), „Peeglitrikid. Mõtted ja luule” 2012 (E. Tamberg; kaaskoostaja), „Islandile. Teekond ja päralejõudmine” 2013 (R. Laur; ka idee autor), „Margaret Thatcher. Kõned ja intervjuud. Valik” 2013, „Euroopa. Väärtused. Euroopast eurooplasele” 2014 ja vanasõnade kogumikud „Meie küla eided otsivad tarkuse teri”, „Meie küla mehed künnavad tarkuse vagusid” 2015 ning „Meie küla loomad teritavad tarkusehambaid” 2016.

Naiskvinteti Lady Harmonists CD-plaat „Ikka veel...” 2002.

HUVIALAD: kirjandus, muusika, käsitöö, loodusfotograafia.

VALDO RANDPERE

LÄÄNE-VIRUMAA VALIMISRINGKOND

04.02.1958 Tallinn

Abielus, kaks tütart ja poeg

HARIDUS: Tallinna Sikupilli Keskkool (endine 16. Keskkool) 1976; Tartu Ülikool 1982, õigusteadus (*cum laude*; vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: justiitsministri abi 1982–1983; ELKNÜ Keskkomitee kultuuri- ja propagandaosakonna instruktor 1983–1984; CW Communications AB müüja 1986–1987; Sydelektronik AB tootejuht 1987–1989; Nordic Data Distribution AB tootejuht, turustusdirektor, tegevjuht 1989–1998; OÜ IBM Eesti tegevjuht 1998–2009.

ERAKOND: Eesti Reformierakond alates 2009.

ESINDUSKOGUD: XII Riigikogu (fraktsiooni aseesimees 2011–2014), XIII Riigikogu (fraktsiooni aseesimees); Tallinna Linnavolikogu 2009–2011, valiti ka 2013.

MUU TEGEVUS: Eesti Panga nõukogu liige 2010–2014; Eesti Arengufondi, Finantsinspektsiooni, SA KredEx ja ASi Eesti Loots nõukogu liige; Vara Kapitali Investeeringud OÜ juhatuse liige. Avaldanud artikleid ajakirjanduses, loonud laule.

HUVIALAD: tennis, muusika.

JÜRI RATAS

HARJU- JA RAPLAMAALASE VALIMISRINGKOND

02.07.1978 Tallinn

Abielus, tütar ja kaks poega

HARIDUS: Tallinna Nõmme Gümnaasium 1996; Tallinna Tehnikaülikool 2000, ärikorraldus; majandusmagister 2002; haldusjuhtimise doktoriõpe 2007– ; Tartu Ülikooli Õigusinstituut 2005, õigusteadus.

TÖÖKOHAD: ANR Amer Nielsen Eesti OÜ turu-uuriija 1996–1998; Ehituse Teadusliku Uurimise Instituudi analüütik 1997–1999; Sampo Eesti Kindlustuse müügiesindaja 1999–2000; OÜ Värvilised (autohooldus) juhatuse esimees 1999–2002; Eesti Korvpalliliidu noortekorvpalli juht 2001–2002; Tallinna Linnakantselei majandusnõunik 2002–2003; Tallinna abilinnapea 2003–2004 ja 2005, linnapea 2005–2007.

ERAKOND: Eesti Keskerakond alates 2000; juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: XI, XII ja XIII Riigikogu (aseesimees alates 2007); valiti Tallinna Linnavolikokku 2005, 2009 ja 2013.

MUU TEGEVUS: Euroopa Liidu Pealinnade Liidu eesistuja 2006–2007; Eesti Korvpalliliidu juhatuse liige 2006–2012, president alates 2012; Tallinna Pirita halduskogu liige 2007–2009; Tallinna Toomkiriku kristliku kultuuri ning eetiliste väärtuste õppe- ja konverentsikeskuse liige 2007–2011; Tartu Ülikooli kuratooriumi liige 2008–2011; MTÜ Perega Koos juhatuse liige alates 2011. Avaldanud arvamusi ja artikleid meediaväljaannetes.

HUVIALAD: lugemine, matkamine, sport.

REIN RATAS

TALLINNA MUSTAMÄE JA NÖMME VALIMISRINGKOND

09.05.1938 Pärnumaa, Häädemeeste
Abielus, poeg ja kaks tütart

HARIDUS: Pärnu Töölisnoorte Keskkool 1957; Üleliiduline Metsatehniline Kaugõppeinstituut (Leningrad) 1964, metsandus; Tartu Ülikool, bioloogiakandidaat (vastab doktorikraadile) 1980.

TÖÖKOHAD: Tallinna Vineeri- ja Mööblivabriku tööline, meister, tehnoloog, tsehhijuhataja asetäitja, tsehhijuhataja 1959–1965; Tallinna Rohelise Vööndi Metsamajandi metsaülem 1965–1966; Tallinna Botaanikaia aspirant, nooremteadur, vanemteadur, teadusala asedirektor 1966–1990; Tallinna Linnavalitsuse linnanõunik 1990–1992; Keskkonnaministeeriumi kantsler 1992–1999; ASi Tallmac keskkonnateenistuse juht, arendusdirektor 1999–2006; Eesti Maaülikooli professor 1999–2003, peaekspert 2003–2007; Euroakadeemia professor alates 2007; Jõelähtme Vallavalitsuse keskkonnanõunik 2011–2015.

ERAKOND: Eesti Keskerakond alates 1999.

ESINDUSKOGUD: Eesti Kongress; XI Riigikogu, XIII Riigikogu (keskkonnakomisjoni aseesimees); Tallinna Linnavolikogu 1989–1990, 2004–2007, 2011–2015.

MUU TEGEVUS: Eesti Geograafia Seltsi auliige, Eesti Looduskaitse Seltsi, Eesti Piibliseltsi ja Tallinna Looduskaitse Seltsi liige; Tallinna Nõmme halduskogu liige alates 2004.

Raamatute „Main outlines of sustainable development in Estonia” 1997 ja „Valge raamat. Eesti rahva kaotustest okupatsioonide läbi 1940–1991” 2005 kaasautor; avaldanud teaduslikke ja populaarteaduslikke artikleid.

HUVIALAD: loodusmatkamine, lugemine, teoloogia.

MARTIN REPINSKI

IDA-VIRUMAA VALIMISRINGKOND

06.08.1986 Kohtla-Järve
Vabaabielus, poeg

HARIDUS: Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus 2005, keevitaja; Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool 2010, põllumajanduse sessioonõpe.

TÖÖKOHAID: VR-Koda OÜ tööline 2004–2005; Vesboard OÜ keevitaja 2005; OÜ Maro Tervise Talu juhatuse liige 2006–2013; R Capital OÜ tegevjuht 2009–2015.

ERAKOND: Eesti Keskerakond 2004–2013, alates 2015.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu; Illuka Vallavolikogu 2009–2015.

AUTASUD: Põllumajandusministeeriumi hõbedane teenetemärk 2014.

MUU TEGEVUS: Eesti Kitsekasvatajate Liidu juhatuse esimees alates 2012; Eesti Piimakäitlemistalude Liidu juhatuse liige alates 2013; MTÜ Eesti Noortalunikud juhatuse liige alates 2014.

HUVIALAD: sport.

MAILIS REPS

JÄRVA- JA VILJANDIMAA VALIMISRINGKOND

13.01.1975 Tallinn

Abielus, neli poega ja tütar

HARIDUS: Tallinna Ühisgümnaasium (endine 20. Keskkool) 1992; Tallinna Bakalaureuse Erakool 1993; Kalamazoo Kolledž (Michigan, USA) 1997, sotsiaalteadused; Akadeemia Nord 1998, õigusteadus (*cum laude*); Kesk-Euroopa Ülikool (Budapest) 1999, õigusteaduse magister (*cum laude*); Maastrichti Ülikool 2000, Euroopa avalike suhete magister (*cum laude*); Uppsala Ülikool 2001–, Euroopa õiguse doktoriõpe.

TÖÖKOHAD: Cambridge'i Ülikooli, Trinity Kolledži ja Studio Inglise Kolledži rahvusvaheliste gruppide nõustaja 1995; A SEED Europe'i ja YWD (Amsterdam) projektijuht 1995–1996; Kalamazoo Kolledži informaatika-keskuse assistent 1996–1997; Akadeemia Nord rektori nõunik, avaliku õiguse õppetooli assistent 1997–1998, Euroopa õiguse ja rahvusvahelise õiguse lektor 2000–2009; Riia Kõrgema Õigusteaduse Kooli rahvusvahelise ja võrdleva õiguse lektor 2000–2009; Euroopa Komisjoni halduse ja personali peadirektoraadi koolituse osakonna (Belgia) stažöör 2000–2001; EV haridus- ja teadusminister 2002–2003, 2005–2007.

ERAKOND: Eesti Keskerakond alates 1998; juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: X Riigikogu, XI Riigikogu (kultuurikomisjoni aseesimees), XII ja XIII Riigikogu (fraktsiooni aseesimees alates 2011), XIII Riigikogu; valiti Tartu Linnavolikokku 2002 ja Tallinna Linnavolikokku 2005–2013.

MUU TEGEVUS: Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee liige, Ukraina raportöör; Hasartmängumaksu nõukogu liige; Tallinna Ülikooli, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia ning Eesti Kunstiakadeemia kuratooriumi liige, Tallinna Ülikooli Õigusakadeemia nõukogu liige; Eesti Juristide Liidu, Maarjamaa Haridusseltsi, Keskerakonna õpetajate kogu, Vanalinna Hariduskolleegiumi (VHK) nõuandva kogu ja Eesti Hooldajate Liidu liige. Avaldanud artikleid ajakirjanduses.

HUVIALAD: muusika ja klaveriõpingud, uute keelte ja kultuuride õppimine, aiandus (tulumajapidamine), sport ja sportlik tegevus perega, koertega tegelemine (kolm koera).

KERSTI SARAPUU

JÄRVA- JA VILJANDIMAA VALIMISRINGKOND

05.05.1954 Põltsamaa
Abielus, neli tütart ja poeg

HARIDUS: Tartu 7. Keskkool 1972; Tallinna Tehnikaülikool 1986, tööstuse juhtimine ja planeerimine (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: Tartu Kaubandusvalitsuse müüja 1972–1973; Karinu 8-klassilise Kooli õpetaja 1973–1977; Alliku sovhoosi lastepäevakodu juhataja 1977–1988; Paide Sookure lasteaia juhataja 1988–1994; Virumaa Kommertspanga / Eesti Maapanga regioonijuhataja 1994–1998; ASi Kingstor ja ASi Neli Kuningat juhatuse liige 1998–2005 ja alates 2011; Paide abilinnapea 2005, linnapea 2005–2011; Kingstor Varad Grupp OÜ juhatuse liige alates 2013.

ERAKOND: Eesti Keskerakond alates 2002.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu; Paide Linnavolikogu liige 2002–2005, esimees 2011–2014.

MUU TEGEVUS: Euroopa Regioonide Komitee haridus-, noorsoo-, kultuuri ja teaduskomisjoni liige 2005–2015; Järvamaa Omavalitsuste Liidu juhatuse liige 2005–2011; Eesti Keskerakonna omavalitsuskogu esimees. Avaldanud artikleid ajalehtedes Paide Linnaleht, Järva Teataja, Sakala ja Kesknädal; Tallinna TV saatejuht maapiirkondade omavalitsuste elu tutvustavas saates „Kodupaik”.

HUVIALAD: reisimine, lugemine, lapselapsed, aiandus.

ERKI SAVISAAR

TALLINNA MUSTAMÄE JA NÖMME VALIMISRINGKOND

16.06.1978 Põlvamaa, Vastse-Kuuste
Abielus, kaks tütart

HARIDUS: Tallinna Tondiraba Keskkool 1996; Tallinna Ülikool 2003, rakendusinformaatika.

TÖÖKOHAID: Tallinna Koolidevahelise Õppekeskuse õpetaja 1996–1998; Sisekaitseakadeemia IT osakonna juhataja 1997–1998; Baltic Computer Systems ASi õpetaja 1998–2001; BCS Koolitus ASi spetsialistikoolituste treener 2001–2006; Fixor Holding OÜ juhatuse liige alates 2006; Tallinna Linnatranspordi ASi IT osakonna juhataja 2012–2015.

ERAKOND: Eesti Keskerakond alates 2015; juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu (julgeolekuasutuste järelevalve erikomisjoni aseesimees); Tallinna Linnavolikogu 2013–2015.

MUU TEGEVUS: MTÜ Ekuubis.

HUVIALAD: kõik arvutitega seonduv.

HELIR-VALDOR SEEDER

JÄRVA- JA VILJANDIMAA VALIMISRINGKOND

07.09.1964 Viljandi
Abielus, neli poega

HARIDUS: Viljandi 5. Keskkool 1979; J. Gagarini nim Nädissovhoostehnikum 1983; Eesti Maaülikool 1990, ökonomist (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: Vana-Võidu Tehnikumi õpetaja 1990–1991; Viljandi Linnavalitsuse majandusnõunik 1991–1992; Viljandi abilinnapea 1992, linnapea 1992–1993; Viljandi maavanem 1993–2003; EV põllumajandusminister 2007–2014.

ERAKOND: Vabariiklaste Koonderakond / Rahvuslik Koonderakond Isamaa / Isamaaliit / Isamaa ja Res Publica Liit alates 1991; eestseisuse liige, volikogu esimees alates 2006.

ESINDUSKOGUD: X Riigikogu (fraktsiooni aseesimees, riigieelarve kontrollimise erikomisjoni esimees 2005–2007 ja riigi viljareservi kadumise uurimiskomisjoni aseesimees), XI ja XII Riigikogu, XIII Riigikogu (aseesimees); valiti Viljandi Linnavolikokku 1993, 2005, 2013.

AUTASUD: Valgetähe III klassi teenetemärk 2001. Poola Vabariigi Teeneteordeni suurrist 2002. Balti Assamblee medal 2007.

MUU TEGEVUS: SA Viljandi Haigla nõukogu liige 2002–2006; Teater Estonia nõukogu liige 2005–2007; Hasartmängumaksu nõukogu liige 2003–2007, aseesimees 2005–2007; SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse nõukogu liige 2003–2007; Kaitseliidu keskjuhatuse liige 2010–2014, vanematekogu liige 2006–2012, Sakala maleva juhatus liige, pealiku abi alates 1994; TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia nõunike kogu liige alates 1998; MTÜ Viha ja Viisnurk juhataja alates 1998; Villem Reimani Kolleegiumi liige alates 2002; Viljandi Muuseumi nõukogu liige alates 2008; Viljandi Hariduse Arengufondi SA asutajaliige 2013; Eestimaa Spordiliidu Jõud president alates 2011; Eesti Olümpiakomitee Täitevkomitee liige alates 2012; Eesti Käsipalliliidu juhatus liige alates 2014; Eesti Maaülikooli kuratooriumi liige 2004–2007 ja alates 2015; Balti Assamblee liige 2003–2007, Eesti delegatsiooni juht alates 2015.

ANDRE SEPP

HARJU- JA RAPLAMAA VALIMISRINGKOND

25.10.1971 Tallinn

Abielus, kaks poega ja tütar

HARIDUS: Tallinna Laagna Gümnaasium (endine 13. Keskkool) 1990; Sisekaitseakadeemia 1997, politsei eriala.

TÖÖKOHAD: Harju Politseiprefektuuri konstaabel 1992–1997; ASi Rahva Postiteenus tootmisjuht 1997–1999; Raasiku vallavanem 1999–2011.

ERAKOND: Eesti Reformierakond alates 1998.

ESINDUSKOGUD: XII ja XIII Riigikogu; Raasiku Vallavolikogu 1996–1999 (esimees), valiti ka 2002–2009.

MUU TEGEVUS: Eesti Mootorrattaspordi Föderatsiooni president; Harjumaa Omavalitsuste Liidu juhatuse liige (esimees 2001–2007); Harju Tarbijate Ühistu nõukogu (alates 2009) ja Maaelu Edendamise SA nõukogu liige alates 2011; Raasiku valla alaealiste komisjoni esimees alates 2010, MTÜ Raasiku Korrakaitse juhatuse liige; Harjumaa Ühistranspordi Keskuse juhatuse esimees 2010–2011.

HUVIALAD: tervisesport, motosport, vanade autode kollektsioneerimine.

PRIIT SIBUL

VÕRU-, VALGA- JA PÕLVAMAA VALIMISRINGKOND

31.12.1977 Valga

Abielus, kaks tütart ja poeg

HARIDUS: Valga Gümnaasium 1996; Tallinna Majanduskool 1998, rahandus ja krediit; Tartu Ülikool 2007, ärijuhtimine.

TÖÖKOHAD: Maksuameti revident, pearevident 1998–2000; Tallinna Linnavalitsuse spetsialist 2001; erakonna Res Publica arendusjuht ja tegevsekretär 2001–2007; Põlva maavanem 2007–2011.

ERAKOND: Res Publica / Isamaa ja Res Publica Liit alates 1998; eestseisuse liige.

ESINDUSKOGUD: XII Riigikogu, XIII Riigikogu (fraktsiooni esimees); Valga Linnavolikogu 2005–2007, valiti ka 2009.

MUU TEGEVUS: Eesti Rahvusringhäälingu nõukogu liige 2011–2015; Kaitseliidu, Maarjamaa Haridusseltsi, Rosma Haridusseltsi, Jakob Hurda nim Põlva Rahvahariduse Seltsi ja Kappermäe Seltsi liige; EAÕK Saatse Paraskeva koguduse liige.

HUVIALAD: tervisesport, lugemine, pedagoogika.

ARNO SILD

VÕRU-, VALGA- JA PÕLVAMAA VALIMISRINGKOND

26.04.1947 Võrumaa, Misso vald, Rammuka küla
Abielus, poeg ja kaks tütar

HARIDUS: Misso Keskkool 1966; Tartu Ülikool 1971, õigusteadus (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: Võhandu kolhoosi aseesimees-jurist 1971–1979; Mõniste sovhoosi direktor 1979–1985; S. M. Kirovi nim kolhoosi (Võrumaa, Kääpa) esimees 1985–1990; Võrumaa Tootjate Liidu tegevdirektor 1990–2004.

ERAKOND: Eesti Maarahva Erakond / Eestimaa Rahvaliid / Eesti Konservatiivne Rahvaerakond alates 1992; juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu; Lasva Vallavolikogu 1996–2013 (esimees).

HUVIALAD: aiandus, reisimine.

KADRI SIMSON

PÄRNUMAA VALIMISRINGKOND

22.01.1977 Tartu

HARIDUS: Tartu 10. Keskkool 1995; Tartu Ülikool 2000, ajalugu (*cum laude*); University College London (UCL) 2003, politoloogiamagister.

TÖÖKOHAD: Tartu Ülikooli Raamatukogu eurodokumentatsiooni keskuse konsultant 1998–1999; Tallinna Linnavolikogu nõunik 1999; Tallinna linnapea nõunik 2001–2002; NATO Parlamentaarse Assamblee uurimisassistent 2003; Eesti Keskerakonna peasekretär 2003–2007.

ERAKOND: Eesti Keskerakond alates 1995; juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: XI, XII ja XIII Riigikogu (riigikaitsekomisjoni aseesimees 2007–2009, fraktsiooni esimees alates 2009); Tallinna Linnavolikogu 2005–2006, valiti ka 2009; valiti Pärnu Linnavolikokku 2013.

MUU TEGEVUS: Eesti NATO Ühingu ja NATO Parlamentaarse Assamblee Eesti delegatsiooni liige; korp! Amicitia vilistlaskogu liige. Avaldanud raamatu „Iseseisvuspäeva sünd” 2000, artikleid Eesti ajakirjanduses.

HUVIALAD: raamatud, teater.

MARK SOOSAAR

PÄRNUMAA VALIMISRINGKOND

12.01.1946 Viljandi
Vabaabielus, poeg ja kolm tütar

HARIDUS: Viljandi Carl Robert Jakobsoni nim 1. Keskkool 1964; Ülevenemaaline Riiklik Kinematograafia-instituut (Moskva) 1972, kinematograafia (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: Eesti Televisiooni režissöör-operaator 1970–1978; Tallinnfilmi režissöör 1978–1992; Chaplini Kunstikeskuse / Pärnu Uue Kunsti Muuseumi juht alates 1992; Kihnu vallavanem 2002–2003.

ERAKOND: Sotsiaaldemokraatlik Erakond alates 1998.

ESINDUSKOGUD: X, XI ja XIII Riigikogu; Pärnu Linnavolikogu 1997–2005, 2013–2015.

AUTASUD: Valgetähe IV klassi teenetemärk 2001. Prantsuse Rahvusliku Teeneteordeni rüütlirist 2006. Pärnumaa vapimärk 1996; arvukalt auhindu rahvusvahelistelt filmifestivalidelt, sh Golden Gate Award (San Francisco) ja Silver Dove (Leipzig).

MUU TEGEVUS: Eesti Kinoliidu liige alates 1974; Pärnu rahvusvahelise dokumentaal- ja antropoloogiafilmide festivali korraldaja alates 1987; SA Kihnu Kultuuri Instituut nõukogu esimees alates 2005; Eesti Rahvusraamatukogu nõukogu liige.

Dokumentaalfilmide režissöör, stsenarist ja operaator: „Kihnu naine” 1973, „Maised ihad” 1977, „Kihnu mees” 1985, „Miss Saaremaa” 1989, „Riigivanem” 1991, „Eesti esimene kodanik” 1992, „Mission Impossible” 1995, „Isa, poeg ja Püha Toorum” 1997, „Nikolai tänav Pärnus” 2001, „Anu Raud – elumustrid” 2002, „Vabatahtlikud” 2007, „Meretagused” 2012, „Kihnu lapsed pool sajandit hiljem” 2014 jt; mängufilm „Jõulud Vigalas” 1980. Teinud raadio- ja telesaateid, sh toimetanud kihnukeelseid uudiseid Vikerraadios, kureerinud näitusi, avaldanud artikleid ajakirjanduses. Toimetanud Kihnu aabitsa „Aabets” 2009 ja õpiku „Kihnlasõ emäkiel. I–III” 2010. Koostanud fotoalbumi „Saarele sündinud” 2001 elust Ruhnus, Kihnus ja Manijal.

HUVIALAD: dendroloogia, etnograafia, ajalugu.

IMRE SOOÄÄR

TALLINNA KESKLINNA, LASNAMÄE JA PIRITA VALIMISRINGKOND

13.03.1969 Tallinn
Lahutatud

HARIDUS: Saaremaa Ühisgümnaasium (endine Kingissepa 1. Keskkool) 1987; Tallinna Ülikool 1987–1989, kultuuriteaduskond; Toronto Lennukool 1993; Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia 2012, helilooming ja elektronmuusika; kunstide magister 2015.

TÖÖKOHAD: Giant Productions peaproductsent 1992–1996; Toronto Eesti Raadio peatoimetaja 1994–1996; OÜ Pädaste juhatuse esimees 1996–2003.

ERAKOND: Eesti Reformierakond alates 2006.

ESINDUSKOGUD: X Riigikogu (maaelukomisjoni aseesimees 2003–2005), XI, XII ja XIII Riigikogu; Muhu Vallavolikogu 1996–2003, valiti ka 2005–2013.

MUU TEGEVUS: Euroopa Julgeoleku- ja Kaitseassamblee Eesti delegatsiooni juht 2011; Vahemere Liidu Parlamentarse Assamblee (PA-UfM) Eesti delegatsiooni juht alates 2011; Eesti Mõisate Ühenduse asepresident; International Wine & Food Society liige; Euroopa Ajalooliste Hoonete Ühenduse (EHHA) nõukogu liige. XI noorte laulu- ja tantsupeo „Maa ja ilm” (2011) ideekavandi autor. Organiseerinud heategevuskampaaniaid kuulumispuuetega laste ja noorte muusikahariduse toetuseks; loonud muusikat, laule, filme ning avaldanud artikleid Eesti ja välisajakirjanduses.

HUVIALAD: lennundus, film, mäesuusatamine, sukeldumine, toidukunst, veiniteadus, looming.

MIHHAIL STALNUHHIN

IDA-VIRUMAA VALIMISRINGKOND

15.09.1961 Tartu
Abielus, kaks poega

HARIDUS: Tallinna Tõnismäe Reaalkool (endine 19. Keskkool) 1978; Tallinna Ülikool 1995, eesti keel võõrkeelses koolis (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: Narva Keelekeskuse metoodik 1992–1999.

ERAKOND: Eesti Keskerakond alates 1996.

ESINDUSKOGUD: IX Riigikogu, X Riigikogu (fraktsiooni aseesimees 2004–2005), XI Riigikogu 2007 (astus tagasi), XII ja XIII Riigikogu (riigieelarve kontrolli erikomisjoni esimees alates 2011); Narva Linnavolikogu 1994–2011 (esimees 2002–2011), valiti ka 2013.

MUU TEGEVUS: Narva Kaubandus-Tööstuskoja juhatuse esimees; MTÜ Veredoonorlus Kõigile asutajaliige. Avaldanud novellikogumiku „33 оттенка зеленого” 1999 ja satiirikogumiku „Ансиппиада” 2014; koostanud keeleõppematerjale: „Eesti keel iseõppijaile” I–III 1995–1997, „Vene-eesti õppesõnastik” 1997–1999, „Eesti-vene õppesõnastik” 1998 (kaasautor), „Самоучитель эстонского языка, или, Скорая грамматическая помощь” 2012–2013, „Русско-эстонский учебный словарь” 2013. Avaldanud arvukalt artikleid üleriigilistes ja maakondlikes lehtedes ning elektroonilises meedias.

HUVIALAD: rokkmuusika, inkvisitsiooni ajalugu.

ANNE SULLING

TARTU LINNA VALIMISRINGKOND

12.10.1976 Tartu

Poeg

HARIDUS: Uplandi Keskkool (California, USA) 1993; Smith College (Northampton, USA) 1997, majandus, prantsuse keel ja kultuur; Pariisi Dauphine'i Ülikool (l'Université Paris IX Dauphine) 1999, rahvusvahelise majanduse ja rahanduse magister.

TÖÖKOHAD: Hansapank, makroanalüütik ja projektijuht 2000–2005; Rahandusministeerium, Eesti eurole ülemineku koordinaator 2005–2006; Swedbank, korporatiivpanganduse turundus- ja kliendisuhete juht 2006–2008; OÜ Nelja Energia projektijuht 2009; EV peaministri nõunik 2009–2014; EV väliskaubandus- ja ettevõtlusminister 2014–2015.

ERAKOND: Eesti Reformierakond alates 2014; juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu.

AUTASUD: Valgetähe IV klassi teenetemärk 2011.

Postimehe aasta inimene 2011.

MUU TEGEVUS: EASi nõukogu liige.

HUVIALAD: sport (jooksmine, suusatamine, tennis), fotograafia.

MÄRT SULTS

TALLINNA HAABERSTI, PÕHJA-TALLINNA JA KRISTINE VALIMISRINGKOND

24.03.1961 Valga
Abielus, poeg ja tütar

HARIDUS: Valga Gümnaasium (endine 1. Keskkool) 1979; Valga Laste Muusikakool 1979, trompet; Tartu Ülikool 1984, keemik-anorgaanik-pedagoog; 1989, koolipsühholoog (vastavad magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: Tallinna 43. Kutsekeskkooli keemia- ja füüsikaõpetaja, loovringi juht 1984–1987; Tallinna 49. Keskkooli huvijuht, keemiaõpetaja 1987–1990; ettevõtte Frespo kommertsdirektor 1990–1992; ettevõtte MERE kommertsdirektor 1992–1995; Tallinna Kunstigümnaasiumi direktor 1995–2015.

ERAKOND: Rahvaerakond Mõõdukad 2000–2003; Eesti Keskerakond alates 2003.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu; Tallinna Linnavolikogu 2005–2015.

AUTASUD: Tallinna teenetemärk 2014.

MUU TEGEVUS: Põhja-Tallinna halduskogu, MTÜ Tallinna Kunstigümnaasiumi Spordikool juhatuse, MTÜ Kopli Selts, SA Kasiinosaar, SA Paljassaare Kultuurilaiud ning seltsingute Kopli Sundüürnikud ja Põhja-Tallinna Koolijuhid liige.

Välja andnud CD-albumeid omaloomingulise muusika ja autoriteksidega: „Kes ma olen” 1999, „Ma olen siin” 2002, „Kõigest koolipapa...” 2005, „Sõnumikandja” 2007; kooliteatrile mõeldud muusikaliste näitemängude seeria „Avatud raamat” 1999–2008; artiklid Õpetajate Lehes; telesarjade „Pärast tunde” 2013 ja „Vahetund” 2015 autor ja saatejuht.

HUVIALAD: muusika, poks, käsipall, probleemülesannete lahendamine, metallikunst (ehted), matkamine, kirjandus (luule, laulusõnad).

AIVAR SÕERD

HARJU- JA RAPLAMAALISE VALIMISRINGKONNAST

22.11.1964 Haapsalu
Vabaabielus, kolm poega.

HARIDUS: Võru Kreutzwaldi Gümnaasium (endine 1. Keskkool) 1983; Tartu Ülikool 1990, rahandus ja krediit (vastab magistrikraadile); Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia 2016, orel.

TÖÖKOHAD: ASi Eesti Kindlustus Tartu esinduse direktor 1990–1993; Rahandusministeeriumi maksupoliitika osakonna juhataja asetäitja 1993–1996; Maksuameti peadirektori asetäitja 1996–1999, peadirektor 1999–2003; ASi Vaba Maa juhatuse esimees 2004–2005; EV rahandusminister 2005–2007; OÜ TLG Hotell juhatuse liige 2007–2011.

ERAKOND: Eestimaa Rahvaliid 2005–2010; Eesti Reformierakond alates 2010; juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: XII ja XIII Riigikogu; Viimsi Vallavolikogu 2009–2011, valiti ka 2013.

AUTASUD: Valgetähe IV klassi teenetemärk 2003.

MUU TEGEVUS: Tagatisfondi ja SA ERSO nõukogu liige. Orelimuusika heliplaat „Orel” 2014.

HUVIALAD: tervisesport, muusika.

TANEL TALVE

JÕGEVA- JA TARTUMAA VALIMISRINGKOND

13.08.1976 Tallinn
Vallaline

HARIDUS: Tallinna 62. Keskkool 1994; Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž 2011–, turismi- ja hotelliettevõtlus.

TÖÖKOHAD: Eesti Raadio toimetaja, saatejuht ja reporter 1994–2004; ASi Meediamaa reklaamiosakonna juhataja 1997; Tele2 Eesti *online*-marketingi osakonna juhataja 1998–1999; Hansapank Eesti internetiturunduse osakonna juhataja 1999–2002; agentuuri Winter Media Group omanik alates 2002; Kanal 2 saatejuht ja reporter 2004–2015.

ERAKOND: Sotsiaaldemokraatlik Erakond alates 2015.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu; Anija Vallavolikogu 2013–2015.

MUU TEGEVUS: MTÜ Voose Külaselts ja MTÜ Voose Kõrts juhatuse liige; külaliikumise Kodukant eestkõneleja; Kõrvemaa turismipiirkonna arendusgrupi ja heategevusliikumise Kultuurne Motobande liige. Teinud saateid Eesti Raadio uudisteprogrammis „Päevakaja”, Vikerraadios ja Raadio 2 hommikuprogrammis; Kanal 2 saadete „Reporter”, „Galileo” ja „Motoreporter” saatejuht 2004–2015.

HUVIALAD: maaelu edendamine ja kodanikuühiskonna arendamine, motomatkamine ja liiklusohutus, muusika.

ARTUR TALVIK

HARJU- JA RAPLAMAALASTE VALIMISRINGKOND

13.06.1964 Tallinn

Abielus, kaks tütart, kaks poega ja kaks kasvatuslast

HARIDUS: Tallinna 21. Kool ; Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Lavakunstikool 1988, näitleja (vastab magistri-kraadile).

TÖÖKOHAID: Eesti Riikliku Nukuteatri näitleja 1988–1992; Raadio Kuku reporter 1992; vabakutseline filmi-režissöör ja -produtsent 1992–1995; OÜ Allfilm juhatuse esimees 1995–2004; OÜde Eetriüksus (2004–2009), Kass Arturi Postkontor ja Barto Tours (alates 2013) juhatuse liige.

ERAKOND: erakonda ei kuulu, Eesti Vabaerakonna fraktsiooni liige.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu (korruptsioonivastase erikomisjoni esimees, uurimiskomisjoni võimalike korruptsiooniriskide tuvastamiseks ASis Tallinna Sadam esimees).

MUU TEGEVUS: Eesti Filmi SA nõukogu esimees 1999–2001; Eesti Filmi- ja Videostuudiote Liidu esimees 1999; Rahvusvahelise Filmi- ja Videootootjate Liidu (IQ) liige aastast 1999; Euroopa Filmiakadeemia liige; Juminda Poolsaare Seltsi juhatuse liige ja Juminda merepäästeühingu juht.

Filmiprodutsent, mängufilmidest tuntuim „Detsembrikuumus” 2008; dokumentaalfilmide režissöör ja produtsent: „Õõliblika jõulud” 1994, „Vabadus või surm” 1995 (ka idee autor), „Autoportree emaga” 2000, „Laulev revolutsioon” 2006 (kaasprodutsent), „Vastutuulesaal” 2007, „Baruto – tõlkes kaduma läinud” 2009, „Okupeeri oma müür” 2013 (ka operaator) jt. Telereklaamide produtsent ja režissöör, tootnud ka telesarju („Jürgensonid”, „Rolling Estonians” jt).

TARMO TAMM

VÕRU-, VALGA- JA PÕLVAMAA VALIMISRINGKOND

03.12.1953 Põlvamaa, Põlva vald, Kioma küla
Abielus, tütar ja kaks poega

HARIDUS: Tihemetsa Sovhoostehnikum 1974, mehhaniseerimine; Eesti Maaülikool 2007, agrarökonomist.

TÖÖKOHAD: Põlva Agro töökoja juhataja 1976–1993; Põlva vallavanem 1993–1999; Põlva linnapea 1999–2011.

ERAKOND: Eesti Keskerakond alates 2002.

ESINDUSKOGUD: XII Riigikogu (põhiseaduskomisjoni aseesimees 2014–2015), XIII Riigikogu (rahanduskomisjoni aseesimees); valiti Põlva Vallavolikokku 1991–1999 ja Põlva Linnavolikokku 1999–2013.

HUVIALAD: aiandus, lemmikloomad, sport.

URVE TIIDUS

HIIU-, LÄÄNE- JA SAAREMAA VALIMISRINGKOND

06.06.1954 Rapla
Poeg ja tütar

HARIDUS: Tallinna 21. Kool 1972; Tartu Ülikool 1977, inglise filoloogia (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: Eesti Televisiooni režissööri assistent, saatejuht, autor ja toimetaja 1977–1991, vabakutseline tõlkija (seriaalid ja filmid), tervisesaadete autor 1992–1994; ETV regionaalsaadete toimetaja, uudistesaaate „Aktuaalne kaamera” saatejuht-toimetaja 1995–1999; Kuressaare Linnavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonna juhataja 1999–2001; Kanal 2 toimetaja, uudistesaaate juht 2001–2005; Kuressaare linnapea 2005–2011; EV kultuuri-minister 2013–2015.

ERAKOND: Eesti Reformierakond alates 1998 (liikmesus peatatud 2001–2005); juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: XII Riigikogu, XIII Riigikogu (fraktsiooni esimees); valiti Kuressaare Linnavolikokku 1999–2013.

AUTASUD: Madalmaade Oranje-Nassau ordeni suurohvitser 2008; Norra Kuningliku Teeneteordeni suurrist 2014; Poola Vabariigi Teeneteordeni komandöriorist tähega 2014; Soome Lõvi Rüütelkonna komandöriorist 2014.

MUU TEGEVUS: Läänemere Linnade Liidu (UBC) II asepresident 2008–2010; Maailmaorganisatsiooni Ühinenud Linnad ja Omavalitsused (UCLG) nõukogu liige 2007–2010; LC Kuressaare Piret asutaja, president 2008, praegu liige.

Avaldanud artikleid; olnud paljude keele-, laste- ja tervisesaadete autor ja saatejuht.

HUVIALAD: sport, muusika, lugemine, teater, kino, loodus.

VILJA TOOMAST

TALLINNA HAABERSTI, PÕHJA-TALLINNA JA KRISTINE VALIMISRINGKOND

15.08.1962 Antsla
Abielus, tütar

HARIDUS: Antsla Gümnaasium 1980; Tartu Ülikool 1985, psühholoogia (vastab magistrikraadile); Tartu Ülikooli Üld- ja Molekulaarpatoloogia Instituudi aspirantuur 1985–1988.

TÖÖKOHAD: konsultatsioonifirma „Mainor” psühholoog 1988–1990; ajalehe Seitse Päeva peatoimetaja 1990–1994; EV peaministri abi 1990–1992; Riigikogu aseesimehe nõunik 1992–1994; EV siseministri nõunik 1995; ajakirja Elu Pilt peatoimetaja 1994–1997; ajakirja Baltic Review vastutav väljaandja 1999–2002; Tallinna Nõmme linnaosa vanem 1999, Põhja-Tallinna linnaosa vanema asetäitja 2002, linnaosa vanem 2005–2007.

ERAKOND: Eesti Keskerakond 1998–2012; Eesti Reformierakond alates 2013.

ESINDUSKOGUD: Euroopa Parlament 2009–2014; X Riigikogu 2003–2005 (fraktsiooni esimees 2004–2005), XI Riigikogu 2007–2009 (fraktsiooni esimees), XIII Riigikogu; Tallinna Linnavolikogu 1999–2002, valiti ka 2002–2013.

AUTASUD: Riigivapi IV klassi teenetemärk 2006.

MUU TEGEVUS: ASi Ida-Tallinna Keskhaigla nõukogu esimees 2002–2011; SA In Commune Bonum nõukogu esimees 2002–2012; Eesti Võrkpalli Liidu juhatuse liige 2002–2005, president 2005–2011, praegu asepresident. Avaldanud memuaarid „Valguses ja varjus 1995” 1996 ja „Rahvarinne” 1998 (kaasautor).

HUVIALAD: sport, kirjandus, tervishoid.

TERJE TREI

JÕGEVA- JA TARTUMAA VALIMISRINGKOND

01.05.1967 Põltsamaa
Abielus, kaks tütart

HARIDUS: Jõgeva 1. Keskkool 1985; Tallinna Kergetööstustehnikum 1989, õmblustööstuse tehnik-tehnoloog; Eesti Ettevõtluskõrgkool Mainor 2000, äri- ja turundusjuhtimine.

TÖÖKOHAD: õmblusvabriku Sangar TKO kontrolör 1985–1995; OÜ Ponte Õmblus töödejuhataja 1996–1998; OÜ Better World juhataja 2000–2002; OÜ Tinatex tehnoloog 2003–2005; FIE 1998–2009; Eesti Reformierakonna maakonna arendusjuht 2004–2010; SA Põltsamaa Lossi Arendus juhataja 2013.

ERAKOND: Eesti Reformierakond alates 2002.

ESINDUSKOGUD: XI Riigikogu 2010–2011, XII Riigikogu 2011–2012 ja 2014–2015; XIII Riigikogu; Põltsamaa Linnavolikogu 2009–2011, 2012–2013.

MUU TEGEVUS: SA Põltsamaa Lossi Arendus nõukogu esimees 2011–2013; Reformierakonna naisteühenduse NaiRe esinaine 2012–2014; Põltsamaa Varahalduse OÜ nõukogu esimees alates 2015; Naiskodukaitse liige.

HUVIALAD: psühholoogia, filosoofia, aiandus, disain ja käsitöö.

MARIKA TUUS-LAUL

JÕGEVA- JA TARTUMAA VALIMISRINGKOND

12.05.1951 Tallinn

Abielus

HARIDUS: Tallinna 39. Keskkool 1970; Tallinna Ülikool 1976, kultuurharidus; Tartu Ülikool 1986, ajakirjandus (vastavad magistrakraadile).

TÖÖKOHAID: Harju Rajooni RSN Täitevkomitee kultuuriosakonna metoodik 1978–1985; Riikliku Kinokomitee vaneminspektor 1985–1987; Eesti Televisiooni saatejuht, toimetaja, peatoimetaja ja produtsent 1987–2002; EV sotsiaalministri avalike suhete nõunik 1997–1999.

ERAKOND: Eesti Keskerakond alates 2003.

ESINDUSKOGUD: X, XI, XII ja XIII Riigikogu; Tallinna Linnavolikogu 2002–2005 (aseesimees 2002–2003).

MUU TEGEVUS: Ringhäälingu Ametiliidu juhatuse esimees, Eesti Televisiooni peausaldusisik ja Teenistujate Ametiliitude Keskorganisatsiooni TALO juhatuse liige 2001; Ajakirjanike Liidu juhatuse liige 2001–2003; Tallinna Kristiine halduskogu esimees 2002–2005.

Teinud ETVs saateid „Aktuaalne kaamera”, „Aeg luubis”, „Pooltund kõigile”, „Knopka”, „Linnapilt” ja „Labürint”, Tallinna TVs saadet „Knopka”. Avaldanud artikleid Eesti ajakirjanduses.

HUVIALAD: ajakirjandus, muusika, maitse- ja ravimtaimed.

KEN-MARTI VAHER

TALLINNA HAABERSTI, PÕHJA-TALLINNA JA KRISTINE VALIMISRINGKOND

05.09.1974 Tallinn
Abielus, kaks poega

HARIDUS: Tallinna Inglise Kolledž (endine 7. Keskkool) 1992; Tartu Ülikool 1996, õigusteadus (vastab magistri-kraadile).

TÖÖKOHAID: Riigikogu põhiseaduskomisjoni nõunik 1995–1998; riigikontrolöri nõunik 1998–1999; Riigikontrolli direktor 1999–2001; erakonna Res Publica peasekretär 2001–2002; EV justiitsminister 2003–2005; EV siseminister 2011–2014.

ERAKOND: Res Publica / Isamaa ja Res Publica Liit alates 1992; eestseisuse liige.

ESINDUSKOGUD: X Riigikogu, XI Riigikogu (õiguskomisjoni esimees), XII Riigikogu (korruptsioonivastase erikomisjoni esimees 2014), XIII Riigikogu (julgeolekuasutuste järelevalve erikomisjoni esimees); Tallinna Linnavolikogu 2002–2003, valiti ka 2009 ja 2013.

MUU TEGEVUS: Tallinna Majaomanike Ühenduse esimees; Eesti Represseeritute Abistamise Fondi nõukogu esimees; Kaitseliidu Akadeemilise Malevkonna liige.

Avaldanud artikleid Eesti ajakirjanduses ja kogumiku „Ken-Marti Vaher: sõnavõttud ajaveebis, meedias ja avalikkuses” 2009.

HUVIALAD: filosoofia, kehakultuur, muusika.

RAINER VAKRA

TALLINNA MUSTAMÄE JA NÕMME VALIMISRINGKOND

10.03.1981 Tallinn
Vallaline

HARIDUS: Tallinna 21. Kool 1999; Tallinna Ülikool 2002, keskkonnakorraldus; humanitaarteaduste magister (kommunikatsioon ja meedia) 2010.

TÖÖKOHAD: Tallinna Mustamäe linnaosa valitsuse arendusspetsialist 2004–2005, Nõmme linnaosa vanem 2005–2011.

ERAKOND: Eesti Keskerakond 2005–2012; Sotsiaaldemokraatlik Erakond alates 2013; aseesimees.

ESINDUSKOGUD: XII ja XIII Riigikogu (VEB Fondi uurimiskomisjoni esimees 2013–2014, keskkonnakomisjoni esimees alates 2014); valiti Tallinna Linnavolikokku 2009 ja 2013.

MUU TEGEVUS: Eesti Invaspordi Liidu president; Tallinna Spordiseltsi Kalev juhatuse liige; Nõmme halduskogu liige alates 2011.

HUVIALAD: tennis, korvpall, kergejõustik.

EINAR VALLBAUM

LÄÄNE-VIRUMAA VALIMISRINGKOND

09.10.1959 Rakvere
Vabaabielus, poeg ja tütar

HARIDUS: Rakvere Täiskasvanute Gümnaasium 1978; Eesti Ettevõtluskõrgkool Mainor 2007, ärijuhtimine.

TÖÖKOHAD: Tallinna Autoveod autojuht-ekspediitor 1980–1989; ASi Baltlink autojuht-ekspediitor 1989–1994; ASi Lajos tegevdirektor ja juhatuse liige 1994–1999, omanik ja prokurist 2000–2009, juhatuse liige alates 2014; OÜ Lajos Kinnisvara juhatuse liige 1999–2008; OÜ Lammasmäe Puhkekeskus juhatuse liige 2000–2009; OÜ Kunda Külalistemaja juhatuse liige 2000–2007; OÜ Taccore juhatuse liige 2000–2009; OÜ Tarva Teed juhatuse liige 2001–2009; Lääne-Viru maavanem 2009–2014.

ERAKOND: Eesti Keskerakond 2002–2009; Eesti Reformierakond 2010–2013; Isamaa ja Res Publica Liit alates 2015.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu; Kunda Linnavolikogu 1999–2013, valiti ka 1996.

AUTASUD: Ordinul de Onoare (Moldova) 2014.

Lääne-Virumaa vapimärk 2009; Politsei- ja Piirivalveameti teenetemärk 2012; Rahvusvahelise Maanteetranspordi Liidu kuldmärk 2012.

MUU TEGEVUS: Eesti Tööandjate Keskliidu volikogu liige 2003–2009; Eesti Rahvusvaheliste Autovedajate Assotsiatsiooni nõukogu esimees ja president 2003–2009 ja alates 2014; MTÜ M.K.E auto-motoklubi juhatuse liige 2001–2009; Kaitseliidu, Wesenbergi Klubi ja LC Rakvere liige, Kunda Linna Klubi nõukogu liige.

HUVIALAD: tehnikasport, mäesuusatamine, ujumine, fotograafia.

VIKTOR VASSILJEV

TALLINNA HAABERSTI, PÕHJA-TALLINNA JA KRISTIINE VALIMISRINGKOND

09.04.1953 Tartu
Abielus, kolm poega

HARIDUS: Tartu 4. Keskkool; Tartu Ülikool 1977, arstiteadus (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAID: Tallinna Mäekalda Polikliiniku arst 1978–1999; Tallinna Meditsiinikooli õppejõud 1982–1984; Tallinna linna tervishoiuosakonna peaspetsialist 1980–1987; Tallinna Sisekontrolli Ameti juhataja, linna sisekontrolör 1999–2000, 2003–2004; Sotsiaalministeeriumi projektijuht 2001–2003; Tallinna Vee-ettevõtjate Järelevalve SA kontrollinõunik 2004–2005; Tallinna Haabersti linnaosa vanem 2005–2011.

ERAKOND: Eesti Keskerakond alates 2001.

ESINDUSKOGUD: XII ja XIII Riigikogu; Tallinna Linnavolikogu 1996, 1999–2009.

AUTASUD: Jüriöö täht 2014; mälestusrist „20 aastat vabadust” 2014. Poola Sisearstide Seltsi aumedal 1995, teenetemedal 2006; Ukraina Püha Mikolai (Nikolai) teeneterist 2011, Ukraina Ivan Sirko täht 2011; Hispaania Kuningliku Heraldikaseltsi teenetemärk 2013; Hispaania Kuningliku Carlos V Ordu komtuuritäh 2013; Wagadou-Ghana Krooni tähe ohvitser 2015 jt.

MUU TEGEVUS: Eesti Geriaatrie Seltsi ja Eesti Sisearstide Seltsi liige (peasekretär 1985–2008), Rahvusvahelise Sisearstide Seltsi (Šveits) volikogu liige 1993–2008, Euroopa Sisemeditiini Föderatsiooni (Belgia) asutajaliige ja volikogu liige 1996–2008, Eesti Geriaatria ja Gerontoloogia Assotsiatsiooni juhatuse liige 1997–2010, Eesti Siseaudiitorite Ühingu asutaja 2000, SA Eesti Krediidipanga Suurperede Fond nõukogu aseesimees 2000–2005; Eesti Haigekassa nõukogu liige alates 2015.

Telesaadete „Prillitoos” (ETV 1984–1996) ja „Tervisevõti” (STV 2003–2013, Tallinna TV alates 2013) autor ja saatejuht, paljude tele- ja raadiosaadete kaasautor; avaldanud tervishoiualaseid raamatuid: „Tere, head „Prillitoosi” vaatajad” 1.-3. osa 1999–2001, „Nõuandeid pealaest varbaotsani” 2008, „Ключи к здоровью” 2009, „Terviseaabits edasijõudnutele” 2011, „Vastuvõtt ilma järjekorrata” 2015 ning arvukalt artikleid ajalehtedes ja ajakirjades; avaldanud ka ilukirjandust („Talvised pühadejutud” 2008).

HUVIALAD: heraldika, lumelauasõit.

VLADIMIR VELMAN

HARJU- JA RAPLAMAA VALIMISRINGKOND

25.09.1945 Tallinn

Abielus, kaks poega ja tütar

HARIDUS: Tallinna 23. Keskkool 1963; Tallinna Tehnikaülikool 1970, tööstus- ja tsiviilehitus (vastab magistri-kraadile).

TÖÖKOHAID: RPI Tööstusprojekt tehnik 1966; ELKNÜ Tallinna Mererajooni Komitee koolide osakonna juhataja 1967–1968; Varumisministeeriumi vaneminsener 1970–1971; ajalehe Молодежь Эстонии ajakirjanik, osakonna-juhataja 1972–1975; uudisteagentuuri APN erikorrespondent Eestis 1975–1980; Eesti Televisiooni toimetaja, vanemtoimetaja, venekeelse uudistesaaate „Aktuaalne kaamera” peatoimetaja 1980–1995; ajalehe Вести peatoimetaja 1995–1997; ajalehe Эстония peatoimetaja 1997–1999.

ERAKOND: Eesti Keskerakond alates 1994.

ESINDUSKOGUD: Eesti Kongress; Eesti Komitee 1990; VIII Riigikogu 1995, IX–XIII Riigikogu; Tallinna Linnavolikogu 1993–2005, valiti ka 2005–2013.

MUU TEGEVUS: Eesti Ajakirjanike Liidu liige; Põhja-Tallinna halduskogu 1993–2013, Kristiine linnaosa halduskogu esimees 2014–2016.

Koostanud fotoalbumi „Эстония” (Moskva, 1987); avaldanud artikleid ajakirjanduses.

TOOMAS VITSUT

TALLINNA KESKLINNA, LASNAMÄE JA PIRITA VALIMISRINGKOND

01.01.1960 Tallinn
Vabaabielus, kolm tütart

HARIDUS: Tallinna 32. Keskkool 1978; Tallinna Tehnikaülikool 1979–1980, keemia; Tallinna Ülikool 1986, kehaline kasvatus; Tallinna Ülikool 1993, kasvatusteaduste magister; doktoriõpe 1994.

TÖÖKOHAID: Tallinna Mererajooni RSN Täitevkomitee 1982–1987; Tallinna Pedagoogikaülikooli teadur, õppejõud, aspirant, doktorant 1987–1995; EV siseministri nõunik 1995–1996; Tallinna Linnavolikogu esimehe nõunik-abi 1996–1999; Interdistsiplinaarsete Uuringute Instituudi juhatuse esimees 1999–2001; Tallinna abilinnapea 2001–2004.

ERAKOND: Eesti Keskerakond alates 1994.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu; Tallinna Linnavolikogu, esimees 2005–2015.

AUTASUD: Tallinna vapimärk 2012.

MUU TEGEVUS: Harjumaa Omavalitsuste Liidu juhatuse liige 2006–2015; Tallinna Visiooninõukoja esimees 2006–2015; MTÜ Euroscience Eesti liige alates 2003; Eesti Inglise Keelt Kõnelejate Seltsi asutaja 2007; Eesti kultuurilinnade võrgustiku algataja 2009; Tallinna Ülikooli kuratooriumi liige alates 2010; Eesti Kikkpoksi Liidu president 2010–2014; Tallinna Linnatranspordi ASi nõukogu liige alates 2012; MTÜ Finance Estonia juhatuse liige alates 2013; Collegium Estonicum asutamise algataja 2014. Arvukalt artikleid ja esinemisi, kogumik „Tallinna president” 2015.

HUVIALAD: sport (ujumine, tervisejooks), teater, lugemine, õppimine.

RIIGIKOGU LIIKMED VALIMIS- RINGKONNITI

TALLINNA HAABERSTI, PÕHJA-TALLINN JA KRISTIINE

Remo Holsmer (RE)
Külliki Kübarsepp (EVA)
Marianne Mikko (SDE)
Eiki Nestor (SDE)
Andrei Novikov (K)

Heidy Purga (RE)
Vilja Savisaar-Toomast (RE)
Märt Sults (K)
Ken-Marti Vaher (IRL)
Viktor Vassiljev (K)

TALLINNA KESKLINN, LASNAMÄE JA PIRITA

Andres Anvelt (SDE)
Monika Haukanõmm (EVA)
Andres Herkel (EVA)
Olga Ivanova (K)
Mihhail Korb (K)

Viktoria Ladõnskaja (IRL)
Keit Pentus-Rosimannus (RE)
Imre Sooäär (RE)
Toomas Vitsut (K)

TALLINNA MUSTAMÄE JA NÕMME

Martin Helme (EKRE)
Siim Kiisler (IRL)
Erik-Niiles Kross (RE)
Martin Kukk (RE)
Maris Lauri (RE)

Ain Lutsepp (EVA)
Mart Nutt (IRL)
Rein Ratas (K)
Erki Savisaar (K)
Rainer Vakra (SDE)

HARJU- JA RAPLAMAA

Yoko Alender (RE)
Kerstin-Oudekki Loone (K)
Marko Mikkelsen (IRL)
Sven Mikser (SDE)
Madis Milling (RE)
Kalle Palling (RE)
Urve Palo (SDE)
Juhan Parts (IRL)

Henn Põlluaas (EKRE)
Laine Randjärv (RE)
Jüri Ratas (K)
Andre Sepp (RE)
Aivar Sõerd (RE)
Artur Talvik (EVA)
Vladimir Velman (K)

RIIGIKOGU
LIIKMED
VALIMIS-
RINGKONNITI

HIIU-, LÄÄNE- JA SAAREMAA

Raivo Aeg (IRL)
Andres Ammas (EVA)
Enn Eesmaa (K)
Jaanus Karilaid (K)

Kalev Kotkas (SDE)
Kalle Laanet (RE)
Lauri Luik (RE)
Urve Tiidus (RE)

LÄÄNE-VIRUMAA

Siret Kotka (K)
Valdo Randpere (RE)

Einar Vallbaum (IRL)

IDA-VIRUMAA

Deniss Boroditš (RE)
Dmitri Dmitrijev (K)
Valeri Korb (K)

Martin Repinski (K)
Mihhail Stalnuhhin (K)

JÄRVA- JA VILJANDIMAA

Johannes Kert (RE)
Kristjan Kõljalg (RE)
Helmen Kütt (SDE)
Jaak Madison (EKRE)

Jaanus Marrandi (SDE)
Mailis Reps (K)
Kersti Sarapuu (K)
Helir-Valdor Seeder (IRL)

JÕGEVA- JA TARTUMAA

Peeter Ernits (K)
Igor Gräzin (RE)
Aivar Kokk (IRL)
Raivo Põldaru (EKRE)

Mati Raidma (RE)
Tanel Talve (SDE)
Terje Trei (RE)
Marika Tuus-Laul (K)

RIIGIKOGU
LIIKMED
VALIMIS-
RINGKONNITI

TARTU LINN

Jüri Adams (EVA)
Krista Aru (EVA)
Toomas Jürgenstein (SDE)
Ants Laaneots (RE)

Aadu Must (K)
Kalle Muuli (IRL)
Heljo Pikhof (SDE)
Anne Sulling (RE)

VÕRU-, VALGA- JA PÖLVAMAA

Maire Aunaste (IRL)
Uno Kaskpeit (EKRE)
Liina Kersna (RE)
Kalvi Kõva (SDE)
Heimar Lenk (K)
Meelis Mälberg (RE)

Anneli Ott (K)
Ivari Padar (SDE)
Priit Sibul (IRL)
Arno Sild (EKRE)
Tarmo Tamm (K)

PÄRNUMAA

Mart Helme (EKRE)
Jüri Jaanson (RE)
Toomas Kivimägi (RE)

Andres Metsoja (IRL)
Kadri Simson (K)
Mark Soosaar (SDE)

RIIGIKOGU FRAKTSIOONID

seisuga 16. juuni 2016

EESTI KESKERAKONNA FRAKTSIOON (K)

Esimees Kadri Simson
Aseesimees Valeri Korb
Aseesimees Mailis Reps
Dmitri Dmitrijev
Enn Eesmaa
Peeter Ernits
Olga Ivanova
Jaanus Karilaid
Mihhail Korb
Siret Kotka
Heimar Lenk
Kerstin-Oudekki Loone
Aadu Must
Andrei Novikov
Anneli Ott

Jüri Ratas
Rein Ratas
Martin Repinski
Kersti Sarapuu
Erki Savisaar
Mihhail Stalnuhhin
Märt Sults
Tarmo Tamm
Marika Tuus-Laul
Viktor Vassiljev
Vladimir Velman
Toomas Vitsut

EESTI KONSERVATIIVSE RAHVAERAKONNA FRAKTSIOON (EKRE)

Esimees Martin Helme
Aseesimees Henn Põlluaas
Mart Helme
Uno Kaskpeit
Jaak Madison
Raivo Põldaru
Arno Sild

RIIGIKOGU FRAKTSIOONID

seisuga 16. juuni 2016

EESTI REFORMIERAKONNA FRAKTSIOON (RE)

Esimees Urve Tiidus

Aseesimees Martin Kukk

Aseesimees Valdo Randpere

Yoko Alender

Deniss Boroditš

Igor Gräzin

Remo Holsmer

Jüri Jaanson

Liina Kersna

Johannes Kert

Toomas Kivimägi

Erik-Niiles Kross

Kristjan Kõljalg

Ants Laaneots

Kalle Laanet

Maris Lauri

Lauri Luik

Madis Milling

Meelis Mälberg

Kalle Palling

Keit Pentus-Rosimannus

Heidy Purga

Mati Raidma

Laine Randjärv

Andre Sepp

Imre Sooäär

Anne Sulling

Aivar Sõerd

Vilja Toomast

Terje Trei

EESTI VABAERAKONNA FRAKTSIOON (EVA)

Esimees Andres Herkel

Aseesimees Andres Ammas

Jüri Adams

Krista Aru

Monika Haukanõmm

Külliki Kübarsepp

Ain Lutsepp

Artur Talvik

RIIGIKOGU FRAKTSIOONID

seisuga 16. juuni 2016

ISAMAA JA RES PUBLICA LIIDU FRAKTSIOON (IRL)

Esimees Priit Sibul

Aseesimees Viktoria Ladõnskaja

Aseesimees Juhan Parts

Raivo Aeg

Maire Aunaste

Siim Kiisler

Aivar Kokk

Andres Metsoja

Marko Mikkelsen

Kalle Muuli

Mart Nutt

Helir-Valdor Seeder

Ken-Marti Vaher

Einar Vallbaum

SOTSIAALDEMOKRAATLIKU ERAKONNA FRAKTSIOON (SDE)

Esimees Andres Anvelt

Aseesimees Kalvi Kõva

Aseesimees Helmen Kütt

Toomas Jürgestein

Kalev Kotkas

Jaanus Marrandi

Marianne Mikko

Sven Mikser

Eiki Nestor

Ivari Padar

Urve Palo

Heljo Pikhof

Mark Soosaar

Tanel Talve

Rainer Vakra

RIIGIKOGU KOMISJONID

seisuga 16. juuni 2016

ALATISED KOMISJONID

EUROOPA LIIDU ASJADE KOMISJON

Esimees Kalle Palling (RE)

Aseesimees Jaak Madison (EKRE)

Monika Haukanõmm (EVA)

Toomas Jürgenstein (SDE)

Johannes Kert (RE)

Maris Lauri (RE)

Kerstin-Oudekki Loone (K)

Marko Mihkelson (IRL)

Marianne Mikko (SDE)

Andrei Novikov (K)

Juhan Parts (IRL)

Rein Ratas (K)

Martin Repinski (K)

Andre Sepp (RE)

Aivar Sõerd (RE)

KESKKONNAKOMISJON

Esimees Rainer Vakra (SDE)

Aseesimees Rein Ratas (K)

Deniss Borodits (RE)

Valeri Korb (K)

Andres Metsoja (IRL)

Meelis Mälberg (RE)

Mati Raidma (RE)

KULTUURIKOMISJON

Esimees Laine Randjärv (RE)

Aseesimees Aadu Must (K)

Yoko Alender (RE)

Krista Aru (EVA)

Toomas Jürgenstein (SDE)

Viktoria Ladõnskaja (IRL)

Heidy Purga (RE)

Mailis Reps (K)

Märt Sults (K)

RIIGIKOGU KOMISJONID

seisuga 16. juuni 2016

ALATISED KOMISJONID

MAAELUKOMISJON

Esimees Ivari Padar (SDE)
Aseesimees Siret Kotka (K)

Igor Gräzin (RE)
Heimar Lenk (K)
Lauri Luik (RE)
Martin Repinski (K)
Arno Sild (EKRE)

Tanel Talve (SDE)
Artur Talvik (EVA)
Terje Trei (RE)
Einar Vallbaum (IRL)

MAJANDUSKOMISJON

Esimees Toomas Kivimägi (RE)
Aseesimees Mihhail Korb (K)

Siim Kiisler (IRL)
Maris Lauri (RE)
Jaanus Marrandi (SDE)
Kalle Palling (RE)

Urve Palo (SDE)
Erki Savisaar (K)
Ken-Marti Vaher (IRL)

PÕHISEADUSKOMISJON

Esimees Kalle Laanet (RE)
Aseesimees Jüri Adams (EVA)

Andres Anvelt (SDE)
Peeter Ernits (K)
Martin Kukk (RE)
Jaak Madison (EKRE)
Kalle Muuli (IRL)

Mart Nutt (IRL)
Anneli Ott (K)
Andre Sepp (RE)
Mihhail Stalnuhhin (K)

RAHANDUSKOMISJON

Esimees Remo Holsmer (RE)
Aseesimees Tarmo Tamm (K)

Andres Ammas (EVA)
Martin Helme (EKRE)
Kalev Kotkas (SDE)
Kalvi Kõva (SDE)
Kersti Sarapuu (K)

Priit Sibul (IRL)
Kadri Simson (K)
Aivar Sõerd (RE)
Urve Tiidus (RE)

RIIGIKOGU KOMISJONID

seisuga 16. juuni 2016

ALATISED KOMISJONID

RIIGIKAITSEKOMISJON

Esimees Marko Mihkelson (IRL)

Aseesimees Mart Helme (EKRE)

Jaanus Karilaid (K)

Johannes Kert (RE)

Ants Laaneots (RE)

Kerstin-Oudekki Loone (K)

Ain Lutsepp (EVA)

Marianne Mikko (SDE)

Madis Milling (RE)

SOTSIAALKOMISJON

Esimees Aivar Kokk (IRL)

Aseesimees Monika Haukanõmm (EVA)

Maire Aunaste (IRL)

Dmitri Dmitrijev (K)

Jüri Jaanson (RE)

Liina Kersna (RE)

Helmen Kütt (SDE)

Raivo Põldaru (EKRE)

Vilja Toomast (RE)

Marika Tuus-Laul (K)

Viktor Vassiljev (K)

VÄLISKOMISJON

Esimees Sven Mikser (SDE)

Aseesimees Enn Eesmaa (K)

Andres Herkel (EVA)

Eerik-Niiles Kross (RE)

Juhan Parts (IRL)

Keit Pentus-Rosimannus (RE)

Henn Põlluaas (EKRE)

Anne Sulling (RE)

Vladimir Velman (K)

ÕIGUSKOMISJON

Esimees Heljo Pikhof (SDE)

Aseesimees Uno Kaskpeit (EKRE)

Raivo Aeg (IRL)

Olga Ivanova (K)

Kristjan Kõljalg (RE)

Külliki Kübarsepp (EVA)

Andrei Novikov (K)

Valdo Randpere (RE)

Mark Soosaar (SDE)

Imre Sooäär (RE)

Toomas Vitsut (K)

RIIGIKOGU KOMISJONID

seisuga 16. juuni 2016

MUUD KOMISJONID

JULGEOLEKUASUTUSTE JÄRELEVALVE ERIKOMISJON

Esimees Ken-Marti Vaher (IRL)

Aseesimees Erki Savisaar (K)

Krista Aru (EVA)

Uno Kaskpeit (EKRE)

Kalev Kotkas (SDE)

Martin Kukk (RE)

KORRUPTSIOONIVASTANE ERIKOMISJON

Esimees Artur Talvik (EVA)

Aseesimees Raivo Aeg (IRL)

Jaanus Karilaid (K)

Ants Laaneots (RE)

Jaanus Marrandi (SDE)

Raivo Põldaru (EKRE)

RIIGIEELARVE KONTROLI ERIKOMISJON

Esimees Mihhail Stalnuhhin (K)

Aseesimees Andres Metsoja (IRL)

Andres Ammas (EVA)

Kristjan Kõljalg (RE)

Henn Põlluaas (EKRE)

Tanel Talve (SDE)

URIMISKOMISJON VÕIMALIKE KORRUPTSIOONIRISKIDE TUVASTAMISEKS

AKTSIASELTSIS TALLINNA SADAM

Esimees Artur Talvik (EVA)

Aseesimees Andres Anvelt (SDE)

Jaanus Karilaid (K)

Siim Kiisler (IRL)

Henn Põlluaas (EKRE)

Valdo Randpere (RE)

RIIGIKOGU KOOSSEISUD

VII Riigikogu	1992–1995
VIII Riigikogu	1995–1999
IX Riigikogu	1999–2003
X Riigikogu	2003–2007
XI Riigikogu	2007–2011
XII Riigikogu	2011–2015
XIII Riigikogu	2015–

XIII Riigikogu liikmed, kelle volitused on peatunud või lõppenud

Väljaandes varem ilmunud elulood

JAAK AAVIKSOO

XIII RIIGIKOGU LIIGE 24.03.–31.08.2015

11.01.1954 Tartu

Lesk, kaks poega ja tütar

HARIDUS: Miina Härma Gümnaasium (endine Tartu 2. Keskkool) 1971; Tartu Ülikool 1976, teoreetiline füüsika (*cum laude*); füüsika-matemaatikakandidaat (vastab doktorikraadile) 1981.

TÖÖKOHAD: TA Füüsika Instituudi noorem-, vanem- ja juhtteadur 1976–1992; Tartu Ülikooli optika ja spektroskoopia professor alates 1992, esimene prorektor 1992–1995, eksperimentaalfüüsika ja tehnoloogia instituudi juhataja 1996–1998, rektor 1998–2007; EV kultuuri- ja haridusminister / haridusminister 1995–1996; EV kaitseminister 2007–2011; EV haridus- ja teadusminister 2011–2014.

ERAKOND: Isamaa ja Res Publica Liit 2006–2015.

ESINDUSKOGUD: XI ja XII Riigikogu, XIII Riigikogu (riigieelarve kontrolli erikomisjoni aseesimees); valiti Tartu Linnavolikokku 2013.

AUTASUD: Riigivapi IV klassi teenetemärk 2000; Valgetähe II klassi teenetemärk 2006. Saksamaa Liitvabariigi Teeneteordeni suur teeneterist 2000; Soome Valge Roosi orden 2006; Prantsusmaa Rahvuslik Teeneteorden 2007; Läti Vabariigi Kolme Tähe II klassi orden 2009.

EELK teeneteristi III järk 2007.

MUU TEGEVUS: Eesti TA akadeemik alates 1994; Turu Ülikooli audoktor 2003; Lapi Ülikooli audoktor 2012. Academia Europaea, Eesti Füüsika Seltsi, Kaitseliidu vanematekogu ja Rotary Klubi liige.

Avaldanud arvukalt teadustöid ja artikleid ajakirjanduses. Teatmeteose „Eesti teaduse biograafiline leksikon” 3. ja 4. köite peatoimetaja 2013.

11.06.2015

IVI EENMAA

XIII RIIGIKOGU LIIGE 09.04.–15.07.2015

02.06.1943 Lääne-Virumaa, Viru-Nigula vald
Lahutatud

HARIDUS: Rakvere Gümnaasium (endine 1. Keskkool) 1961; Tartu Ülikool 1961–1964, vene filoloogia; Moskva Riiklik Kultuuriinstituut 1973, raamatukogundus ja bibliograafia (*cum laude*); pedagoogikateaduste kandidaat (vastab doktorikraadile) 1979.

TÖÖKOHAD: Eesti Rahvusraamatukogu vanembibliograaf, peabibliograaf, teadusdirektor, direktor 1973–1984, peadirektor 1984–1997; Tallinna Ülikooli õppejõud 1976–1996, dotsent 1981; Tallinna linnaapea 1997–1999; Võru linnaapea 2004–2007.

ERAKOND: Eesti Koonderakond 1997–1999; Eesti Reformierakond alates 1999.

ESINDUSKOGUD: IX Riigikogu (Euroopa asjade komisjoni aseesimees), XI ja XIII Riigikogu; Tallinna Linnavolikogu 1996–1997, 2013–2015, valiti ka Võru Linnavolikokku 2005 ja 2009.

AUTASUD: Valgetähe IV klassi teenetemärk 2003. Norra Kuningliku Teeneteordeni tähega komandöriorist 1998. Kaitseväge eriteenete rist.

MUU TEGEVUS: Tallinna Piiskopliku Toomkiriku (Toomkoguduse) nõukogu liige. Avaldanud mälestusteraamatu „Elu paralleelmaailmades. Meenutusi Eesti Rahvusraamatukogu saamisloost 1982–1997” 2013 ning arvukalt teadusartikleid ja muid publikatsioone.

HUVIALAD: poliitika, kirjandus, kaunid kunstid, reisimine, kokandus.

11.06.2015

HANNES HANSO

XIII RIIGIKOGU LIIGE 24.03.–13.09.2015

06.10.1971 Tartumaa, Nõo vald
Abielus, kaks poega ja kaks tütart

HARIDUS: Orissaare Gümnaasium 1989; Tartu Ülikool 1989, eripedagoogika (lõpetamata); Tartu Ülikool 1993, õigusteadus (lõpetamata); Sichuani Ülikool (Chengdu, Hiina) 1996–1998, hiina keel; Ealingi, Hammersmithi ja Lääne-Londoni Kolledž 1999, transpordikorraldus; Londoni Ülikool, Idamaade ja Aafrika Uuringute Kool (School of Oriental and African Studies, SOAS) 2004, poliitika ja arenguõpetus; teadusmagister (Aasia poliitika) 2005.

TÖÖKOHAD: talupraktikant Rootsis Kungälv piirkonnas 1991–1992; põllumajandus- ja ehitustöölaine, müügiagent Austraalias 1995; Sichuani Ülikooli ja China Southwest Airlinesi inglise keele õpetaja Hiinas 1996–1998; The Baltic Bridge, bussijuht ja ettevõtja (turismiteenused) Londonis 1998–2001; Eesti Rahvusringhäälingu vabakutseline Suurbritannia korrespondent, Lähis-Ida ja Aasia poliitika kommentaator 1998–2005; Raadio Vaba Euroopa vabakutseline Suurbritannia korrespondent 2002–2004; Kaitseministeeriumi rahvusvahelise koostöö osakonna nõunik 2005–2007; EV rahandusministri nõunik 2007–2009; Euroopa Liidu diplomaatiline teenistus Hiinas ja Mongoolias 2009–2011; Rahvusvahelise Kaitseuuringute Keskuse teadur 2011–2013; Kuressaare linnaapea 2013–2015.

ERAKOND: Sotsiaaldemokraatlik Erakond alates 2009.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu (väliskomisjoni esimees); valiti Kuressaare Linnavolikokku 2013.

MUU TEGEVUS: korraldanud jalgrattamatku: Lhasa–Hongkong 1994; Mongoolia, Hiina, Nepaal 2002; Türgi, Süüria, Liibanon, Jordaania, Iisrael, Egiptus 2004; Nepaal, Bangladesh, India, Pakistan, Afganistan, Iraan 2007; Iraan, Araabia Ühendemiraadid, Omaan, Jeemen, Djibouti, Etioopia 2011; Tansaania, Sambia, Botswana, Namiibia 2014. Matkaraamatute „Ehh, uhhuduur! Kõik on võimalik, kuni pole tõestatud vastupidist” 2007 ja „Ehh, uhhuduur! Ratastel Teheranist Addis Abebasse” 2011 üks autoritest. Tõlkinud käsiraamatu „Euroopa õiguse ajalugu” 1995 (E. Anners).

Korp! Sakala vilistlane.

HUVIALAD: jalgrattamatkad, sport, välispoliitika, reisimine (eriti Aasia, Lähis-Ida ja Aafrika).

11.06.2015

LAURI LAASI

XIII RIIGIKOGU LIIGE 24.03.–20.11.2015

12.09.1974 Pärnumaa, Kilingi-Nõmme
Vabaabielus, kaks poega

HARIDUS: Kilingi-Nõmme Gümnaasium 1992; Tallinna Ülikool 2000, sotsiaaltöö (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAID: Tali Põhikooli geograafia- ja bioloogiaõpetaja 1992–1993; Eesti Keskerakonna esimehe nõunik-abi 1999–2001; Tallinna linnapea nõunik 2001, Kristiine linnaosa vanem 2002–2004; OÜ Fixor Holding projektijuht 2004–2005; Tallinna Linnavolikogu sotsiaalnõunik 2005; EV majandus- ja kommunikatsiooniministri nõunik 2005.

ERAKOND: Eesti Keskerakond alates 1997.

ESINDUSKOGUD: X Riigikogu 2005–2007 (fraktsiooni aseesimees), XI, XII ja XIII Riigikogu; valiti Tallinna Linnavolikokku 2002–2009.

MUU TEGEVUS: TPÜ Sotsiaaltöö Vilistlaskogu liige; Tallinna Kristiine halduskogu 2005–2013. Avaldanud artikleid Eesti ajakirjanduses.

HUVIALAD: sport, ajalugu.

18.09.2015

JEVGENI OSSINOVSKI

XIII RIIGIKOGU LIIGE 24.03.–13.09.2015

15.03.1986 Kohtla-Järve
Abielus, poeg

HARIDUS: Tallinna Reaalkool 2004; Tartu Ülikool 2007, filosoofia (*cum laude*); Warwicki Ülikool 2009, filosoofia-magister (*cum laude*); Londoni Ülikool, Majandus- ja Poliitteaduste Kool 2010, politoloogiamagister (*cum laude*).

TÖÖKOHAD: FIE Jevgeni Ossinovski 2004–2006; EV haridus- ja teadusminister 2014–2015.

ERAKOND: Sotsiaaldemokraatlik Erakond alates 2011; esimees.

ESINDUSKOGUD: XII ja XIII Riigikogu; valiti Narva Linnavolikokku 2013.

MUU TEGEVUS: ASi Skinest Grupp nõukogu liige 2005–2014; Eesti Arengufondi nõukogu liige alates 2015.

HUVIALAD: reisimine, lugemine, male.

11.06.2015

MIHKEL RAUD

XIII RIIGIKOGU LIIGE 24.03.2015–15.06.2016

18.01.1969 Tallinn
Abielus, poeg ja tütar

HARIDUS: Tallinna Inglise Kolledž (endine 7. Keskkool) 1987; Londoni Kommunikatsiooni Kolledž (London College of Communication, LCC) 2006, ajakirjandusmagister.

TÖÖKOHAID: Tallinna 24. Keskkooli muusikaklassi õpetaja 1988; Eesti Raadio reklaamiosakonna muusikatoimetaja 1990–1992; Raadio Kuku saatejuht 1992–1993; Raadio 2 saatejuht 1993–2009; ajalehe Eesti Päevaleht kultuuritoimetuse juht 2004–2005; Eesti Televisiooni saatejuht 1990–1999; TV1 saatejuht 2000–2001; TV3 saatejuht alates 2003; Raud Meedia OÜ juhatuse liige alates 2001.

ERAKOND: Sotsiaaldemokraatlik Erakond alates 2014; juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu.

MUU TEGEVUS: Eesti Rahvusringhäälingu nõukogu liige. Avaldanud raamatud „Musta pori näkku” 2008, „Sinine on sinu taevas” 2010 ja näidendi „Viimne voor” 2012, arvukalt arvamusartikleid ja kultuuriarvustusi ajalehtedes Eesti Päevaleht, Postimees ja Eesti Ekspress. Tegutsenud kitarristi ja lauljana ansamblites Metallist, Singer Vinger, Mr Lawrence, Lenna jt, kirjutanud laule; telesaadete „7 vaprat” (ETV) ja „Kolmeraudne” (TV3, alates 2010) saatejuht, „Eesti otsib superstaari” (TV3 2007–2012) kohtunik.

HUVIALAD: kaunid kunstid, reisimine, tehnoloogia, ujumine.

15.06.2016

EDGAR SAVISAAR

XIII RIIGIKOGU LIIGE 24.03.–05.08.2015

31.05.1950 Harjumaa
Kaks poega ja kaks tütar

HARIDUS: Tartu Täiskasvanute Gümnaasium (endine Kaugõppekeskkool) 1968; Tartu Ülikool 1973, ajalugu; filosoofiakandidaat (vastab doktorikraadile) 1980.

TÖÖKOHAD: Tallinna Mererajooni RSN Täitevkomitee plaanikomisjoni esimees 1980–1985; ENSV Riikliku Plaanikomitee osakonnajuhataja 1985–1988; Juhtimissüsteemide Projekteerimis- ja Konstrueerimisbüroo Mainor teadusdirektor 1988–1989; ENSV Ministrite Nõukogu esimehe asetäitja / Plaanikomitee esimees 1989–1990; ENSV majandusminister 1990; EV peaminister 1990–1992; EV siseminister 1995; Tallinna linnapea 2001–2004, alates 2007; EV majandus- ja kommunikatsiooniminister 2005–2007.

ERAKOND: Eesti Rahva-Keskerakond / Eesti Keskerakond alates 1991; esimees 1991–1995, alates 1996.

ESINDUSKOGUD: NSVL Rahvasaadikute Kongress 1989; ENSV XI Ülemnõukogu 1988–1990; EV Ülemnõukogu (fraktsiooni esimees); Eesti Kongress, Eesti Komitee (juhatuse liige); VII Riigikogu (aseesimees), VIII Riigikogu (aseesimees 1995; fraktsiooni aseesimees 1996), IX Riigikogu 1999–2001 (fraktsiooni esimees 1999–2000); X, XI ja XII Riigikogu (astus tagasi); XIII Riigikogu. Tallinna Linnavolikogu 1996–2001, esimees 1996–1999 ja 2005; valiti ka 2005–2013.

AUTASUD: Riigivapi II klassi teenetemärk 2001; Riigivapi I klassi teenetemärk 2006. Läti Vabariigi Kolme Tähe ordeni II klass 2005; Madalmaade Oranje-Nassau ordeni suurrist 2008. Tallinna vapimärk 2007; Vene Õigeusu Kiriku Au ja Kuulsuse orden 2013.

MUU TEGEVUS: Eesti Jalgpalliliidu president 1990–1992; Estonia Seltsi liige alates 1993; Eesti Sumoliidu president 1997–1998; Šotimaa Sõprade Klubi liige alates 1998; spordiklubi LiVal Sport liige alates 2002; Eesti Uisuliidu president alates 2010; Rahvusvahelise Linnaarengu Assotsiatsiooni (INTA) asepresident alates 2014; Eesti Olümpiakomitee täitevkomitee liige.

Avaldanud raamatud „Globaalprobleemid ja tulevikustsenaariumid” 1983 (kaasautor), „Revolutsioon jätkub” 1988, „Kõned” 1990, „Uus poliitika tulekul” 1994 (üks autoritest), „Usun Eestisse” 1999, „Peaminister. Eesti lähiajalugu 1990–1992” 2004 (soome keeles 2005), „Peaministrid. Eesti Vabariigi poliitiline lähiajalugu” 2007 (esinemine Akadeemias Nord 2004. aastal; ka DVD), „Rahvarinne 1988. Kaksikümmend aastat hiljem” 2008 (üks autoritest), „Kuidas ületada kriis?” 2009 (ka vene keeles), „Tõde Eestist” I-II kd 2012, 2014 (I kd vene keeles 2013); artiklikogumiku „Majanduspoliitika” 2008 ning lasteraamatu „Taimetark Maara jõuluime” 2014. Avaldanud arvukalt artikleid Eesti ajakirjanduses.

11.06.2015

PRIIT TOOBAL

XIII RIIGIKOGU LIIGE 24.03.–18.11.2015

01.11.1983 Suure-Jaani
Vabaabielus

HARIDUS: Suure-Jaani Gümnaasium 2002.

TÖÖKOHAD: Suure-Jaani Gümnaasiumi huvijuht 2003–2004; Eesti Keskerakonna koordinaator 2004–2007; Suure-Jaani Vallavalitsuse kultuurinõunik 2006–2007; Eesti Keskerakonna peasekretär alates 2007.

ERAKOND: Eesti Keskerakond alates 2001; juhatuse liige.

ESINDUSKOGUD: XII ja XIII Riigikogu; Suure-Jaani Linnavolikogu 2002–2005 (esimees 2005); Suure-Jaani Vallavolikogu 2005–2006, 2009–2011.

MUU TEGEVUS: Eesti Rahvusringhäälingu nõukogu liige.

HUVIALAD: muusika, mesindus, ratsasport.

18.09.2015

HARDI VOLMER

XIII RIIGIKOGU LIIGE 09.04.–14.09.2015

08.11.1957 Pärnu
Vabaabielus, kaks tütart

HARIDUS: Pärnu Koidula Gümnaasium (endine 2. Keskkool) 1976; Tallinna 4. Tehnikakool 1978, meeste ja laste ülerõivaste rätsep; Eesti Kunstiakadeemia 1985, lavastuskunstnik (vastab magistrikraadile).

TÖÖKOHAD: Tallinnfilmi (1984–1993) ja Nukufilmi (alates 1994) kunstnik ja režissöör; Eesti Kunstiakadeemia dotsent 2000–2007; TÜ Viljandi Kultuurikolledži dotsent 2010–2011; Tallinna Ülikooli Balti Filmi- ja Meedia-kooli dotsent 2012–2014; Voldik OÜ juhataja alates 2014.

ERAKOND: Rahvaerakond Mõõdukad / Sotsiaaldemokraatlik Erakond alates 1997.

ESINDUSKOGUD: XIII Riigikogu; Tallinna Linnavolikogu 2007–2011, Harku Vallavolikogu 2013–2015.

AUTASUD: Valgetähe IV klassi teenetemärk 1997.
Arvukalt kodumaiseid ja rahvusvahelisi filmiauhindu.

MUU TEGEVUS: Eesti Kinoliidu (alates 1986), Eesti Teatriliidu (1989) ja Eesti Kunstnike Liidu (1995) liige. Tegutsenud filmirežissööri, lavastaja, filmi- ja teatrikunstniku ning muusikuna.

Valik loomingut:

Mängufilmid: „Igaühele oma” 1990, „Tulivesi” 1994, „Minu Leninid” 1998, „Elavad pildid” 2013. Dokumentaalfilmid: „Mees animatsioonist” 2005, „Juubeliaasta” 2009, „Kullaketrajad” 2013 jt. Nukufilmid: „Imeline nääriöö” 1984, „Nõiutud saar” 1985, „Kevadine kärbes” 1986, „Sõda” 1987, „Jackpot” 1990 (kõik koos R. Undiga), „Incipit vita nova” 1992, „Primavera” 1998, „Barbarid” 2003, „Lõpuõhtu” 2007, „Olmeheidutus” 2011 jt. Lavakujundused: Jonesi „Kivid taskus”, Rakvere Teater 2004; Steineri / Kivirähki „Kosjas”, Estonia 2004; Weberi „Nõidkütt”, Estonia 2005; Kaumanni / Kanguri „Mina, Napoleon”, Estonia 2005; Ebbi / Stonesi „Chicago”, Komöödiateater 2006; Kalli „Pehmed ja karvased saavad jalad alla”, Draamateater 2006 (ka lavastaja); Nothombi „Vaenlase kosmeetika”, VAT Teater 2007; Lennuki „Casanova”, Rakvere Teater 2007 (ka lavastaja); Piazzolla „Maria de Buenos Aires”, Tallinna Filharmonia 2008; Kallase „Reigi õpetaja”, Saaremaa Teater 2008; Tormise „Luigelend”, Eesti Muusika Päevad 2008; Tomzcyki „Nürnberg”, VAT Teater 2009; kontsertetendus „Tõrva loits” 2009–2011; „Libahunt”, Nukuteater 2011; telesaadete „Valimisstuudio” ja „Jüri

Üdi Klubi” stuudiokujundus ETVs 2011; Eesti Muusikaauhinna gala (ka lavastaja) 2013; Pedmansonini „Uno Bossa ehk Uno Loobi 7 elu”, Rakvere Teater 2014 (ka lavastaja). Telesarja „Pehmed ja karvased” lavastaja 2002–2013. Kirjutanud laulutekste ja esinenud ansamblitega Turiist, Singer Vinger jt. Kujundanud raamatuid, plakateid ja plaadiümbriseid.

[HUVIALAD:](#) kulinaaria.

11.06.2015

KASUTATUD LÜHENDID

BC	<i>Basketball Club</i>
EAÕK	Eesti Apostlik-Õigeusu Kirik
EELK	Eesti Evangeelne Luterlik Kirik
EKP	Eestimaa Kommunistlik Partei
EKRE	Eesti Konservatiivse Rahvapartei fraktsioon
ELKNÜ	Eestimaa Leninlik Kommunistlik Noorsooühing
EPT	Eesti Põllumajandustehnika
ETKVL	Eesti Tarbijate Kooperatiivide Vabariiklik Liit
EVA	Eesti Vabaerakonna fraktsioon
IRL	Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioon
K	Eesti Keskerakonna fraktsioon
Korp!	korporatsioon
LC	<i>Lions Club</i>
MEK	Mehhaniseeritud Ehituskolonn
MTÜ	mittetulundusühing
NSVL	Nõukogude Sotsialistlike Vabariikide Liit
RE	Eesti Reformierakonna fraktsioon
RSN	Rahvasaadikute Nõukogu
SA	sihtasutus
SDE	Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon
TA	Teaduste Akadeemia
TK	tootmiskoondis
TPÜ	Tallinna Pedagoogikaülikool

